

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, za inne działy odpowiada Stanisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 121

Wydanie P

Poznań, piątek dnia 13 marca 1936

Rok 31

Obóz narodowy i jego przeciwnicy

Czytelnicy sprawozdań z obrad „opartyjnego” Senatu, nawet nie sympatyzujący z obozem narodowym i różniący się z nim w poglądach na różne sprawy, z wielkim niewątpliwie zdumieniem dowiedzieli się o treści ostatnich wystąpień szeregu panów senatorów, atakujących Stronnictwo Narodowe. Zdumienie to przerodzić się musiało u wielu czytających w — politowanie. Z przemówień pp. prof. Michałowicza, Jaroszewiczowej, Wojtki - Malinowskiego czy wreszcie p. adw. Jeszkego wieje taka nieprzyjemna złość, takie zacietrzewienie i nieliczenie się z rzeczywistością i elementarnymi zasadami przyzwoitości, że doprawdy występy ich zaliczyć się raczej musi do dziedziiny psychopatologii, niż do polemiki, choćby najostrzejszej, z przeciwnikiem politycznym.

Wydobyto wszystkie stare, dawno już i niejedną raz odparte bajeczki i fałszy, dodano do nich nowe, opatrzone je różnymi groźbami i obelgami i chlubięto cały ten kułęb pomysł w kierunku obozu, ciesząc się poparciem i zaufaniem najszerzych warstw społeczeństwa polskiego, — obozu, który jeden jedyny jest w stanie przeciwstawić się potężniejszemu naporowi czynników wywrotowych, pracujących nad wewnętrznym rozsadzeniem naszego państwa.

Weźmy choćby sposób, w jaki panowie senatorzy z pod wiadomego znaku mówili o ustosunkowaniu się obozu narodowego do sprawy żydowskiej. Usłyszeliśmy znowu, niewiadomo już poraz który, że Stronnictwo Narodowe organizuje jedynie rozruchy i awantury w rodzaju wybijania szyb w sklepach żydowskich, natomiast nie przedstawiło do tej pory żadnego konkretnego programu rozwiązania kwestji żydowskiej w Polsce.

Mamy tu do czynienia z jednym z najbardziej typowych fałszów, jakimi zresztą operuje nietylko „sanacja”, ale i lewica, fałszów, w które jednak na szczęście nie uwierzy już nawet analfabeta polityczny.

Program obozu narodowego w kwestji żydowskiej nietylko jest dokładnie sprecyzowany, ale wielokrotnie już podawany był do wiadomości publicznej. Przypominamy choćby cykl artykułów na ten temat, które ukazały się w „Kurjerze Pozn.” dwa lata temu, a które następnie weszły w skład broszury p. t. „Jak rozwiązać kwestję żydowską”. Przypominamy znakomity artykuł ks. prałata Józefa Prądzyńskiego, który pojawił się w naszym piśmie na jesieni r. ub., oraz szereg innych rozważań z tego zakresu.

W rozważaniach tych podkreślano nieraz, że pełnego rozwiązania kwestji żydowskiej nie zdoła dokonać samo społeczeństwo polskie, że potrzebna tu będzie pomoc organów państwowych. I tak jest istotnie, podobnie jak faktem jest, że w obecnej sytuacji politycznej, kiedy u steru rządów znajduje się obóz

„sanacyjny”, czynniki państwowe żadnych kroków w kierunku rozwiązania sprawy żydowskiej w duchu postulatów narodowych nie czynią, — przeciwnie w wielu wypadkach występują wprost w obronie interesów żydostwa.

Natomiast Stronnictwo Narodowe, jako reprezentacja zorganizowanego społeczeństwa, ze swej strony robi wszystko, co leży w zakresie jego możliwości, by sprawę żydowską skierować na właściwe tory. Przedewszystkiem prowadzi ono już od szeregu lat zakrojoną na wielką skalę akcję uświadamiającą, która — bez przesady można to stwierdzić — dała już ogromne wyniki. Jeśli dziś nawet w wielu kołach „sanacyjnych” sprawa żydowska przestała być tematem wstydliwie przemilczanym i pomijanym, jeśli coraz mniej, mimo wszystko, jest czynników, któreby jawnie i demonstracyjnie próbowały bronić zasady „współżycia” narodów polskiego i żydowskiego, jeśli z roku na rok coraz większe czyni postępy usuwanie Żydów z polskiego życia towarzyskiego, organizacyjnego i kulturalnego, jeśli nawet w dzisiejszym Sejmie doszło do zgłoszenia wniosku w sprawie zniesienia uboju rytualnego, — to jest to niewątpliwie wynik długoletniej, niezmordowanej działalności obozu narodowego.

Działalność ta nie ogranicza się zresztą tylko do propagandy uświadamiającej. Idzie ona zarówno w kierunku stwarzania odpowiedniego podłoża psychicznego, jak w kierunku zdobyci konkretnych dla żywiołu polskiego. Je-

śli dziś w miastach b. Królestwa, zwłaszcza w zachodniej części tej dzielnicy, w takim np. Włocławku, Płocku, Kaliszu, Zgierzu, czy Pabjanicach liczba polskich placówek handlowych i przemysłowych powoli ale stale rośnie, równolegle z ubytkiem żydowskiego stanu posiadania, jest to niemal wyłącznie zasługa zorganizowanych sił narodowych. Kupcy i rzemieślnicy narodowcy osiedlają się coraz licznie w zażydżonych do tej pory potwornie miastach i miasteczkach i, popierani przez miejscowe społeczeństwo narodowe, stwarzają podwaliny polskiego mieszczaństwa na tym terenie.

Idzie to powoli — brak bowiem wszelkiej pomocy stąd, skądby jej oczekiwać należało, ze strony „czynników miarodajnych” —, ale początki są zrobione i lawina, raz ruszona, nie zatrzyma się już w swym biegu.

Jeśli od szeregu miesięcy z różnych stron kraju dochodzą nas wiadomości o rozruchach antyżydowskich, albo zajęciach, pozostających z tem w związku, a wykraczających poza ramy obowiązujących przepisów prawnych, to stwierdzić należy kategorycznie, że z faktami temi Stronnictwo Narodowe nie ma żadnego związku. Mamy tu do czynienia z odruchami, wynikiem na podłożu kryzysu i ogólnego rozgoryczenia, panującego w kraju, — często zaś, jak o tem piszemy także na innym miejscu, wprost z prowokacjami wrogów obozu narodowego.

Zarzut, jakoby Stronnictwo Narodowe

we przez swą propagandę stwarzało „atmosferę”, sprzyjającą powstawaniu takich zajęć, jest conajmniej osobliwy. Idąc po linii tego rozumowania, doszłoby się do wniosku, że wogóle nie należy prowadzić żadnej propagandy, mającej na celu naprawę istniejących stosunków, gdyż propaganda ta może ujemnie oddziaływać na bardziej zapalne umysły...

Działalność Stronnictwa Narodowego ujmuje raczej rodzące się samorzutnie w szerokich rzeszach nastroje antyżydowskie w pewne łożysko programowo - ideowe, reakcje czysto odruchowe stara się przetworzyć w nurt pracy systematycznej i celowej, prowadzonej w imię dobra narodu. Nieprzemysłane odruchy, kolidujące z prawem, i krwawe starcia wcale na linii tej pracy nie leżą.

Nie mamy tu ochoty rozprawiać się z innymi „zarzutami” pod adresem obozu narodowego, jakie wytoczono w dyskusji senackiej. Pragnęlibyśmy tylko, by ci, którzy atakowali w tak bezwzględny sposób Stronnictwo Narodowe, wznieśli się choćby na chwilę — jeśli czują się istotnie patriotami polskimi — nad swe zacietrzewienie partyjne i rozważyli obecny układ sił społeczno - politycznych w Polsce. Jeśli uczynią to spokojnie i beznamietnie, będą, mimo wszystko, musieli sami dojść do wniosku, że bez tych sił uczuciowych, moralnych i rozumowych, jakie obóz narodowy zwłaszcza w ciągu lat ostatnich zdołał zmobilizować nietylko w warstwach oświeconych, ale także wśród chłopów i robotników polskich — Polska stałaby się pastwą zupełnej anarchji ideowej, na której podłożu łatwe triumfy zbierałby bolszewizm.

I ten moment powinien być, jeśli chodzi o ustosunkowanie się do obozu narodowego, decydujący dla każdego Polaka - patrioty bez względu na te czy inne jego w sprawach społeczno - politycznych zapatrywania.

Kworam — Asziangi — Gondar

Warszawa. (PAT). Na podstawie wiadomości z różnych źródeł, P. A. T. podaje następujący komunikat o położeniu na frontach Abisynji w dniu 11 lutego.

Na froncie północnym według urzędowego doniesienia włoskiego nie zasłono nic godnego uwagi.

Źródła angielskie podają, że nowa ofensywa włoska na północy nastąpiła dzień. Marsz. Badoglio opuścił już Asmarę i udał się do kwatery głównej na front. Według tej wiadomości atak będzie wymierzony początkowo w kierunku Kworam i jeziora Asziangi, a później na Gondar. Oddziały włoskie w paru miejscach przeszły już na drugi brzeg rzeki Takaze.

Korespondent Reutera, znajdujący się na froncie, donosi, że wojska włoskie idą w kierunku południowo-zachodnim od Amba-Aladzi na Sokota. Na tym odcinku należy spodziewać się ważniejszych wydarzeń bojowych.

Posunięcia w zachodniej części frontu północnego miałyby za cel dotarcie do Gondaru, stolicy prowincji Amhara, gdzie założonoby dogodną lotnisko dla wypadów do Adis Abeby.

Według danych tegoż korespondenta, Włosi nie będą usiłowali zdobyć

plaskowzgórza Semjen, do którego dostęp jest niezwykle uciążliwy. Abisyncy wyzyskują ten teren dla organizowania partyzantki.

Z frontu południowego urzędowy komunikat włoski nie zanotował żadnych wydarzeń. Źródła angielskie i francuskie zapowiadają i na tym froncie nową poczynania wojsk włoskich pod dowództwem gen. Grazianiego.

Lotnicy prowadzą ożywioną działalność na obu frontach. Na północy 5 samolotów bombardowało kilka miejscowości w prowincji Godzam, a w tej liczbie miasto Debra-Markos. Przy bombardowaniu, jak donosi Ag. Reutera, spalono 38 domostw, zabito 5 osób, a raniono kilkanaście, p. in. dwóch z pośród sześciu bawiących w Debra Markos misjonarzy. Wspomniane miasto leży w odległości 200 km. na północo-zachód od Adis Abeby. Dwa aparaty bombardowały Irga-Alem, główne miasto Sidamo, zabijając 5 kobiet i 3 dzieci, a raniąc 20 kobiet i 12 dzieci.

Rzym. (PAT). Ag. Stefani donosi z Asmary, że w Adi-Abi złożyli akt czolobitności dla władz wojskich dedżakowie Aile-Marjam-Mar i Hailu Tesfari, obaj podwładni rasa Sejuma.

W jutrzejszem wydaniu głównem:

TRWAŁE PRAWDY KAZAŃ SEJMOWYCH SKARGI

przez Ignacego Chrzanowskiego

Na terenie zarówno parlamentarnym, jak prasowym powtarzają się ataki „sanacyjne” na Stronnictwo Narodowe z powodu ekscesów, do jakich doszło w ostatnich czasach w różnych okolicach kraju.

Niejednokrotnie już na łamach piśma naszego podnosiliśmy, że ekscesy te są niewątpliwie częściowo czynami odruchowymi danych jednostek, nie kierujących się refleksją polityczną, częściowo zaś, i to prawdopodobnie w znacznej mierze, dziełem prowokatorów — jak się wyraziliśmy — bardzo znamiennego pochodzenia.

Jesteśmy upoważnieni do stwierdzenia, że władze Stronnictwa Narodowego tak właśnie ekscesy te oceniają i przeciwstawiają im się stanowczo, trwając na stanowisku, że Stronnictwo Narodowe walczy legalną bronią polityczną i drogą legalną zmierza do przekształcenia Polski w państwo narodowe.

Nieugięte stanowisko Francji

Zamiary utworzenia rządu jedności narodowej — W razie nieuwzględnienia jej żądań, Francja wycofa się z Ligi? — Nawoływania do bojkotu olimpiady w Berlinie — 4.5 miljarda na lotnictwo

Paryż. (PAT.) W dniu wczorajszym grupa parlamentarna Frontu Republikańskiego, na której czele stoi pos. Franklin-Bouillon, uchwaliła rezolucję, podkreślającą powagę położenia i stwierdzającą, że obecny rząd o wybitnie jednostronnym zabarwieniu nie może podołać swym zadaniom. Wobec tego grupa postanowiła wystąpić z inicjatywą powołania rządu jedności narodowej.

Ta uchwała jest wynikiem dyskusyj kulaarowych pomiędzy różnymi wybitnymi posłami z grup prawicowych i centrowych, w czasie których m. in. rozważano możliwość rozszerzenia składu obecnego gabinetu przez powołanie różnych wybitnych ministrów bez teki. Wymieniano przytem nazwiska Marina, Laval, Bluma i Herriota lub też Daladiera.

Wspomniany projekt nie ma poparcia ze strony kół prawicowych. Uważają więc, iż nie wystarczy uzupełnienie gabinetu, gdyż należy utworzyć rząd zgody i jedności narodowej. Z drugiej strony jest rzeczą bardzo wątpliwą, by socjaliści zgodzili się na wejście do rządu.

Komunistyczna „Humanité“ kategorycznie zarzuca premierowi Sarraut ustępliwość wobec prawicy, zaznaczając, iż nigdy nie udzieli swego zaufania rządowi, który zachowuje się zbyt pobłażliwie wobec francuskich sprzymierzeńców faszyzmu i hitleryzmu.

Na jutro projektowane jest nowe zebranie posłów poszczególnych grup prawicowych i centrowych dla przedyskutowania sprawy. Inicjatywa Frontu Republikańskiego ma jednak narazie niewielkie widoki powodzenia, tembardziej, że nie jest dotychczas wyjaśniona sprawa, jak długo potrwa kadencja obecnego parlamentu.

Paryż. (PAT.) Havas donosi z kół urzędowych, że pogłoski, podane w „Matin“ o tem, że jakoby rząd francuski chciał powołać do swego składu trzech ministrów bez teki, są bezpodstawne.

Koła specjalne zaprzeczają wiadomościom o przebudowie gabinetu i stwierdzają, że rząd nie zamierza zmieniać dat wyborów, wyznaczonych na 26 kwietnia i 3 maja.

Paryż (Tel. wł.) Dzisiejszy „Excelsior“ pisze w związku z położeniem wewnętrznym Francji, że nacisk w sprawie rozszerzenia podstaw gabinetu i utworzenie rządu jedności narodowej jest bardzo silny. Wiadomo, że premier Sarraut jest przeciwny wszelkim zmianom, lecz, zdaniem kół parlamentarnych, nie jest wykluczone, że zostanie do tego zmuszony. Kilku ministrów wypowiedziało się już za zmianą rządu.

Ten sam dziennik przypuszcza, że parlament odroczy się do 19 marca, aby w tym dniu wysłuchać sprawozdania rządu o rokowaniach londyńskich. W razie pomyślnego rozwoju wypadków międzynarodowych, 20 marca parlament zostanie rozwiązany.

Paryż. (PAT.) Do obrad londyńskich Paryż przywiązuje ogromną wagę. Świadcza o tem doniesienia Ag. Havasa, która ogłosiła komunikat, stwierdzający, że dążeniem rządu francuskiego jest wyzyskanie wszystkich możliwości, jakie otwiera traktat lokarneski i pakt Ligi Narodów w celu uzyskania całkowitego odbudowania status quo w rozbrojonej strefie

w Nadrenji, do której obecnie Rzesza wprowadziła wojska.

We francuskich kołach miarodajnych, jak stwierdza komunikat, podkreślają z naciskiem moment oświadczenia rządu, złożonego w izbach, że w razie, gdyby zobowiązania międzynarodowe, na których opiera się zbiorowe bezpieczeństwo, miały okazać się zawodne, Francja wyciągnęłaby wszelkie odpowiednie wnioski.

„Kilka mocarstw, brzmi dalej komunikat, które opierają swą politykę również na zasadzie zbiorowego bezpieczeństwa i zdecydowane są poprzeć żądania francuskie oraz belgijskie przed Radą Ligi, dało do zrozumienia, iż w razie gdyby okazała się nieskuteczność stosowania traktatu, nie zawahają się opuścić Ligi“.

Jest to więc wyraźna groźba w przededniu rokowań londyńskich, że Francja w razie nieuzyskania zadośćuczynienia gotowa jest nawet wystąpić z Ligi.

Niemcy przybędą do Londynu

Warszawa (Tel. wł.) Doniesienia napływające ze stolic europejskich stwierdzają, że uchwała przeniesienia obrad z Genewy do Londynu, dokąd dziś przed południem wyjechał min. Beck, nastąpiła przedewszystkiem dlatego, aby Niemcom ułatwić uczestnictwo w tych obradach. Taki był punkt widzenia Baldwina i został uznany.

Przyjazd Niemców do Genewy uważano za niemożliwy. Tymczasem mówi, że do Londynu wybiera się Neurath, a w każdym razie przybycie Ribbentropa uchodzi za pewne. Wystąpił on tam w charakterze obserwatora.

Na stanowisko angielskie ogromnie silne oddziało oświadczenie van Zeelanda, który wskazał, że uzbrojenie Nadrenji jest kierowane przedewszystkiem przeciwko Belgii a tylko umotywowane sojuszem francusko-sowieckim. Tymczasem Belgja powstrzymała się przeciw od głosowania kiedy przyjmowano Sowiety do Ligi i w stosunku do Moskwy uprawia politykę wyczekującą.

Paryż. (PAT.) We francuskich kołach sportowych zadają sobie pytanie, czy w obecnym położeniu jest wskazane wzięcie przez Francję udziału w zawodach olimpijskich w Berlinie.

Na łamach „L'Intransigeant“ członek Akademii Francuskiej Claude Farrere wyraża opinię, iż ta sprawa winna być rozważona przez odpowiednie czynniki. Dziennik popiera artykuł krótkim wstępem, zawierającym przypomnienie, że rząd dotychczas nie udzielił kredytów na wyjazd zawodników.

Paryż. (PAT.) Rząd zamierza przedstawić izbie projekt, uzupełniający program lotnictwa wojennego. Na urzędystwie tego projektu byłaby potrzebna suma 4 i pół miljarda franków, rozłożona na 4 lata.

Należy zauważyć, iż przewidywane w obecnym budżecie kredyty na lotnictwo wojskowe wynoszą około 650 milionów franków.

Poważne zastrzeżenia Włoch

Rzym (PAT) Koła dobrze poinformowane wyrażają opinię, że położenie Włoch, które same podlegają działaniu sankcyj, nie pozwala na całkowitą swobodę działania. Rzym jest gotów brać udział we współpracy nad uspokojeniem Europy, zgodnie z postulatami wysuwanymi w ostatnich dniach ale sądzi, że naprzód należy załatwić sprawę abisyńską.

Równocześnie zwracają uwagę, że Włochy zasadniczo są przeciwnie stosowaniu sankcyj nie dlatego, że same są

dziś ich ofiarą, ale dlatego, że sankcje są niesprawiedliwe, gdyż najbardziej godzą w najsłabszą warstwę ludności.

Rozumie się tu doskonale, że Anglja nie chce stosować sankcyj przeciw Niemcom. Równocześnie jednak byłoby, zdaniem opinii włoskiej rzeczą niepojętą, gdyby W. Brytania usiłowała utrzymać je przeciw Rzymowi.

W rezultacie rząd włoski zachować musi stanowisko pełne rezerwy, ale opinja publiczna przeciwnie jest stosowaniu sankcyj przeciwko Rzeszy.

Holandja zabezpiecza się

Haga (PAT) Premier Colijn wygłosił wczoraj przez radio przemówienie, w którym podkreślił, że wprawdzie Holandia nie podpisywała Locarna, ale musi liczyć się z następstwami obecnego położenia. Premier Colijn ufa, iż znajdzie się pokojowe rozwiązanie, ale nie wyklucza możliwości wzro-

stu napięcia w stosunkach międzynarodowych.

Żołnierze, których czasokres służby w wojsku kończy się w sobotę zaliczeni do piechoty i oddziałów rowerzystów będą zatrzymani na czas nieokreślony. Jest to zarządzenie, które będzie odwołane, gdy tylko w Europie dojdzie do uspokojenia.

Niemiecka „lojalność“

Toruń. (Tel. wł.) Jak już donosiliśmy, władze administracyjne zawiesiły działalność „Deutsche Vereinigung“.

Bezpośrednią przyczyną tego zarządzenia starostwa pow. morskiego była sprzeczna ze statutem propaganda polityczna „D. V.“ i fakt organizowania ćwiczeń o charakterze przysposobienia wojskowego. W okolicach Pucka, a szczególnie w majątku Syberja, którego właścicielem jest p. von Rodenacker, odbył się ostatnio m. in. kurs przysposobienia wojskowego dla dziewcząt.

Według oficjalnego oświadczenia zawieszenie działalności „D. V.“ jest tylko tymczasowe, a cała sprawa została przekazana w ostatecznej decyzji władzom centralnym w Warszawie. (z)

Zjazd rabinów

Warszawa. (Tel. wł.) Wczoraj odbył się tu zjazd rabinów i delegatów

gmin żydowskich w sprawie zniesienia uboju rytualnego. Dyskusja przeciągnęła się do późnej nocy, poczem zapadła uchwała o ogłoszenie nakazu wstrzymania się Żydów przez miesiąc od spożywania mięsa. Prócz tego uchwalono ogłosić t. zw. „dzień ciszy“, w którym będą zamknięte wszystkie sklepy, warsztaty i przedsiębiorstwa żydowskie.

Odpowiednie daty w tej sprawie ustalił wydział wykonawczy centralnego komitetu do walki z projektem zniesienia uboju rytualnego. (w)

Z wyższych uczelni

Warszawa. (Tel. wł.) Zwolniono z aresztu około 20 studentów, zatrzymanych podczas wystąpień pod polityczną.

Zawieszono również wykłady w Wyższej Szkole Technicznej im. Wawelberga i Rotwanda. Wobec ogłoszenia strajku na wyższych uczelniach studenci z prowincji tłumnie wyjeź-

dżają, nie spodziewając się rychłego wznowienia wykładów. (w)

Ścięcie mordercy

Gdańsk (PAT). Po odrzuceniu próby o ulaskawienie przez senat odbyła się na podwórzu więzienia gdańskiego egzekucja 61-letniego Niemca Jana Gregorowskiego. Egzekucji przez ścięcie toporem dokonał kat Groepler, sprowadzony samolotem z Magdeburga.

Gregorowski zamordował młotkiem w ub. roku na podłożu rabunkowym 80-letnią właścicielkę kamienicy Marję Rüdigerową w Gdańsku. Od roku 1922 jest to pierwsza egzekucja na terenie wolnego miasta.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 12. 3. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 60,—, pozatem obracano mniejszą ilość 4% premj. dol. — bez kwalifikacji do notowania — po 51,50.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. ofiarowano 4½% listy zast. złote w złocie po 42½ oraz 4% listy zast. konwert. po 38,50; pozatem ofiarowano 4½% złotowe listy zast. po 40,50 — bez obrotu.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 92,75.

Cedula Urzędowa Giełd Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poz. konwers. 60,— P.
4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł = 8,9141 zł za 1 dol.) 42,50 O.
4% listy zast. konwert. ostempl. P. Z. K. 38,50 O.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 92,75 P.
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 12. 3. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 753 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:

Żyto (Uspokobienie stałe)	12,75—13,00
Pszenica (Uspokobienie stałe)	19,00—19,25
Jęczmień browarowy	15,25
Uspokobienie spokojne.	
Jęczmień 700—725 g/l.	14,75—15,00
Jęczmień 670—680 g/l.	14,50—14,75
Uspokobienie spokojne.	
Owies 450—470 g/l.	14,50—14,75
Owies standardowy	14,00—14,25
Uspokobienie stałe.	
M a k a	
żytnia wyciąg. 0-30% wł. w.	19,25—19,50
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	18,75—19,00
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	17,75—18,25
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	14,75—15,75
żytnia posł. pon. 65% wł. w.	13,25—14,25
Uspokobienie spokojne.	
pszenica gat. I wyc. 0-20% wł. w.	31,25—33,00
pszenica gat. IA 0-45% wł. w.	30,50—31,00
pszenica gat. IB 0-55% wł. w.	29,50—30,00
pszenica gat. IC 0-60% wł. w.	29,00—29,50
pszenica gat. ID 0-65% wł. w.	28,00—28,50
pszenica gat. IIA 20-55% wł. w.	27,25—27,75
pszenica gat. IIB 20-65% wł. w.	26,75—27,25
pszenica gat. IID 45-65% wł. w.	24,25—24,75
pszenica gat. IIF 55-65% wł. w.	22,25—22,75
pszenica gat. IIG 60-65% wł. w.	20,75—21,75
pszenica gat. IIIA 60-70% wł. w.	18,75—19,25
pszenica gat. IIIB 70-75% wł. w.	16,75—17,25
Uspokobienie spokojne.	
Otreby żytnie stand.	10,00—10,50
Otreby pszenne grube stand.	12,00—12,50
Otreby pszenne średnie stand.	10,50—11,25
Otreby jęczmienne	10,25—11,50
Rzepak zimowy	38,00—39,00
Siemię lniane	38,00—40,00
Gorzycza	32,00—34,00
Wyka latowa	23,00—25,00
Peluszka	24,00—26,00
Groch Viktorja	24,00—28,00
Groch Folgera	22,00—24,00
Łubin niebieski	10,00—10,50
Łubin żółty	12,00—12,50
Seradela	22,00—24,00
Mak niebieski	60,00—62,00
Koniczyna czerwona surowa	120,00—130,00
Koniczyna czerw. 95-97% czysta	135,00—145,00
Koniczyna biała	75,00—100,00
Koniczyna szwedzka	165,00—190,00
Koniczyna żółta odłuszczonea	65,00—75,00
Przełot	75,00—90,00
Makuch lniane w taflach	17,25—17,50
Makuch rzepakowy w taflach	14,50—14,75
Makuch słonecznik. w tafl. 42/43%	17,75—18,25
Śrut Soja	21,00—22,00
Słoma pszenna luzem	2,20—2,45
„ pszena prasowana	2,70—2,95
„ żytnia luzem	2,50—2,75
„ żytnia prasowana	3,00—3,25
„ owsiana luzem	2,75—3,00
„ owsiana prasowana	3,25—3,50
„ jęczmienna luzem	2,20—2,45
„ jęczmienna prasowana	2,70—2,95
Siano zwykłe luzem	5,75—6,25
„ zwykłe prasowane	6,25—6,75
„ nadnoteckie luzem	6,50—7,00
„ nadnoteckie prasowane	7,50—8,00
Ogólne uspokobienie spokojne.	

Ogólny obrót: 1967,2 tonn, w te mżyta 676 tonn, pszenicy 161 tonn, jęczmienia 313 tonn, owsa 15 tonn.

U w a g a! Owies, nadający się do siewu, ponad notowanie.

Wiadomości

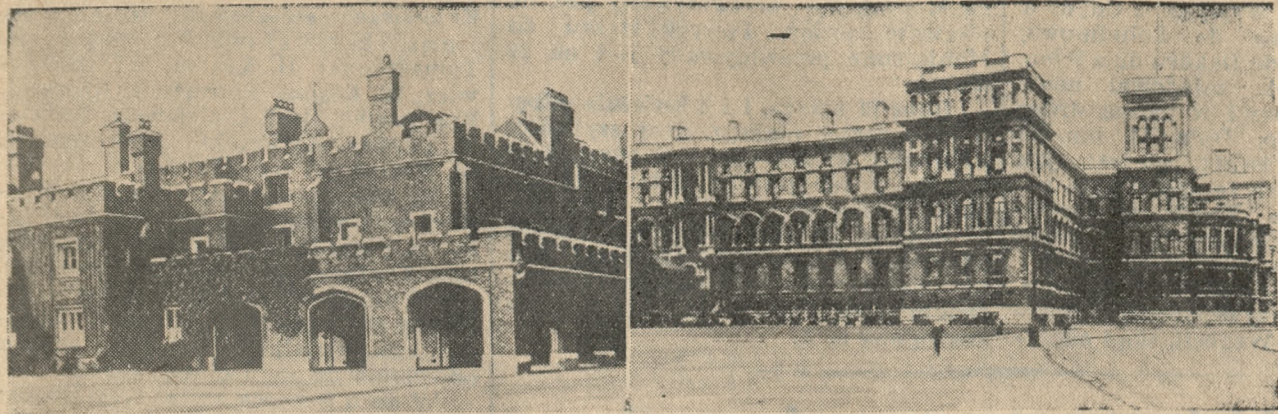
Przybył do Hamburga min. wojny Rzeszy gen. von Blomberg, celem przeprowadzenia inspekcji okręgów wojskowych.

W piątek jadą do Budapesztu kanclerz Schuschnigg i min. Berger Waldenegg celem ustalenia wspólnego stanowiska Austrii i Węgier w sprawach naddunajskich przed wyjazdem Schuschnigga i premiera Goemboesa do Rzymu w dniu 18 bm.

W Rzymie koła miarodajne zaprzeczają pogłoskom, jakoby narada włosko-austriacko-węgierska, wyznaczona na dzień 18, 19 i 20 marca uległa odroczeniu.

W Budapeszcie trybunał wojskowy skazał 7 osób za szpiegostwo na kary więzienia od 3 do 10 lat. Wśród skazanych jest jeden Rumun, jeden obywatel czechosłowacki i dwóch Węgrów.

Dziś w Londynie

W siedzibie Foreign Office (nazwa angielskiego min. spraw zagranicznych), rychna prawa, obradują dziś w czwartek, sygnatarjusze paktu lokarneńskiego, za wyjątkiem Niemiec. Rada Ligi Narodów spotyka się na narady w sali konferencyjnej św. Jakóba rycina lewa.

Przewidywania spełniają się. Sobotni krok Rzeszy — zajęcie zdemilitaryzowanej strefy nadreńskiej, połączone z nowym pogwałceniem wojskowych postanowień traktatu wersalskiego i przedarciem paktu lokarneńskiego, z warty jesienią 1925 r. z inicjatywy stresemanowskich Niemiec — do dziś nie spotkał się z żadnym wspólnym przeciwdziałaniem sygnatarjuszy paktu reńskiego. W ciągu pięciu dni nie uzgodniono środków represji wobec łamiących za jednym zamachem dwie umowy międzynarodowe.

W dniu dzisiejszym, w Londynie, zbierają się ponownie gwaranci paktu lokarneńskiego oraz Rada Ligi Narodów. Wybór miejsca obrad nie trafia do smaku Francuzów. Utało się bowiem już zdawna przekonanie, że nie było jeszcze wypadku, aby rokowania dyplomatyczne, odbywające się nad Tamizą, nie zakończyły się większym lub mniejszym zwycięstwem stanowiska niemieckiego.

Trudne stanowisko będzie miał zapewne w Londynie Flandin, który otrzymał rygorystyczne instrukcje od rządu francuskiego. Francja nie godzi się na żadne rokowania z Niemcami w atmosferze wyraźnego pogwałcenia międzynarodowych zobowiązań.

Stanowisko francuskie doznało wzmocnienia przez wystąpienie belgijskiego premiera van Zeelanda. Belgijski mąż stanu wyłożył najsilniejszy argument przeciwko rozumowaniu kanclerza Hitlera, którem „Führer“ usiłował uzasadnić zerwanie zobowiązań, wynikających z paktu lokarneńskiego. Van Zeeland oświadczył, iż demilitaryzacja strefy nadreńskiej posiada daleko większe znaczenie dla Belgji, niż dla Francji, że stworzona została głównie dlatego, aby uchronić Belgję od recydywy wydarzeń 1914 roku.

Tymczasem kanclerz Hitler całą swoją akcją przeciwko Nadrenji i układowi lokarneńskiemu umotywował faktem zawarcia przez Francję paktu z Sowietami.

Sygnatarjuszami paktu reńskiego są oprócz Niemców: Francja, Belgja, Anglja i Włochy.

Stanowisko tych ostatnich jest do tej chwili wielką nieznaną. Mussolini od 7 marca unika bezpośrednich spotkań z dyplomatami. Wszystkie konferencje w Rzymie odbywały się w minionych dniach za pośrednictwem Suvicha, który w drażliwych chwilach unikał odpowiedzi przez powoływanie się na konieczność uprzedniego zasięgnięcia zdania Duce. Prasa włoska, spełniając polecenia ministerstwa prasy i propagandy, wstrzymała się od komentowania faktów, stworzonych 7 marca przez Rzeszę.

Powszechnie utarło się wrażenie, że Mussolini pragnie uzyskać od Francji pewne koncesje polityczne, dotyczące wojny w Abisynji wzamian za ewentualne poparcie stanowiska Francji w zatargu z Niemcami. Włochom chodzi zapewne o dogodne warunki co do skończenia z wojną afrykańską, lub też o życzyliwość i poparcie Francji przy ustalaniu preliminarjów pokojowych. W tym duchu można tłumaczyć głos po-

ważnego „Lavoro Fascista“, w którym oświadczone, że wielkie mocarstwo, t. j. Włochy, nie może z jednej strony być poddane reżimowi sankcyjnemu, a z drugiej strony uczestniczyć równocześnie w sankcjach przeciwko innemu państwu. Zniesienie sankcyj, stosowanych wobec Włoch, jest więc w tych warunkach przesłanką lojalności włoskiej wobec układów lokarneńskich.

Wielotorowość interesów jednostkowych byłych aliantów, szczególnie

Wielkiej Brytanji i Włoch, jest wodą na młyn planowych działań niemieckich. Zwiększa to oczywiście wielokrotnie znaczenie niebezpieczeństwa uzbrojonych Niemiec, którym naprzeciw stoi grono państw o spornych zapatrywaniach na podstawowe zagadnienia europejskiego i własnego bezpieczeństwa.

Zobaczymy, czy w takiej chwili w Londynie stanie się coś rzeczywiście decydującego.

Cłami w kartele

Wyniki akcji rządu w kierunku obniżki cen kartelowych oceniane są bardzo skromnie. Wprawdzie minister przemysłu i handlu gen. Górecki na podstawie urzędowych spostrzeżeń i obliczeń dowodzi, że obniżone ceny docierają do konsumenta, a nawet po drodze doznają dodatkowego spadku dzięki działaniu innych obniżających czynników wymiany, jak np. taryf kolejowych, — ale inny pogląd na ten proces mają przedstawiciele wsi. Twierdzą oni, że obniżka do rolnika nie doszła, że po drodze gdzieś zaginęła, co może nie jest taką absolutną, stuprocentową prawdą. Natomiast niewątpliwą prawdą jest, że wieś bardzo słabo odczuła akcję „równania wdół“, że nieszczerne nożyce są w dalszym ciągu otwarte — i to dość szeroko.

Co więc dalej robić?

Minister rolnictwa p. Poniatowski, który od samego początku dość sceptycznie odnosił się do „równania wdół“, uważa, że tylko rozzerzenie rynku wewnętrznego przez wzmocnienie spożycia w miastach może przynieść rolnictwu realną ulgę i dlatego jest zwolennikiem inwestycji na skalę możliwie jak największą, które to inwestycje poza większym zbytem artykułów rolniczych przyniosłyby wsi także pewien dopływ „żywej gotówki“ pod postacią zarobków przy robotach publicznych.

Ale program inwestycyjny ma niebylejaką piętę Achillesową pod względem pokrycia. P. Pilipowicz i jego zwolennicy lekko rozprawiają się z tym problemem, proponując wprowadzenie dodatkowej waluty w formie „bonów pracy“, czy innych „Lechów“. Ale rząd obecny kategorycznie odrzuca wszelkie pomysły inflacyjne, a więc poza objętą planem inwestycyjnym sumą niespełna ćwierć miljarða złotych niewiele będzie mógł przeznaczyć na roboty publiczne, zwłaszcza, że zanosi się na inne, znacznie ważniejsze, nadzwyczajne wydatki. Jeżeli więc nie można ani podwyższyć cen rolniczych, ani zasilić wsi zarobkami, — to trzeba by dalej „równać wdół“. Przeto p. Matuzewski broni dalej swego programu, a rolnicy w Sejmie i przez swoje organizacje domagają się kontynuowania walki z kartelami. Ulegając tej antykartelowej fali, odbyły przed paru dniami zjazd P. O. W. uchwalił rezolucję, domagającą się natychmiastowego rozwiązania wszystkich karteli.

Jakkolwiek P. O. W. jest czynnikiem bardzo wpływowym w czasach pomajowych, jakkolwiek prezesem tej organizacji jest p. premier Kościakowski, to wydaje się bardzo wątpliwym, czy rząd pójdzie na rozwiązanie wielkich karteli surowcowych i metalowych. Albowiem dotychczas rząd przez usta gen. Góreckiego zawsze bardzo wyraźnie oddzielał „dobre“ kartele od złych i deklarował współpracę z temi pierwszymi. Zapewne wchodził tu w grę nietylko sentyment, ile interes eksportowy i bilans handlowy.

W tej sytuacji za jedyny, realny spo-

sób na dalszą obniżkę cen przemysłowych uznają czynniki rolnicze obniżenie cen na niektóre wyroby przemysłowe i wprowadzenie w ten sposób na nasz rynek tanich wyrobów zagranicznych. W tym duchu wypowiedzieli się przedstawiciele rolnictwa na „wielkiej naradzie gospodarczej“, a rząd przez usta ministrów Kwiatkowskiego i Góreckiego oświadczył gotowość przeprowadzenia pewnych zmian w taryfie celnej, co, aczkolwiek wypowiedziane bardzo ogólnikowo, mogło budzić pewne nadzieje u rolników, a obawy u przedstawicieli wielkiego przemysłu.

Ci ostatni zrozumieli niebezpieczeństwo i ruszyli z miejsca do kontrataku, uderzając w sam rdzeń programu rządowego w jego drugim, obecnie nadchodzącym etapie, a mianowicie w inwestycje prywatne. Przedstawiciele „Lewjatan“ oświadczyli, że niezbędnym warunkiem popchnięcia inicjatywy prywatnej w kierunku inwestycji jest stabilizacja gospodarczych norm prawnych, a w pierwszym rzędzie taryfy celnej. Kto zechce wkładać kapitał w nowe przedsiębiorstwo, lub w odnowienie i rozszerzenie starego, gdy będzie zagrożony przez możliwość takich zmian w taryfie celnej, które z miejsca odbiorą jego zamierzeniom wszelkie szanse rentowności?

Trzeba przyznać, że obrona ta jest wcale zręczna. Jak rząd wybrnie z tej trudnej sytuacji, między potrzebami rolnictwa z jednej a dążeniem do ożywienia inicjatywy przemysłowej z drugiej strony? Wybór bardzo ciężki: tak źle i tak niedobrze.

T. zw. polityka deflacyjna napotyka na swej drodze ciągłe trudności. Dążąc do przywrócenia rentowności gospodarstw rolnych, osłabia tę rentowność w przemyśle i handlu. I nie może być inaczej, skoro przed deflacją zamknięto dziedzinę ciężarów publicznych, uciskających całe gospodarstwo narodowe.

M. K.

Żydom w Niemczech nie wolno głosować

Wobec wyborów do parlamentu Trzeciej Rzeszy, naznaczonych na dzień 29 marca, po raz pierwszy wchodzi w życie nowe postanowienie prawa wyborczego, wykluczające Żydów z życia publicznego.

Nowa ustawa wyborcza z 7 marca r. b. daje prawo głosowania do Reichstagu wszystkim przynależnym do Rzeszy („Staatsangehörige“), krwi niemieckiej lub pokrewnej, którzy ukończyli 20 rok życia. Krew „pokrewna“ oznacza np. obywateli niemieckich narodowości polskiej, łuzyckiej lub duńskiej, natomiast nie Żydów.

Żydzi, czyli tacy, którzy pochodzą z conajmniej trzech dziadków rasy żydowskiej, nie mają prawa głosowania do parlamentu. Poza tem należą do tej samej kategorii mieszańcy, pochodzący z dwóch pełnożydowskich dziadków, a którzy bądź należą do

wyznaniowej gminy żydowskiej, bądź żyją w związku małżeńskim z Żydem (Żydówką).

Wyżej wymienieni Żydzi lub mieszańcy nie mają prawa stawać do urny wyborczej, nawet gdyby przez omyłkę nazwisko ich wpisane było na listę wyborczą. W przeciwnym razie czeka ich kara.

UWAGI

W niemieckich poradniach zawodowych, gdzie młodzież szuka urzędowej rady odnośnie wyboru zawodu, prowadzi się interesującą statystykę. Rzuci ona światło na zajęcia, wybierane przez młode pokolenie. Dane te są tem ciekawsze teraz, kiedy ze strony rządu Trzeciej Rzeszy prowadzona jest świadoma polityka społecznego przetasowania ludności.

Oto szereg cyfr, zebranych w poradni przy badaniu około 30 tysięcy absolwentów i absolwentek szkół średnich.

Wśród abiturjentów płci męskiej jedna czwarta obiera karierę publiczną, w administracji, prawodawstwie i armji. Na drugim miejscu stoi zawód nauczycielski, potem idą kupcy i ekonomiści, technicy, medycy, zawody wolne — ogółem 80 procent absolwentów z maturą poświęca się zawodom, wymagającym dalszego kształcenia na wyższych uczelniach.

U maturzystek sytuacja jest nieco odmienna. Jedna czwarta z nich staje się nauczycielkami, z czego większość pozostaje w szkole powszechnej. Biuralistek jest znacznie mniej, jeszcze mniej kandydatek do medycyny i techniki, a tylko sporadycznie się zdarza, że któraś młoda Niemka tonie wśród kurzu akt administracyjnych lub w kancelarii prawniczej. Tylko 60 procent wszystkich absolwentek szkół średnich chwytą się zawodu „umysłowego“.

Cóż staje się z resztą abiturjentów i abiturjentek, nie pretendujących do wyższych studiów? Pytanie to staje się interesujące zwłaszcza pod reżimem narodowo-socjalistycznym, który wyraźnie chce odciążyć zawody „umysłowe“ i skierować część młodzieży inteligentnej na tory rolnictwa i rzemiosła.

Rzeczywiście też niemalą cyfrę w ostatniej statystyce stanowią kandydaci do zawodu rolniczego. U dziewcząt spotkać można również ogrodnictwo, a nawet znalazły się wśród płci pięknej entuzjastki prostego zawodu robotniczego rolnych, czemu nie przeszkadza — jak widać — matura. Pięć procent maturzystek obrało zawód rzemieślniczy: krawiectwo, kucharstwo, sztukę stosowaną i pielęgniarstwo. U chłopców, którzy zdali maturę, rzemiosło także znajduje chętnych: kilkudziesięciu obrało ślusarstwo, inni blacharstwo, zecerstwo, stolarstwo, a okragło 50 trudnić się będzie wypiekaniem chleba i bułek.

Ostatnie te cyfry są ciekawym skutkiem nowej polityki rządu, przyczem z urzędowej strony wyrażane jest przekonanie, że odwrót od zawodów „umysłowych“ postępować będzie w przyszłości jeszcze silniej, aniżeli dotąd.

LORD ADMIRALICJI

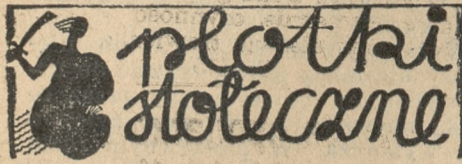

Lord Dawid Beatty

Jak doniosły depesze, w ub. środę zmarł w Londynie, po dłuższej chorobie admirał angielski lord Dawid Beatty, który w bitwie morskiej w cieśninie Skagerrak w dniu 31 maja 1916 r. dowodził częścią floty angielskiej, a od r. 1919 do 1927 był pierwszym lordem admiralicji.

Lord admirał Beatty urodził się 17 stycznia 1871 r., jako syn oficera. Ożeniony był z córką senatora Fielda z Chicago. W roku 1919 admirał Beatty podniesiony został do godności hrabiego z tytułem „of the North Sea and of Brooksby“ i w tym charakterze wszedł do izby lordów. Żona jego Ethel zmarła w r. 1932.

Admirał Beatty, był w Wielkiej Brytanji nadzwyczaj popularny.

11 marca.

Blokada politechniki przez młodzież znalazła w mieście bardzo silny odzew. A powiedzmy otwarcie — i sympatje społeczne. Widać to było i w ofiarach społeczeństwa na rzecz blokujących i w podarkach żywnościowych, które płynęły od firm gastronomicznych, i w zainteresowaniu, jakie towarzyszyło dwudniowej blokadzie.

Codziennie tramwaje, przejeżdżające około politechniki, były pełne publiczności, która przejeżdżała, by „obejrzyć sytuację”. Dzisiaj zrana, przed likwidacją zajścia, wstrzymano wszelką komunikację przed politechniką, ograniczono również dojazd pojazdów.

*

W akcji tej zaznaczyły się silnie różnice stanowisk pomiędzy młodzieżą narodową a lewicową. Pod wieczór pojawił się dodatek nadzwyczajny „Robotnika”, który mówił o „zdradzie endeków” i t. d. Lewicowcy nie mają na oku sprawy obniżenia czesnego jako takiej, lecz chcieliby pogłębienia chaosu i zwiększenia fermentów. To też nie na rękę im było opuszczenie politechniki przez młodzież w znanym oświadczeniu rektora.

Owo rozchodzenie się dróg pomiędzy opozycją wobec panującego systemu jest godne zanotowania. O ile dotychczas panowało pomiędzy obozami opozycyjnymi ciche automatyczne zawierzenie broni i unikanie wzajemnej walki, o tyle coraz częściej przychodzi teraz do stanowczego podkreślenia rozbieżności dróg. Okazuje się obecnie, jak trafna była taktyka obozu narodowego niełączenia się z lewicą, unikania wspólnej akcji z centrolewami, uchylenie się od pamiętnego kongresu krakowskiego, Obóz narodowy szedł sam własną linią. Szedł tą linią konsekwentnie, od początku, nie idąc na żadne kompromisy z żadną stroną.

*

Dzisiaj zaczyna się różniczkowanie społeczeństwa. Pomiedzy lewicą opozycyjną a lewicą „sanacyjną” zaczyna odżywać dawne związki odgrzebuja się dawne sympatje i konaksje — i to coraz konsekwentniej. A równocześnie coraz częściej lewica opozycyjna podejmuje ataki na obóz narodowy.

Naturalnie, że działa tu wiele kwestja żydowska. Lewica opozycyjna i lewica „sanacyjna” pod tym względem posiada ten sam front i kieruje się tym samym liberalizmem.

Idziemy coraz bardziej ku nowym czasom.

WARSZAWIANIN.

Oziębienie

Warszawa. (Tel. wł.) Dziś nad ranem oziębła się znacznie temperatura wskutek opadów śniegu z deszczem. (w)

Na morzach pod polską banderą

Warszawa (PAT) „Pułaski”, który dnia 28 bm. wypłynął z Gdyni w rejs inauguracyjny do Południowej Ameryki, przybył do Dakaru dnia 9 bm. Dnia 10 bm. statek, załadował nowy zapas węgla i ruszył w dalszą drogę do Rio de Janeiro. Dnia 11 bm. s/s „Pułaski” minie równik, co jest, jak wiadomo, połączone ze specjalnym obchodem na statku. Będzie to pierwszy „chrzest na równiku” jaki przeżyją pasażerowie na polskim statku.

Warszawa (PAT) Dnia 15 bm. s/s „Batory” uda się ze stoczni Monfalcone do doków w Wenecji, skąd odpły-

nie na pierwsze próby. Powrót statku do Monfalcone przewidywany jest na pierwsze próby. Powrót statku do Monfalcone przewidywany jest na 29 marca.

Dnia 31 marca, 1 i 2 kwietnia odbędą się próby maksymalnej szybkości na morzu, poczem „Batory” powróci do Triestu, gdzie poddane zostaną próbom poszczególne urządzenia.

Dnia 10 kwietnia po zakończeniu egzaminu sprawności technicznej statku „Batory” zostanie oddany właścicielom Tow. Gdynia—Ameryka Linje Żeglugowe S. A.

Macki komunizmu w Japonii

London. (Tel. wł.) Według doniesień z Tokio policja aresztowała 8 japońskich tłumaczy, nauczycieli języków oraz innych pracowników ambasady sowieckiej, ponieważ sprzedali oni Z. S. R. R. poufne raporty o ostatniej rewolucji, ruchu wojska itd. W czwartek aresztowano trzech dalszych obywateli japońskich, którzy byli na służbie Sowietów. Wszyscy są członkami organizacji komunistycznej.

Według komunikatu min. spraw wewnętrznych aresztowano w związku z ostatnią rewoltą, prócz kilkudziesięciu wojskowych, jeszcze około 150 osób cywilnych, należących przeważnie do organizacji radykalnych. Wśród nich znajdują się znani zamachowcy.

Cała prasa zajmuje się obszernie postępowaniem komunistów w Chinach północnych, którzy, popierani przez Moskwę, są nastawieni wrogo wobec Japonii. Bolszewizm zagraża całym północnym Chinom, łącznie z wewnętrzną Mongolją i Mandżurją. Japoński attaché wojskowy w Szanghaju odbył z dowódcą wojsk w północnych Chinach, gen. Tada, ważną naradę. W związku z tem dziennik „Tokjo Nichi-

Nichi” zapowiada wzmocnienie sił zbrojnych w północnych Chinach.

Ag. Domei donosi, że wydarzenia europejskie nie obchodzą specjalnie Japonii. Bezpośrednia niebezpieczeństwo dla Dalekiego Wschodu leży w tem, że Moskwa po zawarciu paktu wojskowego z Francją ma wolną rękę dla przygotowań we wschodniej Syberji.

Pogoń za słoniem

Hamburg. (PAT) W czasie pochodu reklamującego cyrk Sarassatiego, gdy głównymi ulicami miasta kroczyło kilku pogromców z dzikimi zwierzętami, wyrwał się słoń, który popędził galopem przed siebie.

W pogoń udała się służba cyrkowa oraz policja i straż pożarna. Słoń po drodze wylał bramę jednego z domów, uszkodził samochód ciężarowy, wreszcie przedostał się przez parkan do ogrodu prywatnego, gdzie wyrządził duże szkody. W końcu udało się ścigającym pochwytać słońca, którego skuto i przewieziono do cyrku.

Zjazd urzędników państwowych

W Warszawie odbył się zjazd urzędników państwowych z całej Polski. W zjeździe wzięło udział około 100 delegatów, reprezentujących wszystkie ośrodki kraju.

Zjazd uchwalił m. in. wnioski i postulaty, w których urzędnicy państwowi domagają się:

W zakresie uposażenia zmiany obecnie obowiązujących przepisów przy oparciu nowych przepisów uposażeń na zasadach ustawy z 9. 10. 1923 r. ze szczególnym podkreśleniem przywrócenia dodatków rodzinnych, awansu automatycznego w szczeblach, wprowadzenia w życie statych awansów dwa razy do roku, oraz ustalenia minimum uposażenia dla urzędników na 200 zł miesięcznie. W związku z uposażeniami urzędnicy domagają się zniesienia podatku specjalnego, wprowadzonego 1 grudnia 1935 r. dla wszystkich pracowników co najmniej w tym stopniu, jak dla pracowników wytwór-

ni wojskowych i monopoli państwowych, przyczem wypowiadają pogląd, że zniesienia tego podatku w stosunku do uposażeń, nie przenoszących netto 400 zł miesięcznie dla posiadających rodzinę i 300 zł dla osób samotnych, powinno być przeprowadzone w czasie najbliższym.

W związku z zapowiedzianym odłożeniem urzędników państwowych, urzędnicy domagają się, aby akcję tę przeprowadzono za pośrednictwem ich organizacji zawodowych i instytucji samopomocy, oraz rozszerzenia jej ram poza zarządzenie prezesa rady ministrów z dn. 25. 2. 1936 r. nr. 42—2/28 (utworzenie w ramach funduszu zaliczek „rachunku oddłużeniowego”), jako nie rozwiązującego oddłużenia pracowników państwowych.

Uchwałą w sprawie pracy kobiet w urzędach i instytucjach państwowych urzędnicy podkreślili konieczność równorzędnego traktowania kobiet tak w przyjmowaniu do pracy, jak i obsadzaniu niemi stanowisk, zgodnie z ich kwalifikacjami.

Instytucje ubezpieczeniowe powinny opierać się na samorządzie tak, aby naczelne organa tych zakładów powoływane były w drodze wyborów i składały się z przedstawicieli pracowników. Na podkreślenie zasługuje kateryczne przeciwstawienie się udzielaniu ulg i zwolnień przy wpłacie zaległych składek, należnych od pracodawców zakładom ubezpieczeniowym, oraz domaganie się rygorystycznego stosowania art. 58 prawa o wykreśleniach w stosunku do właścicieli przedsiębiorstw, zalegających z wpłatami składek do tych zakładów.

STRONNICTWO NARODOWE

Koło Śródmieście

Zebrań plenarne odbędą się w piątek, 13 marca w sali S. N. św. Marcin 65. Początek o godz. 20-ej. Obecność wszystkich konieczna!

Koło Górczyn

Zebrań S. N. koło Górczyn obwód II (willa Górczyn) odbędą się w niedzielę, 15 b. m. w lokalu p. Śniegockiego, ul. Palacza 115. Początek o godz. 15-ej.

Koło Stare Miasto — Sekcja młodych.

Zebrań plenarne odbędą się 17 marca 1936 r. w lokalu Wróblewicz, Chwaliszewo 68 Początek o godzinie 19-ej. Przybycie młodych i kandydatów obowiązkowe.

Kierownik.

Aresztowania na Śląsku

Z Katowic donoszą:

Podobno w związku z zamachem petardowym na „Polskę Zachodnią” w Katowicach, aresztowani zostali dnia 7 marca b. członkowie Str. Nar.: pp. H. Tomaszewski, H. Kekryc, Wł. Gibasiewicz, W. Kłobus, Borowczak, Kajzerek, Frackowiak, Ruff, Leciejewski, Krowicki, Pardoń, Bigdowski, Andrzejewski, St. Koźmiński oraz Zalota.

Po 48-godzinnym areszcie oraz przesłuchaniu zostali oni 9 marca zwolnieni po uprzednim ukaraniu grzywną administracyjną w wysokości po zł 100, lub 10 dni aresztu każdy za rzekome należenie do Stron. Narodowych i szerzenie jego działalności. Wszyscy wnieśli odwołanie do sądu okręgowego.

W dniu 9 marca został aresztowany Roman Ingłot, b. kierownik powiatowy Str. Nar. Po 48-godzinnym przetrzymaniu został on zwolniony dnia 11 bm., po uprzednim ukaraniu go grzywną administracyjną w wysokości zł 100 lub 5 dni aresztu.

Następnie została przeprowadzona dokładna rewizja lokalu „Agentura Pism Narodowych”, która trwała przeszło 3 godziny. Zabrano kilkaset broszur antyżydowskich, poczem lokal o pieczętowanie ponownie. Od kilku dni stoi przed lokalem stały posterunek policyjny.

Podjęzany o podłożenie petardy Jan Koźmiński został oddany do dyspozycji sędziego śledczego i osadzony w więzieniu przy ul. Mikołowskiej.

Echa wystąpienia ks. Trzeciaka

Do ks. prałata Trzeciaka nadchodzi z całej Polski mnóstwo listów i depesz z podziękowaniem za świetne wystąpienie w sprawie zniesienia barbarzyńskiego uboju rytualnego, będącego pretekstem do niesłychanego wyzysku ludności chrześcijańskiej.

Jak się dowiadujemy, przemówienie, wygłoszone przez ks. dr. Trzeciaka w Sejmie ukaże się w oddzielnej broszurze.

Niezwykły zakaz

Dyrektorka gimnazjum żeńskiego w Chełmnie, dr. Lipińska, zabroniła uczniom brać udział w misji św., jako staraniem ks. prob. Żyndy ma się odbyć w Chełmnie w czasie 22 marca do 5 kwietnia. Zakaz ten jest tem osobliwszy, że młodzież obojga płci wszystkich innych szkół chełmińskich bierze udział w wspomnianej misji. Rodzice uczennic gimnazjum chełm. zamierzają zwrócić się o interwencję do władz szkolnych.

Tajemniczy wybuch

W ub. wtorek o godz. 20 wieczorem mieszkańcy domu przy ul. Działynskich 3 w Poznaniu usłyszeli silny huk. Przyczyną detonacji był wybuch, który nastąpił w lokalu „Legjonu Młodych”, mieszczącym się na pierwszym piętrze tegoż domu. Wezwane zostało pogotowie, a następnie na miejsce wypadku przybyła policja.

Jak opowiadają sąsiedzi, wybuch w „Legjonie Młodych” poparzył pewnego osobnika i popalił na nim ubranie.

W jakich okolicznościach wybuch ten nastąpił, dokładnie nie wiadomo.

Zjazd notariuszy

W Poznaniu odbył się zjazd notariuszy z całego terenu tutejszego sądu apelacyjnego, obejmującego Poznańskie, Pomorskie i również Kaliskie. Udział zainteresowanych był stosunkowo znaczny. Referat na temat nowych przepisów o wynagrodzeniu notariuszy wygłosił wiceprezes Rady Notarj. w Poznaniu dr. W. Prądyński, poruszając różne kwestje prawne przy zastosowaniu ustroju o notarjacie, taksy notarialnej i kodeksu cywilnego. W zjeździe brali udział także przedstawiciele władz sądowych.

Ma dzieci najłagodniejsze MYDŁO BEBE SZOFMANA

nr 7 326

Sensacyjny proces w Wolsztynie

Wolsztyn. Głośna swego czasu w Wolsztynie sprawa b. wicestarosty na pow. wolsztyński, Radowickiego, i lekarza powiatowego dr. Skorupskiego oraz jego sekretarki Kryształówny (Żydówki) znalazła swój epilog w sądzie. W dniu 7 bm. sąd okręgowy z Leszna rozpatrywał tę sensacyjną sprawę. Oskarżonych dr. Skorupskiego i Kryształówny bronił adw. Szurlej z Warszawy, osk. Radowickiego zaś adw. Krause z Leszna. Na rozprawie przesłuchano kilku świadków, przeważnie urzędników starostwa. Charakterystyczne były zeznania świadków starosty Kaczorowskiego i jego zastępcy p. Hassnego.

Stwierdzili oni, iż oskarżony Radowicki nie miał absolutnie żadnych zdolności ani kwalifikacji na wicestarostę, był bardzo słabym urzędnikiem. Poza tem p. starosta zdyskwaliifikował go moralnie, ponieważ dopuścił się oszczerstwa po ujawnionym występku.

Również ujemną ocenę wydał p. starosta o stronie moralnej dr. Skorupskiego. Skorupski zapewniał — mówił

starosta — że jego sekretarka jest Polką-katoliczką, a jak się później okazało, była Żydówką. Po ujawnieniu sfalszowania dokumentów proponował dr. Skorupskiemu podać się do dymisji.

Osk. dr. Skorupski: — Kłamie!
Świadek starosta: — Ja nigdy nie kłamie!

Po przesłuchaniu świadków, prokurator odczytał list, pisany przez osk. Skorupskiego do pani marsz. Piłsudskiej, w którym S. prosi o pomoc, przyrzekając zato modlić się za s. p. Marszałka.

Po mowie prokuratora i obrońców sąd ogłosił wyrok, mocą którego b. wicestarosta powiatu wolsztyńskiego Radowicki skazany został za sfalszowanie paszportów i przepustek oraz nadużycie swej władzy na 15 miesięcy więzienia, b. lekarz powiatowy Skorupski za sfalszowanie paszportów i przepustek oraz oszustwo na rok więzienia, a jego sekretarka Kryształówna na 8 miesięcy więzienia. (w)

DZIAŁ GOSPODARCZY

Rzemiosło domaga się zmian ustrojowych

Rzemiosło w Polsce jest zreglamentowane. Ale reglamentacja ta oparta jest na mocno konserwatywnych przesłankach.

Stało się to dlatego, że prawo przemysłowe pisane było pod sugestją, że słowo „rzemiosło” odpowiada niemieckiemu „Handwerk”. Tymczasem dziś, w wieku elektryczności, gdy niemal każdy trochę większy od najmniejszego warsztat rzemieślniczy posługuje się już maszynami pomocniczymi, popędzanymi przez silniki mechaniczne, takie ujęcie stało się anachronizmem. Z każdym rokiem przybywa i maszyn i silników, a mimo tego charakter ekonomiczny warsztatu rzemieślniczego się nie zmienia zasadniczo. Pojęcie „rzemiosło” odpowiada dziś pojęciu „Gewerbe” i z tego należy wyciągnąć konsekwencje.

Reglamentacja rzemiosła, wprowadzona przez prawo przemysłowe, jest szkodliwa. W Polsce na podstawie ustawy, przyjętej przez prawo przemysłowe, są zreglamentowane takie zawody rzemieślnicze, których liczba warsztatów w całym państwie nie przekracza dziesięciu. Ale równocześnie na podstawie tejże ustawy np.: zajęcie ślusarza, skoro wyspecjalizuje się w rusznikarstwie, jest przemysłem koncesjonowanym, jeżeli jest przeciętnym ślusarzem, jest rzemiosłem zreglamentowanym, ale jeżeli nazwać go można mechanikiem, będzie przemysłem wolnym. Ze rusznikarstwo musi być koncesjonowane — zgoda — ale czemu on nie jest rzemieślnikiem koncesjonowanym, tylko przemysłowcem koncesjonowanym, to dalibóg trudno zrozumieć.

Na ostatnio odbytej „naradzie gospodarczej”, przedstawiciel samorządu rzemieślniczego wysunął koncepcję zreorganizowania podstaw prawa przemysłowego i to według następujących wytycznych:

Zreglamentowanie pewnych zawodów jest konieczne. Jedne muszą być zreglamentowane z uwagi na ochronę konsumenta, jak np.: rzeźnictwo, wędliniarstwo, piekarstwo, fryzjerstwo, kowalstwo, inne z uwagi na bezpieczeństwo publiczne, jak murarstwo, ciesielstwo, ślusarstwo, inne wreszcie z uwagi na znaczny przerost ilościowy, przerost grozący katastrofą społeczną w tych zawodach, jak szewstwo i krawiectwo.

Ale temi kryteriami się powodując, nie naliczymy więcej zawodów, w których reglamentacja jest uzasadniona, jak dwadzieścia. Obecnie mamy zreglamentowanych zawodów sześćdziesiąt kilka.

Po myśli postulatów samorządu rzemieślniczego, rzemiosło dzieliłoby się na trzy grupy: a) skoncesjonowaną, b) z taksatywnym wycenieniem zawodów, oraz c) wolną, w której kryte-

Dział prasy na Targach Poznańskich

Udział prasy w Targach miał dotychczas przeważnie charakter propagandy kolportażu, podczas gdy właściwą płaszczyzną udziału powinno być skłonienie kupca do celowych form reklamy prasowej.

Elementy, które powinny być podane analizie w tym względzie są następujące: regionalistyka kolportażu i wartość konsumpcji grona czytelników dla danej branży towarów. Stąd wyniki, jaki rynek dana produkcja może zdobyć, posługując się kampanją reklamową w tym czy innym organie prasy. Wreszcie powinny być przedstawione najnowsze metody inzeratowe dla poszczególnych branż produkcji i handlu.

Wszystko to daje ogromny materiał dla wystawiennictwa, które przyciągnie kupiectwo i powiększy budżet inzeratów w prasie. Jeżeli się zważy, że produkcja wszystkich firm reprezentowanych na Targach Poznańskich wynosi razem około 3 miliardów złotych, to przynajmniej należy, że nie jest obojętne, jaką formę przyjmie propaganda i reklama tak ogromnego obrotu.

Dział prasy na Targach Poznańskich pragnie służyć tym właśnie celom, stawiając sobie jako zadanie uszlachetnienie gospodarcze reklamy prasowej, celem jej urentownienia dla ogłaszającej się firmy.

rym stanowiłby rozmiar przedsiębiorstwa, np. do 15 zatrudnionych bez pomocy silników lub do 10 zatrudnionych przy pomocy silników, z prawem uchylania tego kryterium w indywidualnych wypadkach, gdy chodzi o przedsiębiorstwa drobne, w których produkcja do tego stopnia jest auto-

matyzowaną, iż bez wątpliwości będzie ona przemysłem na większą skalę.

Do tej pory niewiadomo, jak zareagują na powyższe postulaty koła rządowe i samorząd przemysłowo-handlowy. Można jednak być pewnym, że izby przemysłowo-handlowe przeciwstawiają się stanowczo ostatniemu (3-ciemu) postulatowi, gdyż jego urzeczywistnienie ograniczyłoby b. poważnie zakres działania wymienionych izb.

KRONIKA GOSPODARCZA

Zbiory ziemiopłodów w Polsce w r. ub.

Zbiory głównych ziemiopłodów w Polsce w roku 1935 przedstawiają się następująco (w tys. q): pszenicy 20.108,1, żyta 66.170,3, jęczmienia 14.683,5, owsa 25.979,3, ziemniaki 325.017,2. W porównaniu do r. 1934 zbiory w r. 1935 wypadły w sposób następujący (różnica w procentach — w nawiasach różnica w procentach w porównaniu do przeciętnej 5-letniej 1930—1934): pszenica minus 3,3 (minus 0,5), żyto plus 2,4 (plus 2,4), jęczmień plus 1,1 (plus 1,6), owsa plus 1,9 (plus 5,8), ziemniaków minus 2,9 (plus 5,8). W stosunku do r. 1934 zbiory pszenicy uległy zmniejszeniu w większości województw, wyjątek stanowiły woj. południowe, śląskie i kieleckie. Największy spadek wykazało woj. poznańskie (minus 28,9 proc.). Zbiory żyta okazały się większe w woj. południowych oraz w kieleckim, lubelskim i wołyńskim, w pozostałych województwach były mniejsze niż w r. 1934. Zbiory jęczmienia były większe niż w r. 1934 w woj. warszawskim, kieleckim, lubelskim, wołyńskim, pomorskim, krakowskim, lwowskim i stanisławowskim. W pozostałych województwach uległy zmniejszeniu. Zbiory owsa w większości województw

były wyższe, niż w r. 1934, wyjątek stanowią woj. centralne bez lubelskiego oraz woj. poznańskie i śląskie. Zbiory ziemniaków w większości województw były mniejsze, niż w r. 1934. Najniższe zbiory wykazało woj. poznańskie (minus 41,4 proc.). Wyższe zbiory w r. 1935 w porównaniu do r. 1934 w województwie krakowskim i lwowskim dla wszystkich wyżej wymienionych ziemiopłodów należy tłumaczyć również tem, że w r. 1934 województwa te zostały dotknięte klęską powodzi. Klęska posuchy, która w r. 1935 dotknęła zachodnią część Polski bardziej wpłynęła na zmniejszenie zbioru ziemniaków, owsa, pszenicy oraz jęczmienia, w mniejszym zaś stopniu — żyta. Mniejsze zbiory w zachodniej i wschodniej części kraju zostały wyrównane przez wyjątkowo urodzaj woj. południowych. Zbiory buraków cukrowych dla całej Polski wynosiły w r. ub. 25.005,6 tys. q. W porównaniu do zbiorów w r. 1934 zmniejszyły się o 2,6 proc. Znacznym zmniejszeniem zbiorów zaznaczyły się woj. poznańskie (minus 12,7 proc.) i pomorskie (minus 11,3 proc.). Pozostałe województwa miały zbiory wyższe od roku 1934.

MATOWĄ CERĘ

zamiast cery tłustej uzyskuje się przez mycie twarzy gorącą niemal wodą i proszkiem marmurowym „Miraculum”

Tg 474

oraz równoczesne posługiwanie się D-ra Lustra odłuszczaającym pudrem „Higienicznym”.

Z KRAJU

(k) **Sytuacja walutowa.** Na wczorajszych giełdach walutowych nie zanotowano poważniejszych zmian w porównaniu z kursami wczorajszymi. Dewiza na Nowy Jork utrzymała się mniej więcej na poprzednim poziomie z niejednołitą tendencją na różnych giełdach, natomiast funt ponownie, jakkolwiek nieznacznie, zwyżkował. Inne dewizy nie wykazały prawie żadnych zmian.

(k) **Handel zagraniczny a rolnictwo.** Niedawno została znów podjęta myśl przekształcenia Państwowego Instytutu Eksportowego na Instytut handlu zagranicznego, który zajmowałby się nie tylko wywozem, lecz także przywozem, przyjąłby znaczną część agend wydziału handlu zagranicznego min. przemysłu i handlu, jak i cały aparat centralnej komisji przywozu. Pomysł ten znajduje ostatnio poparcie ze strony kół rolniczych, które pragnęłyby uzyskać więcej wpływu na administrację i politykę handlu zagranicznego. O ile sam pomysł ma mało szans urzeczywistnienia, to prawdopodobnie jest dopuszczenie przedstawicieli rolnictwa do organizacji handlu kompensacyjnego. (l)

(k) **Oznaczenie pochodzenia i miary skór miękkich.** Naskutek zapytania min. przemysłu i handlu Związek izb przem. handlowych wypowiedział się za wydaniem rozporządzenia o oznaczeniu w wewnętrznym handlu detalicznym pochodzenia i miary skór miękkich. Skóry cielęce, kozie, baranie, sprzedaje się w handlu detalicznym przeważnie w całości, skóry zaś duże (bukaty) sprzedaje się w całości lub na miarę. Oznaczenie zatem skóry pieczęcią firmy produkującej z wymienieniem miary powierzchni skóry zapobiegnie mylnemu wskazywaniu pochodzenia skór oraz mylnemu podaniu miary powierzchni skóry, co wytwarza nieuczciwą konkurencję.

(k) **Ożywienie ruchu pasażerskiego w porcie gdyńskim w 1935 r.** Ogłoszone zostały dane, dotyczące ruchu pasażerskiego w porcie gdyńskim w 1935 r. Ruch ten wykazał w r. ub. dalszy poważny wzrost i wyraził się liczbą 25 003 osób, z czego przyjechało 10 488 osób, a wyjechało 14 515 osób. Największą liczbę pasażerów zanotowano w ruchu między Gdynią a S. Zjednoczonemi — 7 038 osób, Danją — 3 648 osób, Francją — 3 532 osób, Anglią — 2 339 osób. Ożywienie ruchu pasażerskiego przez port gdyński w r. ub. przypisać należy uruchomieniu nowego motorowca „Piłsudski” oraz zorganizowaniu kilku wycieczek morskich przez linie żeglugowe „Gdynia-Ameryka”.

(k) **Przymusowa parcelacja na Pomorzu.** Obszar, zakwalifikowany na cele przymusowej parcelacji na r. 1936, wynosi 7 684 ha, czyli ponad 30 tys. mórg. Parcelacja obejmuje wszystkie powiaty województwa za wyjątkiem pow. grudziądzkiego i tuchol-

skiego. Największy kontyngent gruntów, przeznaczonych na parcelację, przypada na północne powiaty, morski (3 000 mórg), tczewski (5 000) i kartuski (5 600 mórg). Parcelacja dotyczy razem 33 majątków prywatnych, w czem 14 polskich. Zważywszy, że wielkie dobra na Pomorzu są przeważnie w ręku niemieckim, stosunkowo wielki obszar, mianowicie 2 700 mórg, wydzielony zostanie z majątków polskich. Największą ilość gruntów na cele parcelacji przypada na majątki Stanisławie (350 ha), Lipia Góra (395), Jaszcz (300), Zychce (300), Żulkowo (330), Sucumin (330), Turzno-Wielkołąka (300) i Rutkowiec (444 ha). (gn)

(k) **Cechy rzemieślnicze w Polsce zachodniej.** Z 321 tysięcy właścicieli warsztatów rzemieślniczych w Polsce tylko przeciętnie 40 proc. należy do cechów. Odsetek ten w poszczególnych dzielnicach wynosi: 32 proc. w wojew. centralnych, 27 proc. wschodnich, 63 proc. zachodnich i 64 proc. południowych. Wysokie odsetki w ostatnich dwu dzielnicach świadczą o tradycjonalizmie dawno zakorzenionej organizacji cechowej, która w b. dzielnicy austriackiej była obowiązkowa, a w b. dzielnicy pruskiej mogła być przymusowa. (AZ)

(k) **Poprawa ceny płaconej gorzelniom rolniczym w Wielkopolsce.** Na początku roku kalendarzowego ustala się t. zw. podstawową cenę spirytusu. Jeżeli chodzi o bieżącą kampanię (1935/36), ostatnio ustalono cenę, która we wszystkich prawie województwach jest niższa od zeszłorocznej, a tylko w woj. poznańskim jest od niej wyższa. W ten sposób czynniki rządowe zamierzają oddziaływać, w pewnej choćby mierze, neutralizując na skutki posuchy w Wielkopolsce. (AZ)

(k) **Przetwórstwo mięsne w woj. poznańskim.** Według danych Polsk. Zw. Bekonowego przerobiono w woj. poznańskim w r. 1935 ok. 30 tys. sztuk trzody chlewnej na bekony, około 370 tys. sztuk na produkcję szynki, wędlin i konserw, licząc na spożycie własne ok. 350 tys. sztuk — pozostała nadwyżka produkcji ok. 150 tys. sztuk, dla której szukano zbytu zagranicą. (AZ)

Z ZAGRANICY

(z) **Projekt do rozejmu celnego dla państw naddunajskich.** Zainicjowana przez premiera Hodzę konferencja rzeczoznawców gospodarczych państw Małej Ententy, mająca na celu omówienie współpracy gospodarczej państw naddunajskich, rozpoczęła swe prace w Pradze, w dn. 6 b. m. Plan Hodzy przewiduje, że wszystkie państwa naddunajskie ogłoszą z mocą wsteczną od dn. 1 stycznia r. b. stan t. zw. rozejmu celnego we wzajemnych stosunkach gospodarczych; zarówno cła, jak i kontyngenty oraz inne ograniczenia przywozowe,

Przy otyłości, artretyzmie i cukrzycy naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa wzmacnia czynności żołądka i kiszki oraz ułatwia trawienie.

Tg 475

Granice opodatkowania

W poniedziałek, dnia 16 bm., o godz. 20-ej wygłosi młody uczoney krakowski dr. Janusz Libicki odczyt na powyższy temat, który wzbudził winien duże zainteresowanie w kręgach gospodarczych, naukowych i młodzieży akademickiej.

Odczyt odbędzie się w sali 17 Collegium Minus staraniem sekcji ekonomicznej Tow. Prawniczego i Ekonomicznego

które obowiązywały w dn. 1 stycznia r. b., nie będą mogły być zmienione w kierunku zaostrzenia restrykcji. Narazie mają być opracowane zasady rozejmu celnego dla państw Małej Ententy, poczem projekt przewiduje przystąpienie do tego układu Austrii - Węgier, a w dalszym ciągu Bułgarii oraz innych państw, należących do paktu bałkańskiego.

(z) **„New Deal” przed sądem najwyższym Stanów Zjednoczonych.** Rząd amerykański zwrócił się do sądu najwyższego z wnioskiem o zaniechanie rozpatrywania złożonej w swoim czasie przez czynniki rządowe kasacji przeciwko decyzji trybunałów, które odmawiały rządowi prawa pewnych obszarów na zburzenie starych domów i budowę na tem miejscu tanich mieszkań. W ten sposób rząd sam podporządkowuje się decyzji niższych trybunałów i zgadza się na zaniechanie rozpoczętej akcji mieszkaniowej. Zmiana stanowiska rządu amerykańskiego, sąd najwyższy ma w chwili obecnej do rozpatrzenia tylko dwie sprawy, dotyczące uprawnień rządu i New Deal.

(z) **Wzrost handlu światowego w roku 1935.** Według danych statystycznych Ligi Narodów, wartość obrotów międzynarodowych w złocie w r. 1935 po raz pierwszy wzrosła od r. 1929 i wynosiła 34,7 proc. obrotów z r. 1929 wobec 33 proc. z r. 1934. Pod względem tonnażu poprawa w handlu światowym wystąpiła już w r. 1933: tonnaż handlu wyniósł 74 proc. w r. 1934 i 81 proc. w r. 1935 (podstawa r. 1929 = 100). Większe przesunięcia wystąpiły w handlu zagranicznym poszczególnych krajów. Wartość w złocie importu wzrosła przede wszystkim w Chile, w Stanach Zjednoczonych A. P., Australji, Nowej Zelandji, Unji Południowo - Afrykańskiej, Brazyliji, krajach Skandynawskich i w Polsce; spadek wykazały kraje bloku złotego (bez Polski), Rumunja, Niemcy i Chiny Spadek wywozu wykazały m. in. kraje bloku złotego (w tem Polska), Hiszpanja i Brazylja. Wywóz wzrósł w krajach bloku szterlingowego, w Stanach Zjednoczonych, Austrii i Rumunji.

Z WYDAWNICTW

(w) **Prof. B. Nawrocki: „Zagadnienie jednolitych metod ustalania kosztów własnych”.** Wydawnictwo „Ligi Pracy” Warszawa 1936”. Praca omawia zagadnienie jednolitych metod ustalania kosztów własnych, jako czynnik prawidłowej oceny poszczególnych przedsiębiorstw. Praca obejmuje kwestję, czy obecna sytuacja gospodarcza uzasadnia potrzebę stosowania jednolitych metod ustalania kosztów własnych, podaje wzorcowy przebieg postępowania przy wprowadzaniu i ustalaniu ich, oraz wzór przykładowy schematu kosztów własnych i wnioski, dotyczące tego zagadnienia.

Krótkie informacje gospodarcze

— Produkcja złota w Z. S. R. R. wzrasta w ostatnich latach bardzo szybko. Według źródeł niemieckich wartość produkcji złota wynosiła w r. 1913 — 51,6 miliona rubli, w r. 1932 — 78,9 milj. rb., w r. 1933 — 112,4 milj. rb., w r. 1934 — 168,5 milj. rb., w r. 1935 — 235,9 milj. rb., biorąc za podstawę, że 1 rubel równa się 0,77 grama czystego złota.

— Parlament francuski przyjął „lex Bata”. Ustawa ta uniemożliwia egzystencję fabryk obuwniczych Bata na terenie Francji.

— Wydobycie węgla kamiennego w Anglii oceniane jest w r. 1935 na 223 milj. tonn, czyli o 2 milj. tonn więcej, niż w r. 1934 i o 16 milj. tonn, niż w r. 1933.

— Największe grupy producentów koksu, przedewszystkiem Niemiec, Anglii i Belgii, dążą do osiągnięcia porozumienia w sprawie ustalenia cen minimalnych koksu, zapewnających sprzedaż bez strat.

— Konwencja europejskich eksporterów drzewa obejmuje Polskę, Austrię, Czechosłowację, Rumunję, Jugosławję, Szwecję, Finlandję i Rosję. Obecnie zamierza się rozciągnąć konwencję również na produkcję lotewską.

— Prasa argentyńska podkreśla ogromny wzrost importu do Argentyny japońskich wyrobów włókienniczych, podczas gdy import angielski wykazuje stopniowy spadek.

Młodzi Wszepolska

S. S. U. P.

Walne zebranie z wyborem nowego zarządu odbędzie się w czwartek, dnia 12 b. m. o godz. 20 w lokalu własnym (św. Marcina 65). Obecność członków obowiązkowa.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Gaz drożeje, a nie tanieje

Liczne rzesze odbiorców gazu w Poznaniu dziękują za zapowiedzianą „obniżkę“

Jeszcze nie rozpoczęła obowiązywać obniżka cen gazu zapowiedziana od dnia 1 kwietnia b. r., a redakcja nasza zasypywana jest listami naszych Czytelników, którzy, po bliższym rozpatrzeniu zapowiedzianej obniżki, doszli do wniosku, iż w bardzo licznych wypadkach obniżka ta jest co najmniej iluzoryczna, jeżeli już nie poważną zwykłą opłat za gaz i elektryczność.

Co do gazu, nikt jednak zaprzeczyć nie może, że przy użyciu do 30 metrów kubicznych miesięcznie cena została obniżona z 27 na 25 groszy, a przy gazie z automatów z 30 na 25 groszy za metr. Gorzej wygląda jednak ta obniżka, gdy zużycie gazu jest większe.

Dotychczas według taryfy stosunkowej, opartej na przeciętnym zużyciu w latach 1931 i 1932, odpowiednio do każdego miesiąca, każdy konsument gazu płacił za pewną ilość kubików po 27 groszy, za całą resztę po 15 groszy za metr. Naprzykład jeden z konsumentów przy ul. Prusa zużył w styczniu b. r. 56 metrów kubicznych gazu. Obliczono mu 16 metrów kub. po 27 groszy — równa się 4,32 złote i 40 kb po 15 groszy — 6 złotych, czyli razem 10,32 zł. Obecnie według „obniżonej“ taryfy zapłaciłby za tę samą konsumpcję 13,10 zł. Rachunek ten wygląda następująco: 30 kb po 25 groszy — 7,50, 20 kb po 22 grosze — 4,40 i 6 kb po 20 groszy — 1,20. Podobnie jeden z konsumentów przy ul. Dąbrowskiego za 31 kb płacił dotychczas 7,05 zł (20 kb a 27 gr i 11 a 15 gr). Obecnie zapłaci za 30 kb po 25 groszy 7,50 zł i za jeden kb 22 grosze, razem 7,72 zł. Inny znowu konsument, który w lutym zużył 20 metrów gazu, z których 9 metrów obliczono mu po 27

groszy, zapłacił 4,08 zł. Według nowej taryfy płacić będzie za tę samą ilość gazu równe 5 złotych.

Z powyższego wynika niedwuznacznie, iż liczni konsumenci gazu płacić będą po „obniżce“ więcej, aniżeli dotychczas i dziękują najmocniej za zapowiedzianą „obniżkę“ ceny.

Gazownia tłumaczy się, że z dotychczasowego dobrodziejstwa zmniejszonych opłat za zwiększone zużycie gazu korzystało zaledwie 35 procent odbiorców. Gazownia twierdzi obecnie, iż taryfa indywidualna, opierająca się na zużyciu gazu w latach 1931 i 1932 była niesprawiedliwa, ponieważ korzystali z niej słabi konsumenci, natomiast konsumenci poważni z tego okresu zostali pokrzywdzeni. Powstawały takie anomalje, że w jednym i tym samym domu, na jednym i tem samym piętrze mieszkali dwie panie w jednakowych wielkości mieszkaniach, z których jedna miała większą, a druga znacznie mniejszą liczbę podstawowych kubików gazu, obliczanych po 24 groszy. Obecnie gazownia, kierując się zasadami kupieckimi, udziela rabatu zależnie od zużytej ilości gazu. Ulgą dla konsumentów jest wprowadzenie w gospodarstwie domowym tylko dwóch zasadniczych opłat: 70-groszowych i 90-groszowych.

Powyższego nie osłabia jednak twierdzenia, że zapowiedziana z dniem 1 kwietnia b. r. „obniżka“ cen gazu dla bardzo licznych rzesz klientów gazowni nie będzie żadnym dobrodziejstwem. Obniżka cen węgla zamiast przyczynić się do obniżki cen gazu w Poznaniu spowoduje w wielu wypadkach jego podrożenie.

Marzec
13
PIĄTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Piątek: Nicefora b., Krystyny p.
Sobota: Matyldy wd., Leona p.

Kalendarz słowiański
Piątek: Nicciśława
Sobota: Bożeny
Słońca: wschód 6,13
zachód 17,52
Długość dnia 11 g. 39 min.

Księżyca: wschód 24,10 zachód 7,26
Faza: 5 dzień po pełni.

Stan wody w Wałcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 1,84 metr.

Przewidywania pogody na piątek, dnia 13 bm.: Zachmurzenie przeważnie duże z przelotnymi opadami. Nadal chłodno.

NOCNA SŁUŻBA APTEK.

Śródmieście: Apt. św. Marcina, Fr. Ratajczaka 12. — Apt. św. Piotra, pl. świętokrzyski. — Apt. pod Białym Orłem, St. Rynek 41. — Apt. na Śródcie, Rynek Śródecki 1. — **Jeżyce:** Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10. — Apt. pod Opatrznością, ul. Dąbrowskiego 76 (róg Staszica). — **Lazarz:** Apt. przy ul. Matejki 1. — Apt. Plucifńskiego, M. Focha 72. — Apt. Karpińskiego, M. Focha 158 (Górczyn). — **Wilda:** Apt. przy Bramie Wildeckiej, G. Wilda 3. — Apt. Fortuna, G. Wilda 96. — **Starołęka:** Apt. miejscowa. — **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. — **Solacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12.

KRONIKA MIASTA POZNAŃA

OSOBISTE

— * **Jubileusz pracy zaw.** Dnia 13 bm. obchodzi jubileusz 25-lecia pracy zawodowej ekspedjentka, p. Celina Gulczyńska, zatrudniona w firmie Władysław Szymański, skład owoców, ul. Kantaka 6a. Na intencję jubilatki odbędzie się 13 bm. msza św. u OO. Franciszkanów o godzinie 7-mej.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Pol. Tow. Botaniczne.** Zebranie naukowe dn. 13 bm. o godz. 18 w sali wykł. zakładu botaniki U. P., ul. Słowackiego 4-6, II p. Przewidywany dalszy ciąg dyskusji nad ref. dr. L. Mroczkiewicza o gospodarce bezrzębowej; prof. F. Teodorowicz wygłosi sprawozdanie z badań mykologicznych na polskim wybrzeżu Bałtyku w latach 1934—1935.

— * **Zebranie Staższych Cechów.** Dnia w czwartek o godzinie 20 odbędzie się w „Domu Rzemieślniczym“, w sali 27, posiedzenie starszych cechów.

WYCIĘZKI

— * **Polskie Tow. Kłajoznawcze** organizuje dn. 15 bm. wycieczkę, celem obejrzenia interesujących urządzeń w Teatrze Wielkim. Zbiórka o godzinie 10 przed wejściem do teatru od strony skweru. Prowadzi insp. Kisielewicz.

WYKŁADY

— * **Z cyklu „Katolicyzm kulturowy“.** Wykład red. J. Kisielewskiego n. t. „Cechy dodatnie dzisiejszej literatury ze stanow. katolicyzmu“ — odbędzie się 14 bm. w Coll. Minus s. 18 o godz. 20.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Przetargi na roboty ziemne, murarskie i ciesielskie.** Zarząd miejski w Poznaniu rozpiął przetargi na roboty ziemne, murarskie i ciesielskie przy budowie II bloku mieszkalnego na Zawadach. Termin składania ofert upływa z dniem 23 b. m. Szczegóły w pokoju 18 wydziału budownictwa nazimennego przy ul. Nowej 10.

— * **Jeszcze w sprawie uczniowskich biletów tramwajowych.** Swego czasu na łamach prasy miejscowej poruszana była sprawa uczniowskich biletów tramwajowych. Obecnie powraca do niej jeden z naszych Czytelników, zwracając w swym liście uwagę na pewien zwrot, zawarty w odpowiedzi P. K. E. na protest kół rodzicielskich. Dyr. P. K. E., usprawiedliwiając swe stanowisko w kwestji biletów uczniowskich, zaznaczyła, że uczniowie usuwali się nieraz w czasie jazdy tramwajem od kontroli. Tego rodzaju zwrot pod adresem młodzieży Czytelnik nasz uważa za niewłaściwy, gdyż na podstawie kilku czy kilkunastu wypadków nie można sądzić o ogóle młodzieży. A zresztą — dodaje — istnieje przecież możliwość stwierdzenia nazwiska uchylającego się od kontroli ucznia i powiadomienia o tem dyr. szkoły. Inna znów rzecz, gdy chodzi o ceny uczniowskich biletów tramwajowych. Grudząz np. może być zdaniem naszego Czytelnika przykładem właściwego podjęcia od tej sprawy. Tam młodzież szkolna płaci za miesięczny bilet tramwajowy 2 zł czy też 2,50 zł, za jednorazowy zaś przejazd 10 groszy. Czy u nas — kończy — nie można było podobnych cen ustalić? (sk)

TEATR WIELKI

Dziś w czwartek poraz 5-ty

przyjęta na premierze oraz dalszych przedstawieniach z wielkiem uznaniem wesola operetka

„Bal w Savoy'u“

Po kilkudniowej przerwie ujrzymy znowu na scenie Teatru Wielkiego, cieszącą się wielkiem powodzeniem operetkę „Bal w Savoy'u“ której dotychczasowe przedstawienia **wysprzedane były do ostatniego miejsca.** Operetka ta zyskała popularność równie „Rose-Marie“, co zapewnia jej długi żywot na deskach naszego teatru.

Obsada nadal premierowa z pp.: **Halina Dudicz, X. Grey, H. Majchrzakówna, W. Ruszkowski, K. Szerszyński, B. Horskim, J. Sendekim i J. Gruszczyński.** Tańce układu **M. Statkiewicza** w wykonaniu zespołu baletowego z primaballeriną **Z. Grabowską** na czele.

Rewelacyjna wystawa projektu Z. Szpingiera — piękne toalety.
Dyryguje kapelm. **W. Buchwald.**
Reżyserja **B. Horskiego.**

ng 6855

— * **Pracy dla bezrobotnych!** Miejski Komitet Pomocy Bezrobotnym zwraca się obecnie do firm, zakładów przemysłowych i rzemieślniczych oraz do osób prywatnych o zatrudnienie bezrobotnych, bodaj przez jeden dzień w tygodniu, za opłatą choćby 2 zł. Przy takim doraźnym zatrudnieniu nie opłaca się żadnych składek socjalnych, a pomoc tego rodzaju przynosi dużą korzyść materialną i moralną bezrobotnym. Wszędzie można znaleźć dla nich taką pracę, przy sprzątnięciu, naprawach, szyciu, ekspedycji i t. p. Zgłoszenia nadsyłać można do biura Komitetu, Ratusz, sala sądowa, lub telef. 43-61.

— * **Poradnia dla dzieci** (z wadami wymowy) czynna jest wyłącznie w soboty od 18—19 św. Marcina 35 (VI szkoła powsz.).

— * **O muzykę religijną w Radio.** Niektórzy z naszych Czytelników zwracają uwagę na dziwne zaniedbanie przez Rozgłośnie Poznańską muzyki religijnej. Kiedy jak kiedy, ale właśnie w okresie postu winno się uwzględnić w większym zakresie tę muzykę. Niestety pozostaje ona na bardzo szarym końcu programów naszej rozgłośni. Czyż trzeba czekać na muzykę religijną aż do Wielkiego Tygodnia? Czem sobie tłumaczyć to dziwne zaniedbanie — niewiadomo, bo przecież mamy obfity materiał w tym dziale i pierwszorzędnych wykonawców na miejscu.

Jeśli radio nieraz przystosowywało się do różnych okoliczności i stosownie do nich zmieniało program, niechaj uwzględni też i czas postu i wprowadzi do swoich programów muzykę religijną. Również za pożądane uważają nasi Czytelnicy i odczyty religijne. Uwagom powyższym trudno odmówić słuszności, sądzymy więc, że dyr. Rozgłośni Poznańskiej przychylnie ustosunkuje się do życzeń radiosłuchaczy i wprowadzi odpowiednie zmiany w swoim programie. (sk)

— * **„Bieda“ wśród sędowników.** W jak trudnym położeniu materialnym znajdują się sędziowie, dowodzi fakt, iż jeden z sędziów sądu apelacyjnego w Poznaniu przyjął przed kilku laty, na imię żony,

zastępstwo na Poznań agencji teatralnej Rechtlebena z Warszawy, Żyda z pochodzenia. Widocznie dochody z tego nie musiały wystarczać, skoro w ostatnich dniach sędzia ten wziął jeszcze zastępstwo Związku Autorów i Kompozytorów Scenicznych (Zaiks), rzecz prosta nie oświadczył, lecz również na imię żony, żyrując jednak oświadczył w kwestii gwarancyjnej. — Jak wiadomo, Zaiks, grupujący w większości Żydów, pobiera tantiemy głównie od występów kabaretowych i od orkiestr restauracyjnych. Kasowanie tych tantiem odbywa się przeważnie w nocy.

— * **Dębiec prosi Ubezpieczalnię Społeczną o osobnego lekarza.** Dzielnica dębicka w ostatnim czasie niebawale się rozrosła i liczy obecnie przeszło 5000 mieszkańców. W ub. r. doczekała się urzędu pocztowego i apteki. Ale cóż, kiedy ubezpieczeni muszą do lekarza biec daleko, całe kilometry, bo aż na Wilde. Na tramwaj nie każdego stać, zwłaszcza że ludność dębicka jest przeważnie bardzo uboga. Ile ubezpieczeni wskutek tego tracą czasu i ile ich dom i rodziny na tem cierpią, nie potrzeba szeroko udowadniać. — Dębiec przeto prosi usilnie Ubezpieczalnię Społeczną o wyznaczenie osobnego lekarza, któryby mieszkał w Dębcu.

RÓŻNE

— * **Akademja polsko - węgier.** Akademickie koło przyjaciół Węgier przy U. P. urządziło dn. 15 bm. o godz. 12 w sali 18 Coll. Minus, akademję z okazji święta narodowego Węgier. W programie poza częścią oficjalną, część koncertowa z udziałem p. prof. G. Konatkowskiej, chóru K. P. W. Hasło oraz orkiestry 57 p. p.

— * **Tow. Abstynentów** pod wezw. św. Kazimierza. Uroczystość jubil. 25-lecia towarzysztwa odbędzie się 22 bm. o godz. 9.30 zbiórka pocztów sztand. przed kość. Pana Jezusa. O godz. 10 msza św., o godzinie 12 akademja w sali Domu Królowej Jadwigi, o 20 przedstawienie tamże.

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę nowo-odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing. dg 4515

Zajścia na uniwersytecie

Tutejsza prasa „sanacyjna“ podaje, że w środę przed południem grupa studentów wtargnęła do lokalu Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej, mieszczącego się w Zamku i zdemolowała urządzenie lokalu.

Prawda o uboju rytualnym w Szamotułach i Pniewach

Jak doniosły niektóre pisma, a również „Radio Polskie“, w Szamotułach i Pniewach miano zaprowadzić ubój rytualny, którego w tych miastach dotąd wogóle nie było.

Po zasięgnięciu informacji w zarządach miejskich obu wymienionych miast, stwierdzamy, że w Szamotułach ubój rytualny istniał już od dawna, a na najbliższem posiedzeniu rady miejskiej znajdzie się wniosek o zniesieniu uboju rytualnego w tem mieście.

W Pniewach natomiast nie ma rzeźni miejskiej, a ubój rytualny zastosowali ostatnio w dwóch wypadkach niektórzy prywatni rzeźnicy. Opinia publiczna Pniew powinna zmusić tych panów do zaniechania tego procederu.

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Tajemnicze zaginięcie przejezdnego Węgra.** Policja poznańska wszczęła poszukiwania za zaginionym w dniu 2 bm. obywatелеm węgierskim Arpadem Vertsem. Przyjechał on do Poznania prawdopodobnie z Niemiec i mieszkał w hotelu „Imperial“ przy ul. 27 Grudnia 17 przez kilka dni. 2 marca p. Arpad Vertes opuścił hotel i oddał się w niewiadomym kierunku, a wszelki ślad po nim zaginął. Wobec tego, że p. Vertes nie uprzedził o wyjeździe służby hotelowej, powstało uzasadnione przypuszczenie, że mógł on paść ofiarą jakiegoś wypadku. Rachunek w hotelu jest niewielki, a pozostałe dwie walizki z rzeczami przedstawiają znaczną wartość. Urodzony w dniu 1 lutego 1899 na Węgrzech Arpad Vertes jest obywatelem węgierskim i podawał się za dziennikarza, legitymując się paszportem, wydanym przez generalny konsulat węgierski w Berlinie w dniu 5 lutego 1934 r.

Zaginiony Węgier jest wzrostu 1,75 do 1,77 m, wysmukłym, chudym mężczyzną o owalnej twarzy i bladej cerze. Zarost czarny, gólonny; włosy nosił zaczesywane do góry. Na czole widoczna była łysina. Ubrany był w granatowe ubranie marynarkowe w jasne paseczki, wełniany ciemnogrnatowy płaszcz i ciemny filcowy miękki kapelusz.

Ponieważ zachodzi przypuszczenie, że p. Vertes uległ mógł wypadkowi, prowadzący dochodzenia komisarjat IV przy ul. Krętej prosi o złożenie zeznań w tej sprawie. (kl)

— * **Niesumiełny szofer.** Na szosie okrajowej pod Ławicą, samochód osobowy, prowadzony przez zofnierza, najechał wczoraj 35-letniego robotnika Stanisława Zarembe z Krzyżownik. Kierowca odjechał i nie zatroszczył się o swą ofiarę. Poranionemu i potłuczonemu udzieliło pierwszej pomocy pogotowie ratunkowe (66-66), opatrując mu ranę nad okiem, zdarcia naskórka na ramieniu i stłuczenia na stawie barkowym. Po opatrunku Zarembe o własnych siłach udał się do domu. (kl)

— * **Cyklista potrącony przez samochód.** Samochód P Z 44 630 potrącił prowadzącego rower 23-letniego Stanisława Kunkla ze Starołęki, ul. św. Antoniego 32. Podczas zderzenia tylnie koło roweru i widelki zostały uszkodzone.

— * **Najechnany przez tramwaj.** Na moście dworcowym tramwaj linii 7 najechał cyklistę Ludwika Kliksa z Plewisk w pow. poznańskim. Kontuzjonowanego kolarza odstawiono do szpitala miejskiego.

KRONIKA POLICYJNA

— * **Ujęcie włamywaczy.** W dochodzeniach, prowadzonych w sprawie włamania do mieszkania p. Franciszka Wolniewicza na Górnej Wildzie 118 w dniu 21 stycznia r. b., gdzie skradziono przedmioty wartości 600 zł, ujęto jako sprawców Stanisława Malarczyka (ul. Zielona 7), Juliana Gościńskiego (ul. Skarbowa 4) i Stanisława Siwiaka (Dolna Wilda 28). (kl)

— * **Usiłowana sprzedaż kradzionego roweru.** Na ul. Woźnej, podczas usiłowanej sprzedaży kradzionego roweru, przytrzymał osobnika, który podawał się za 25-letniego szewca Michała Rybarczyka z Szymanowa w pow. szamotułskim. Dalsze dochodzenia w tej sprawie przeprowadza wydział śledczy. (kl)

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

CO SŁYCHAĆ W NAUKOWYM I ARTYSTYCZNYM POZNANIU

WŁADYSŁAW TARNAWSKI I PRZYBYŁ DO POZNANIA

Dzisiaj rozpoczyna się w Collegium Medicum przy ul. Fredry cykl wykładów prof. dr. Władysława Tarnawskiego, znakomitego lwowskiego anglisty.

Cykl ten jest urządzony wspólnym staraniem Koła Polonistów Stud. U. Pozn. oraz Koła Anglistów.

Za przedmiot wziął świetny uczonec „Najnowsza powieść i nowela angielska”. Jest to temat dzisiaj szczególnie bliski naszej czytającej publiczności, gdyż dzięki mnogim przekładom literatura angielska znalazła się obficie w rękę polskich czytelników. Szczególnie „Saga Rodu Forsytów” Galsworthyego, łącznie ze zbiorowym wydaniem dzieł Josepha Conrada, z przekładami Huxleya, Wellsa i innych współczesnych autorów, utorowała dzisiejszej literaturze angielskiej drogę do Polski.

W NIEDZIELĘ WYSTAWA STEFANA FILIPKIEWICZA

Wszystkie sale Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych przy placu Wolności 18 zajmie od niedzieli zbiorowa wystawa dzieł Stefana Filipkiewicza. Działalność znanego pejzażysty krakowskiego łączy się ściśle z dziejami sztuki krakowskiej w obecnym stuleciu, a szczególnie z dwoma faktami przełomowymi, które wybiły piętno na sztuce polskiej w ogóle: jednym z tych faktów jest zreformowanie przez Fałata matejkowskiej Szkoły Sztuk Pięknych (niedługo: Akademii) oraz drugim objęcie tam katedry pejzażu przez Jana Stanisławskiego. W szkołę krakowską wstąpiłby wtedy nowy duch. Wprowadzono przez Fałata znakomici plastycy skupili przy sobie cały zastęp niezwykle zdolnych uczniów i tak powstała „szkoła krakowska, która szczególnie w zakresie pejzażu i zdobnictwa otworzyła nową epokę w polskiej sztuce.

Między młodymi adeptami, którzy wtedy znaleźli się w krakowskiej Akademii, zarysował się wybitnie talentem pejzażowym Stefan Filipkiewicz, jeden z uczniów nieodżałowanego Stanisławskiego. Krajobrazy jego znalazły rychło drogę na wystawy w krakowskim Pałacu Sztuki. Niedługo młody artysta został przyjęty do elitarnego grona plastyków, które tworzyło głośno i ogromnie zasłużone Towarzystwo Artystów Polskich „Sztuka”. Grupa była ono zrazu profesorów Akademii, jak Fałat, Aksenowicz, Stanisławski, Mehoffer, Wyspiański, Pankiewicz, Dębicki, Laszczyka, jak dalej Malczewski, Tetmajer, Chełmoński, Ruszczyk i w. in. — niedługo jednak zaczęli obok profesorów stawać uczniowie, tacy jak Stanisław Czajkowski, Jaroński, Uziębło, Weiss, Kamocki, Sichulski, Pautsch, Dunikowski i in., w ich zaś rzedzie Stefan Filipkiewicz.

W niedzielę ujrzymy zbiorową wystawę świetnego artysty, którego dojrzała, gruntownie przetrawiona sztuka jest w swoim zakresie reprezentacyjną dla owego okresu i zjednała Filipkiewiczowi sukcesy wystawowe zarówno w całej Polsce, jak zagranicą. Trzeba się cieszyć, że będziemy mieli sposobność poznać całokształt działalności tak wybitnego artysty na długim szeregu jego dzieł, które w historii odrodzonego pejzażu polskiego zdobyły sobie jedną z najszczytniejszych kart.

W „Salonie 35” kończy się jutro, t. j. w piątek, 13 b. m. wystawa zbiorowa ś. p. Karola Larischa. Jej miejsce zajmą od niedzieli, 15 b. m. prace Leona Dołżyckiego. Na pokazie tym będą zebrane rezultaty działalności tego wybitnego artysty za okres ostatnich lat czterech.

Odnaczenie uczonego poznańskiego. Szwedzkie Towarzystwo Antropologiczno-geograficzne zamianowało swym członkiem zagranicznym dr. Stanisława Pawłowskiego. Mianowanie nastąpiło na podstawie statutu, który postanawia, że członkiem Towarzystwa zostaje uczonec, posiadający specjalne zasługi na polu nauki geograficznej.

Szwedzkie Towarzystwo Antropologiczno-Geograficzne należy do najpoważniejszych zrzeszeń naukowych na półwyspie skandynawskim. Postanowieniem swoim wyraziło ono niejako hołd polskiej nauce geografii, której prof. dr. Stanisław Pawłowski jest tak znakomitym reprezentantem. Przyłączamy się najchętniej do gratulacji, jakie składa tyle zasłużonemu naszemu uczonemu polski świat naukowy.

Stosunki gospodarcze Polski ze światem. Dziś w sobotę o godz. 20 w sali XVII Col. Minus prof. Stefan Rosiński wygłosi odczyt p. t. „Stosunki gospodarcze Polski ze światem”. Odczyt odbędzie się w ramach Powszechnych Wykładów Uniw. Pozn. — We wtorek, 17 marca prof. Michał Sobieski mówić będzie na temat: „Z estetyki teatru”. — Wstęp 30 i 15 gr (dla młodzieży i wojskowych niższych stopni).

Dr. Władysław Tarnawski, niepospolity znawca przedmiotu — o którym informuje stale czytelników Działu Kultury i Sztuki — rozłożył sobie materiał na 6 prelekcji, które zaczynają się dzisiaj, w czwartek. Następną jutro i pojutrze (13 i 14), potem dzień przerwy i trzy ostatnie wykłady, mianowicie 16, 17 i 18 marca. Początek za każdym razem o godz. 20-ej.

Mamy nadzieję, że liczni u nas wielbiciel literatury angielskiej nie omieszkają skorzystać z tej rzadkiej sposobności, która pozwala im rozszerzyć i pogłębić znajomość piśmiennictwa angielskiego za przewodnictwem wykwintnego prelegenta i doskonałego znawcy tematu.

Z DZIEJÓW ORATORJUM

(Przed „Juda Makkabeuszem” w Poznaniu)

Oratorjum: zrodzone z modlitwy — Tekst i muzyka — „Teatr umoralniający” — Konkurencja opery świeckiej — Oratorjum w kostiumach i z dekoracjami — Haendel i zakaz biskupa — Chóry jako czynnik główny — „Juda Makkabeusz” i jego treść — Na cześć księcia Cumberlandzkiego — Oratorjum po Haendlu — Polska muzyka oratoryjna.

Co to jest oratorjum? Nazwa ma coś wspólnego z modlitwą. Tak też jest. Narodzin tej formy muzycznej należy szukać we wkładkach muzycznych, które urozmaicano pozalitergiczne rozważania religijne w sali modlitewnej (oratorio) św. Filipa Nereusza w klasztorze S. Maria in Novicella w Rzymie. Wkładyki muzyczne dobierano do poszczególnych tematów rozważań bardzo starannie, tak, że część muzyczna stała zawsze na wysokim poziomie. Już św. Filip Nereusz zapewnił sobie przy tych rozważaniach współpracę Giovanniego Annucci, dyrektora chóru papieskiego, oraz Palestriny.

Powodzenie tych praktyk religijnych było bardzo wielkie, tak, że za ich wzorem dobierano staranniejszą muzykę do istniejących i powożeniem cieszących się misterjów, moralitetów i dramatów alegorycznych. W ten sposób powstaje forma, przypominająca już nasze oratoria. Pierwszym tworem tego rodzaju był Cavalieriego alegoryczny dramat „Rappresentazione di anima e di corpo” (1600). Dalsza droga do rozwoju była otwarta. Duchowieństwo starało się popierać ten rodzaj przedstawień, gdyż opera świecka stawała się coraz groźniejszą konkurentką przedstawień umoralniających. Z powodu niezbyt wysokiego poziomu dramatu religijnego, nie mogła go uchować często nawet wartościowa muzyka przed zubożeniem wytrawniejszej publiczności. Dlatego miejsce tego dramatu zajmuje t. zw. „oratorjum volgare”, bez scenicznego aparatu. Tematy swe czerpie ono z historii biblijnej, przeważnie ze Starego Testamentu lub z życia Świętych. W miejsce scenicznego aparatu wprowadza się osobę objaśniającą wydarzenia lub sytuację, t. zw. „testo” lub „ewangelistę”, który komentuje poszczególne partie takiego oratorjumu.

Głównym przedstawicielem tego rodzaju formy muzycznej był Giacomo Carissimi, kapelmistrz katedralny w Assisi, a później przy kościele Jezuitów S. Apollinare w Rzymie. Carissimi używa w swych oratorjach, które w gruncie rzeczy są rozszerzonymi kantatami, języka łacińskiego i przyczynia się walcnie do rozszerzenia oratorjumu w pozaitalskich krajach.

Wzór Carissimiego pozostaje miarodajnym aż do Jerzego Fryderyka Haendla (1685—1759). Haendel traktuje oratorjum początkowo jako operę o treści religijnej, posługując się przy wystawianiu całym scenicznym aparatem. Dopiero zakaz londyńskiego biskupa Gibsona, inspirowany przez konkurencyjną imprezę operową w Londynie, spowodował Haendla do nadania oratorjum formy zbliżonej do Carissimiego. Niemniej pozostaje Haendel w swych oratorjach dramatykiem, takim, jakim był w swych operach. Rozszerza jednak, w stosunku do swych poprzedników bardzo znacznie rolę chóru. Oratorjum Haendla wspiera się na chórach, które odgrywają najprzedniejszą rolę tak pod względem treści jak i faktury. Dają one tak znakomitą ilustrację sytuacji i stwarzają takie napięcie, że akcja sceniczna staje się zbyteczną. Partie

ŻYCIE KULTURALNE

SLAWISTYKA

450-lecie biblii białoruskiej. Białoruskie Towarzystwo Naukowe w Wilnie odbyło uroczyste posiedzenie dla uczczenia 450-lecia urodzin Franciszka Skoryny, który przełożył Pismo św. na białoruszczyznę i założył pierwszą w Wilnie drukarnię.

MUZYKA

Gamę siedmnastronową skonstruował rosyjski teoretyk muzyczny Ogulec. Stopień czwarty i piąty zostają bez zmiany, trzeci jest trochę obniżony, ale niezupełnie, tak że między tercją durową i molową powstaje tercja „neutralna”. Gdyby wprowadzić gamę siedmnastronową, na fortepian, czarne klawisze musiałoby uleżyć przepołowieniu.

solistów usuwają się na drugi plan i tworzą powiązanie między poszczególnymi chorami; nie są wszakże traktowane zdawkowo, lecz każda z nich jest umiejętnie zastosowana do sytuacji. Poza tem są pisane z wielce umiejętnym wyzyskaniem głosu i sztuki śpiewaczej; stanowią też bardzo cenne i wdzięczne utwory literatury wokalne i są przez śpiewaków chętnie wykonywane.

Najwięcej znane oratoria Haendla, to „Mesjasz”, znany już Poznaniowi z racji wystawienia go przez Państw. Konserwatorium Muzyczne, dalej „Juda Makkabeusz” (którego Poznań właśnie ma poznać), „Israel”, „Saul”, „Ester”, „Debora” i in.

Wspomniany już „Juda Makkabeusz”, z którym w najbliższy poniedziałek będzie można się zapoznać w auli Uniwersyteckiej, jest wspaniałym hymnem miłości ojczyzny, hymnem opiewającym zapał do walki, chwalcącym męstwo i poświęcenie. Nigdy i nigdzie nie udało się Haendlowi jędrniej i bardziej przekonująco przedstawić walki o wolność. Poszczególne fazy tych zmagania się możnaby w pewnej mierze porównać z naszymi walkami o wolność.

„Juda Makkabeusz” jest właściwie utworem okolicznościowym. Powstał on w ciągu 35 dni na cześć powracającego zwycięsko księcia Cumberlandzkiego, gdy stłumił powstanie szkockie w bitwie pod Cullodem (16. 4. 1746 r.).

Treść oratorjumu jest następująca: Po śmierci ojca staje Juda na czele narodu, w czasie kiedy Izrael utracił polityczną wolność. Stare, moźne królestwo legło w gruzach, a sąsiadujące szczepy nacierają na ciężko doświadczony lud ze wszech stron. Izraelici przypominają sobie minione czasy, kiedy jako „lud wybrany” byli patriarchalnie rządzeni przez najdzielniejszą rodzinę narodu. Podobnie, jak w dawnych czasach Mojżesz i Aron wywabili lud Izraela z niewoli, staje teraz Juda obok swego brata kapłana Simona na czele narodu, dodając mu otuchy do walki. Pod ich wodzą dokonuje mała stosunkowo garstka czynów zdumiewających odwagą i poświęceniem. Pod ich wodzą zwalcza Izrael swych nieprzyjaciół i uzyskuje wolność.

Stworzony przez Haendla typ oratorjumu pozostał niezmiennym do dnia dzisiejszego. W głównych zarysach trzymają się go wszyscy następni kompozytorzy, oczywiście przetwarzając ten rodzaj kompozycji w stylu swych czasów. Etapy, które oratorjum po śmierci Haendla przechodzi, można oznaczyć głównymi jego przedstawicielami: Haydn („Stworzenie świata”, „Pory roku”), Mendelssohn („Eljasz”, „Paweł”), Franciszek Liszt („Chrystus”, „Legenda o św. Elżbiecie”, niedokończony oratorjum o św. Stanisławie), Lorenzo Perosi („Wskrzeszenie Łazarza”, „Sąd ostateczny”, „Mojżesz”, Oratorjum Wielkanocne i in.).

Polska twórczość w tej dziedzinie jest skromna i nie zaważyła na historii ogólnej rozwoju oratorjumu. Wymienić należy Elsnera oratorjum pasyjne „Męka Zbawiciela”, Opieńskiego „Syn marnotrawny”, Miecz. Sołtysa

POLONICA ANGLIJSKIE

O Polsce w Londynie. Na Uniwersytecie londyńskim wygłosił prof. dr. W. J. Rose prelekcję inauguracyjną p. t. „Polska tradycja narodowa”. Dr. Rose bawił w Polsce przez kilka lat na studiach socjologicznych i posiadał poważną znajomość naszych stosunków. Jest on profesorem języka i literatury polskiej w Szkole Studiów Słowiańskich na Uniw. londyńskim.

TEATR

Znowu sztuka w dwie osoby. Wystawi ją warszawskie Ateneum (tytuł jeszcze nie podany). Napisał ją pewien autor wiedeński. Trzecią osobą jest... radjo... Ale zapewne telefon wstąpił także. Grać będą: Jaracz i Eichlerówna.

Co grają w Warszawie? W Teatrze Narodowym „Wielki Fryderyk” dobiega końca swych kilkudziesięciu triumfalnych wieczorów, gdyż Soliski wyjeżdża do Krakowa, gdzie będzie grał dwa jubileusze: swój, oraz 25-lecie Rostworowskiego, wznowiając „Judasza”.

Dyrektor teatru o teatrze. P. Emil Fabre, dyrektor Komedii Francuskiej (urzędowo: generalny administrator) wydał pt. „Teatr” tom, noszący podtytuł „Notatki i maksymy”.

OCHRONA ZABYTKÓW

Z przed Wita Stosza. W katedrze wawelskiej znajduje się rzeźbiony i malowany tryptyk św. Trójcy z 1467 r. Na posiedzeniu komisji historii sztuki Polskiej Akademii Umiejętności omówił ten dr. Karol Estreicher. Młody historyk sztuki stwierdził m. in., że jest to dzieło dwóch malarzy i dwóch rzeźbiarzy, a reprezentuje styl panujący w Polsce przed przybyciem Wita Stosza. Tryptyk powstał w Krakowie.

OCHRONA PRZYRODY

Zieleni w miastach nigdy nie za dużo. Towarzystwo Popierania Plantacji Miast Rzplitej (z siedzibą w Warszawie) przeprowadziło ankietę na temat „zieleni w mieście”; ankietę przeprowadzono w 151 miastach o ludności powyżej 10.000. Obszar zieleni w stosunku do obszaru miasta przedstawia się następująco: Toruń = 3,3%, Poznań = 3%, Białystok = 2,8%, Łódź = 1,7%, Katowice = 1,5%, Kraków 1,5%, Warszawa = 1,3% itd. itd. Norma ustalona przez urbanistów jest 17%. Specjowie zebrani na ostatnich zjazdach urbanistów i higienistów niemieckich (Drezno, Berlin) uważają że powinno przypadać 30 m² zieleni (nie należy tego brać dosłownie). Tymczasem okazuje się, że w 98 miastach polskich wypada przeciętnie 3,5 m². Chojnice mają po 26,6 m², Toruń — 22,5 m², Katowice — 21 m², Chelmska — 14 m², Białystok — 13,5 m², itd., Warszawa tylko 1,83 m² na osobę. A więc — zieleni w miastach nigdy nie za dużo! (r. bi.)

NAUKA

Odczyty w Łodzi. Piszą nam z Łodzi (wp): Odbyły się w ostatnim czasie następujące odczyty: W Instytucie Propagandy Sztuki odczyt laureata nagrody artystycznej m. Łodzi Wład. Strzemińskiego na temat: „Surogaty sztuki”; w Tow. Przyrodniczym im. St. Staszica — odczyt ichtjologa dr. Wł. Kulmatyckiego pt. „Hydrografia i stan zarybienia rzek wojew. łódzkiego”. W Tow. Polsko-Włoskiem w Łodzi prof. Instytutu kultury włoskiej w Warszawie, wygłosił odczyt pt. „L'idea di Roma nel medio ero”. Staraniem Samopomocy Społecznej Kobiet odbył się odczyt dr. Hanny Huszcza-Winnickiej pt.: „Współczesne pisarki polskie”. W Łódzkim Stow. Techników inż. K. Jackowski, dyr. Muzeum Przemysłu i Techniki w Warszawie wygłosił odczyt pt. „Wystawa Międzynarodowa w Brukseli a aktualne sprawy Muzeum Przemysłu i Techniki w Warszawie”.

W następnym Dziale:
RÓŻNE CHWILE Z ROSTWOROWSKIM
przez
Witolda Noskowskiego

„Śluby Jana Kazimierza”, a przede wszystkim Feliksa Nowowiejskiego „Znalezienie krzyża św.” i „Quo vadis”. Chociaż nie utorowały one nowych dróg, lecz zawierają cenne ustępy, dla których wartoby je częściej szerszej publiczności przypominać.

Dr. Wacław Piotrowski
Poznań

Książki nadesłane

„Walka o szkołę narodową dla Polaków zagranicą”. Warszawa 1936. Nakł. Komitetu Wykonawczego Zbiórki na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą. Jadwiga Skórkowska Smolarska: „Gotyckie złotnictwo kościelne województwa śląskiego”. Katowice 1936. Wyd. Muzeum Śląskiego. Oddział I. Tom V.

— **Usiłowana kradzież przewodów elektrycznych.** Na Drodze Dębińskiej przytrzymał funkcjonariusz P. P. podczas kradzieży drutu przewodów elektrycznych Marcina Jankowiaka (Dolna Wilda 49) i Stanisława Wywickiego (Dolna Wilda 51). Oba osadzono w areszcie policyjnym.

— **Pod zarzutem szalberstwa osadzono** w areszcie policyjnym niejakiego Maślowskiego, który w lokalu p. Jezińskiego przy ul. Wronieckiej zrobił cechę na 18 zł i nie zapłacił. Ponieważ nie miał on przy sobie dokumentów i był nietrzeźwy, zajęła się nim policja.

— **Czyje rzeczy?** W komisariacie III przy ul. Krzyżowej znajdują się dwie teki skórzane (czarna i brązowa). Ponieważ przedmioty te pochodzą z kradzieży, zainteresowani mogą obejrzyć je w godzinach służbowych. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

— **Nie Szober, lecz Stober.** W związku z procesem o szantaż i wymuszenie, rozpoczętym w dniu 9 bm. przed sądem okręgowym w Poznaniu, prostujemy nasze dotychczasowe sprawozdanie z rozprawy sądowej, w tym sensie, iż jeden z oskarżonych nie nazywa się Adolf Szober, lecz Adam Stober i jest właścicielem biura porad prawnych przy ul. Szewskiej 20-21.

— **Sprawa o zajęcia przedwyborcze w apelacji.** W sądzie apelacyjnym w Poznaniu znalazła się sprawa o zajęcia wyborcze w pow. wyrzyskim. Na ławie oskarżonych zasiadł Stanisław Brukwicki z Wyrzyska i Bronisław Müller z Osieka n. Notecią, którym akt oskarżenia zarzucał przeskodzenie przemocy w głosowaniu do Sejmu, rozbitcie urny wyborczej i zniszczenie akt wyborczych. Bydgoski sąd okręgowy skazał wyrokiem z dnia 20-go grudnia ub. r. Brukwickiego na 8 miesięcy więzienia z zawieszeniem wykonania kary na przeciąg lat 3, Müllera na 6 miesięcy więzienia. Od wyroku tego odwołali się oskarżeni do sądu apelacyjnego, który po rozpatrzeniu sprawy wyrok pierwszej instancji zatwierdził, zawieszając Müllerowi wykonanie kary na przeciąg lat 3. Obronę wnosili adw. dr. St. Celichowski.

W dniu 21 marca r. b. na wokandzie sądu apelacyjnego znajdują się dwie dalsze sprawy o zajęcia wyborcze, a mianowicie: Marjana Zołny i towarzyszy, Franciszka Mikityńskiego i towarzyszy, skazanych przez bydgoski sąd okręgowy o zajęcia w Wiktorówku, Dźwierzynie, Ferdynandowie i Luchowie, na kary od 8 miesięcy więzienia do 4 lat więzienia. Obrony oskarżonych podjęli się adwokaci dr. Stanisław Celichowski i dr. Urbański. (m)

— **Ukaranie ukraińców.** Starostwo Grodzkie Poznańskie ukarało dnia 11 bm. dwóch studentów ukraińskich za nielegalne zwołanie zgromadzenia w dniu 8 b. m. każdego na 30 zł grzywny z zamianą na 3 dni aresztu zastępczego za wykroczenie z ustawy o zgromadzeniach.

Mordercy leśniczego staną przed sądem

Leszno (Tel. wł.) Głośnym echem odbiło się w listopadzie ub. r. zamordowanie w lesie pod Kąkolnem leśniczego s. p. Bernarda Kurkiewicza. Epilogiem krwawego dramatu będzie rozprawa karna przed sądem okręgowym w Lesznie w dniu 24 bm. Na ławie oskarżonych zasiądą szeregowi z leszczyńskiego garnizonu: Szczurek, Światała i Pypla. Mieli oni początkowo odpowiadać przed wojskowym sądem doraźnym, jednakowoż później sprawę przekazano sądowi okręgowemu w Poznaniu.

Skazanie urzędnika miejskiego

Ostrów. (rp) We środę stanął przed sądem okręgowym Jan Kajdasz, b. kierownik wydziału przemysłowego, a ostatnio kierownik biura meldunkowego, oskarżony o to, że w kasie od marca 1932 do 30. 2. 1933, będąc na stanowisku kierownika wydziału przemysłowego, dopuścił się nadużyć i fałszerstw, przez używanie już raz skasowanych znaczków administracyjnych. Znaczkę te poprawiał i nalepiał na karty rzemieślników, przywłaszczając sobie tym sposobem sumy skasowane za opłaty administracyjne. — Poza tem oskarżony był o to, że jako kier. biura meldunkowego w czasie od stycznia 1933 do kwietnia 1935 przywłaszczył sobie sumy skasowane za druki, oraz przesyłane znaczki przez petentów zużywał na swoje potrzeby.

Biegły ustalił sumę sprzeniewierzenia na 1950,22 zł, którą częściowo oskarżony zwrócił. Na rozprawę powołano 19 świadków. Sąd po przeprowadzeniu przewodu sądowego skazał niesummiennego urzędnika na 2 lata więzienia i utratę praw obywatelskich na 3 lata.

Składki i pokwitowania

W administracji naszej złożono w naszym biurze: W. C. 100 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 320,50 zł.

2 lata więzienia za zabójstwo

Leszno. (lh) Przed sądem okręgowym odbyła się rozprawa przeciw strzelcowi Szczepanowi Michałowskiemu, za śmiertelne postrzelenie w dzień Nowego Roku śp. Leona Katarzyńskiego, lat 19.

Jak wynika z przebiegu rozprawy, oskarżony przejeżdżał krytycznego dnia przez Belęcin Nowy, gdzie został w żartobliwy sposób zaczepiony przez kilku młodzieńców, którzy wołali za nim „puj-puj”. Osk. zszedł z roweru, poczem wyrwał kij z płotu, począł gonić i bić młodzieńców, przyczem uderzył również przechodzącego śp. Katarzyńskiego. Katarzyński cofał się w kierunku zabudowań, przed wymierzoną w niego fuzją, przyczem w pewnej chwili padły strzały, które na miejscu położyły trupem śp. K. Oskarżony tłumaczył się, że śp. K. chwycił za lufę i spowodował wystrzał, co biegli stanowczo odrzucają, gdyż strzały padły z większej odległości. Świadkowie również potwierdzają winę oskarżonego.

Sąd uznał winę oskarżonego i skazał go, po uwzględnieniu okoliczności łagodzących, na 2 lata więzienia zaliczeniem aresztu.

Przed procesem b. starosty Twardowskiego

Grodziądz. (Tel. wł.) Proces przeciw b. staroście pow. działowskiego, dr. Twardowskiemu, przebywającemu w tutejszym więzieniu i oskarżonemu o krociowe nadużycia na szkodę wydziału powiatowego, rozpocząć się ma w początkach kwietnia i potrwa około tygodnia. Obrony dr. Twardowskiego podjął się jeden z miejscowych adwokatów, Żyd.

„Pan Twardowski“ w kinie Apollo DZIŚ w kinie Metropolis JUTRO i pojutrze poraz ostatni.

Truskawiec - Zdrój

Tani sezon wiosenny od 1-go kwietnia.

Naturalne kąpiele: solankowe, siarczane, borowinowe. Słynna „Naftusia”.
Nowoodkryty — na Pomiarkach truskawieckich — zdroj „Barbara” — o silnych naturalnych wodach górzkich.
Informacyj ządać, mieszkania zamawiać tylko przez Zarząd Zdrojowy.

powołując się na oświadczenie insp. p. Sowińskiego, że jest przyjęte po rozmaitych szkolach, że kierownicy biorą węgiel szkolny do użytku prywatnego. Oskarżony został uniewinniony, a kosza nalożona na skarb państwa.

— **Gniezno.** Towarzystwo Przemysłowców odbyło walne zebranie, które zgalił długoletni prezes p. Józef Przybyszewski. Po udzieleniu pokwitowania zarządowi przystąpiono do wyboru uzupełniającego, w skład którego weszli pp.: Wincenty Ławniczak i ławnik Młotek. Do kom. rew. weszli pp. Piotrowski, Rożnowicz i Kostencki, zaś jako zastępcy pp.: Tomaszewski, Otulakowski, Burek i Zdrojewski. Poczet sztabu stanowią pp.: Zdrojewski, Jakubowski i Wachowiak. W dowód wdzięczności za długoletnią służbę na czele Tow. Przemysłowców mianowano p. Józefa Przybyszewskiego jedynogłównie prezesem honorowym. Pan Przybyszewski jest 35 lat członkiem, a 26 lat był prezesem tegoż towarzystwa.

— Posiedzenie rady miejsk. odbędzie się 13. bm. o godz. 18.

— Za fałszywe zeznanie, złożone w sądzie grodzkim w Trzemesznie skazał sąd okr. w Gnieźnie p. Derezińskiego na 1 rok więzienia, połowę kary darowano na podstawie amnestji.

— Aresztowano Edmunda Ratajczaka, Franciszka Pilarskiego i Leona Domagalskiego za kradzież zegarka, wartości 200 zł na szkodę Władysława Twardosza z Międzyzlesia.

— Pan Roman Krysiński z Gniezna uzyskał na wydziale lekarskim U. P. dyplom lekarza na P. C. K. urzędują dnia 12. bm. w hotelu Francuskim „tombola”, z której czysty zysk przeznacza się kolonje letnie dzieci bezrobotnych.

— Grono miłośników sceny pod kierownictwem p. Kuszeninowej wystawia 15 bm. na scenie Hotelu Europejskiego dwie wesole komedjki jak „Strajk we wsi i Prima vera”. (lr)

— **Jarcin.** Skradziono tu z przed „Rolnika” rower męski, pozostawiony na chwilę bez nadzoru przez Wosińskiego Wojciecha.

wzodaniach przystąpiono do wyboru nowych władz i wybrano bez zmiany dotychczas. zarząd z tem, że urząd okręgowego strzelnicza w miejsce zmarłego śp. Wańka, powierzono p. Cz. Zawielakowi z Ostrzeszowa. Do rady honorowej okręgu wybrano pp. Hartwicha, Jamiszewskiego i Rogowskiego, a do kom. rew. pp. Kaczmarka, Kazowskiego i Kujawskiego.

— Na zebraniu pszczelarzy na Ostrów i okolicę dokonano wręczenia odznaczeń za udział w wystawie pszczelarskiej, urządzonej jesienią w Ostrowie. Dyplom uznania otrzymał p. Tomaszewski, a złoty medal m. in. pp. Moryson i Muench, list pochwalny pp. Ziembiewicz i Taciak, a nagrody pieniężne pp. Sońnicki, Kaliński i Szymankiewicz.

— Zmarła tu nagle w sędziwym wieku, lat 84, śp. Stanisława Mierzewska, siostra znanego obywatela apt. Walentego Mierzewskiego. Wczoraj złożono jej zwłoki do grobu na nowym cmentarzu, przy licznych udziałach duchowieństwa, życzliwych i przyjaciół. (os)

— **Rawicz.** Dnia 14. bm. wystąpił w sali Korpusu Kadetów oraz w gimnazjum, 9-letni pianista Czesio Malmurowicz z własnym koncertem.

— Posiedzenie rady miejsk. odbędzie się 13. bm. o godz. 20.

— Delegacja Klubu Narodowego rady miejskiej złożyła na ręce zarządu miejskiego wniosek o zniesienie obaju rytualnego w tut. rzeźni miejskiej. Wniosek pójdzie pod obrady rady miejskiej. (rs)

— **Września.** Uroczysty obchód ku czci ks. Piotra Skargi w 400-tną rocznicę urodzin odbędzie się staraniem Tow. Przyjaciół kultury i sztuki, dnia 15 bm. o godz. 20.15 w auli gimn.

— Zniesiono tu ubój rytualny.

— 15 bm. w sali Hotelu Polskiego urzędują Stow. Pań Miłos. św. Wincentego z laskawą pomocą tuł. śpiewu „Lutnia”, przedstawienie. Dochód przeznacza się na święcone dla ubogich. (rw)

Z POMORZA

— **Chojnice.** Sprawa burmistrza m. Chojnic p. Hanuli została ostatecznie definitywnie zatwierdzona. W wyniku rozprawy w sądzie administracyjnym p. Hanula zdecydował się na rezygnację z zajmowanego stanowiska. Dn. 13. bm. odbędzie się posiedzenie rady miejsk. celem wyboru nowego burmistrza.

— Odbyło się tu walne zebranie rady okr. „Sokola”. Wybory do zarządu okr. nie przyniosły żadnych zmian. Uchwalono rezolucję, wzywającą członków „Sokola” do bojkotu „Ekspressu Ilustrowanego” i rezolucję protestującą przeciwko mowie min. Schachta w Bytomiu.

— W miejscowym gimn. męskim nauczyciel p. J. zaatakował „Przewodnik Katolicki”.

— **Toruń.** Do mieszkania p. Zofji Lubomskiej przy szosie Chełmińskiej 46 wtargnęli złodzieje podczas nieobecności domowników i skradli 1700 zł gotówki, piaszcz męski i biżuterję. Ogólne straty wynoszą około 2000 zł.

— Sąd grodzki rozpatrywał sprawę szofera Henryka Piechny, oskarżonego o spowodowanie katastrofy samochodowej, w której ranionych zostało 9 żołnierzy z II bataljonu 67 p. p. Sąd wydał wyrok, skazując Piechnę na 6 miesięcy aresztu z zaliczeniem aresztu przewencyjnego.

— Zarząd stowarz. właścicieli nieruchomości prosi te osoby, które pragną posiadane domy w Niemczech zamienić na domy w Polsce, będące własnością obywateli niemieckich, o wczesne podanie bliższych danych do sekretariatu stowarzyszenia przy ul. św. Ducha 14 I p.

— Przed sądem okr. stanął Rybarczyk Andrzej. Przybył on do znanego tu kupca, podając się za niejakiego Mielnika z Poznania. Chciał nabyć jedną z parcel kupca. Doszło do szybkiego porozumienia, które postanowiono uczcić w jednej z restauracji. Tam jeden z znanych Mielnika zaofiarował kupcowi kupno dolarów po 3 zł za sztukę, na co ten latwownie wręczył 1450 zł, otrzymując wzamian swe zawiniątko z rzekomymi dolarami, poczem Mielnik z znajomym ulotnił się czempredzej. Kupiec udał się do Banku Polskiego, celem wymiany dolarów na złote polskie. Tutaj ku swemu przerażeniu spostrzegł, że padł ofiarą bezcelnego oszustwa. Zaalarmowana policja po kilku tygodniach poszukiwania zdołała przytrzymać jednego z oszustów. Przed sądem Rybarczyk do winy się nie przyznał, jednakże przewód sądowy wykazał, że oszustwo było jego dziełem i skazał go na 6 lat więzienia i utratę praw honorowych i obywatelskich. Wysoki wymiar kary sąd umotywował tem, że Rybarczyk za podobne przestępstwa był już karany pięciokrotnie. Wspólnik Rybarczyka, niejaką Cieślak znajduje się dotychczas na wolności.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi.
Dnia 11. b. m. wywieziono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu): Kraw. Karol Buzek i kraw. Magda Królczakówna; arch. Klemens Scholz i naucz. pryw. Franc. Rusinówna; woźny handl. Ign. Anioła w Luboniu, pow. poznański, i ekspedj. Weronika Fajkówna; rob. Stan. Dawidziński i Wł. Garczykówna w Zegrzu, pow. poznański; kowal Jakób Schmidt i służ. Marianna Siwiakówna; urzęd. Państw. Banku Roln. Stan. Loodt i Walerja Libudda; form. Edm. Piłciennik i laborant. Zofja Pałka; techn. dentyś. Marjan Godziewski i Irena Kempnińska; naucz. gimn. Wojciech Kałuża w Kępnie, pow. tezewski, i Zofja Olejniczakówna.

Zgony:
Dnia 11 marca 1936 r. zapisano następujące zgony: Irena Ziwnikówna, bez zawodu, 20 lat; Anna Grossmann z domu Wilde, 40 lat; Henryk Kuczma, ks. proboszcz, 37 lat; Teresa Matuśkówna, bez zawodu, 24 lat; Walenty Figler, robotnik, 33 lat; Wanda Wołkówna, 1 rok, 4 mies. 13 dni; Wilhelm Lauchstadt, rolnik, 73 lat; Marja Chempnińska, 15 minut; Bronisława Ziętek, z domu Zagrodzka, wdowa, 45 lat; Izidor Dziamski, maszynista, 76 lat; Piotr Janeczek, ślusarz kocielowy, 53 lat; Zygmunt Ptaszkowski, 5 lat; Antoni Luźniński, szachmistrz, 74 lat; Wawrzyn Olejniczak, robotnik, 71 lat.

APOLLO

Seanse 5 — 7 — 9

OD JUTRA PIĄTKU, 13 bm.

HERMAN THIMIG nr 7020

CHRIST MARDAYN THEO LINGEN

W FENOMENALNEJ SUPEROPERETCE WIĘDZIEJSKIEJ o światowym rozgłosie

„POD BIAŁYM KONIEM“

(IM WEISSEN ROESSL) — „PEPI“ —

Konie poniosły

Gniezno (Tel. wł.) Uległ nieszczęśliwemu wypadkowi mistrz rzeźniczy p. Czesław Rogalski, jadąc bryczką, zaprzęzoną w dwa konie, szosą do Dziećmiarek. W pewnym momencie na widnokręgu ukazała się sylwetka samolotu, lecącego na nieznaczącej wysokości z wielkim warkotem, co spłoszyło konie, które poniosły.

Rogalski uderzył o przednią deskę wozu, która pękła. Sam znalazł się na orczykach i dyszlu. W tem położeniu przejechał kawał drogi i po pewnym czasie upadł na ziemię, a konie dopiero zdołano zatrzymać w Dziećmiarkach. Natychmiast udano się na poszukiwanie nieszczęśliwego, którego znalaziono okrwawionego na szosie. Odstawiono go do lekarza celem opatrunku. (br)

Z WIELKOPOLSKI

— **Chodzież.** Turniej ping-pongowy o tytuł mistrza, do którego stanęły cztery miejscowe zespoły: Gimnazjalne K. S., K. S. M. m. tow. sp. „Notec”, zw. strz. dał dotąd następujące wyniki: Gimn. K. S. — Notec przyniosło zwycięstwo Noteci w stosunku 3:4, gimn. K. S. — zw. strz. 7:0. — Notec — K. S. M. m. zakończyło się wynikiem 6:1. Dalsze rozgrywki zespołowe odbędą się 14 i 15 bm.

— Walne zebranie rady okręg. K. S. M. m. zgalił prezes okręg. A. Walkowski. Nowe kierownictwo tworzą pp.: Asystent okręgowy — ks. prob. Kurpisz, prezes okręg. — Albin Walkowski, wiceprez. — Ed. Henke, sekr. — Lewandowski, skarbn. — B. Górski, naczel. — B. Kaczmarowski. Następnie uchwalono urządzać tegoroczny zlot okręg. 7 czerwca w Szamocinie, okręgowe zawody strzeleckie 12 lipca w Chodzieży, trzydniowe rekolekcje zamknięte w Miasteczku wgl. w Wysoce, a w końcu podano do wiadomości, iż 29 bm. odbędzie się jednodniowy kurs dla zarządów. (mi)

— **Czempiń.** Toczyła się przed sądem grodzkim w Kościńcu sprawa karna przeciwko kierownikowi szkoły w Czempiniu. Adolfowi Bogdanowiczowi, o przywłaszczenie sobie węgla szkolnych na sumę 900 zł. Jako świadkowie występowali pp. burmistrz Holewiński, inż. Jeziński, były wiceburmistrz Brzeski, sekret. starostwa Juengst, em. insp. szkolny Sowiński, były pedel Izydorek, były sekr. Stanisław Bak, gosp. Jan Józga i służąca Marja Misiakówna. Oskarżony nie przyznaje się do zarzuczonego mu przestępstwa. Świadek Izydorek zeznał, że miał zaoszczędzonych węgla 50 cetr., gdy przyszedł oskarżony do Czempinia. Służąca przychodziła codziennie po klucze od węgla i brała po kilka wiader węgla. Z zeznań służącej wynikało, że węgle do użytku prywatnego kupowała żona oskarżonego, które były sypane na węgle szkolne. Z tych węgla brała za sypane miarę potrzebna na użytek prywatny.

W dłuższym przemówieniu starał się obrońca osk. udowodnić, że oskarżony jest niewinny,

H

40852*Tekarzy polskich i zagranicznych potwierdziło pisemnie, że gwarantowanie wolna od kofeiny kawa Hag jest dobrodziejstwem w tych wszystkich przypadkach, kiedy bezwzględnie, bicie serca i inne objawy nakazują wystrzeganie się kofeiny. Kawa Hag jest to prawdziwa kawa z plantacji wysokogórskich, zestawiona fachowo z najprzedniejszych gatunków kawy. Jedynie kofeina, ten niepożądany, podnie-

A

cający składnik, został z ziarna tej kawy usunięty i to najlepszym z dotąd znanych, opatentowanym sposobem (Polskie Patenty Nr. 1048 i 19401). Ostatnio zaprowadzono jako opakowanie bezkofeinowej kawy puszki zamknięte pod wakuem. Opakowanie to wyklucza rozkładający wpływ powietrza i wilgoci, tak że kawa zachowuje smak i aromat zupełnie świeży jak bezpośrednio po paleniu.

G

Kawa Sanka: Pozbawiona kofeiny i dlatego nieszkodliwa, tani produkt firmy Kawa Hag, 1/10 kg tylko zł. 1.40.

Pr 2590/8.11

WYCIECZKA WIELKONOCNA DO PRAGI, BUDAPESZTU i WIEDNIA

9/IV - 15/IV zł 225,- paszport, wizy, przejazdy, utrzymanie, zwiedzanie **WAGONS-LITS//COOK, Poznań, Br. Pierackiego 12.**

nr 7648

SPORT

Gdzie leży zło?

Nasza ankieta o przyczynach kryzysu sportu wielkopolskiego oraz o zamierzeniach związków na nadchodzący sezon

Zima należy już najprawdopodobniej do przeszłości, była zresztą łagodna i krótkotrwała. Rozpoczęły się wiosenne deszcze, może znowu gdzieś w kwietniu, jak to się wydarzyło w ubiegłym roku, przyjdzie mróz, może nawet spadnie śnieg, jednak obecnie jest już ciepło. To też we wszystkich działkach sportu wre. Ostatnie kluby zwolują swe roczne walne zebrania, większość jednak ma już ustalone kalendarze sportowe i obecnie już czynione są ostatnie przygotowania do wyjścia ze sal na boiska i bieżnie. Piłkarze zresztą już grają od kilku tygodni, a w niedzielę rozpoczynają swą „miótkę” mistrzowską. W lekkiej atletyce rozpocznie się na dobre sezon biegów naprzelaj, który znajdzie swe najwyższe natężenie w połowie kwietnia, kiedy odbędzie się bieg na przelaj o puchar „Kurjera Poznańskiego”. W ślad za lekkoatletami idą również koszykarze i siatkarze oraz hokeiści. Również na Warcie coraz częściej pojawiają się łodzie i kajaki. Kiedy szosy obeschną, wylegną na nie kolarze, a gdy już kwietniowe słońce będzie na dobre świecić, również pływcy rozpoczną swoje treningi na „cieplej” pływalni przy elektrowni.

Gdy więc obecnie wre najintensywniejsza praca, krystalizuje się ostatecznie plan poczynić na bieżący rok, który przecież jest rokiem olimpijskim, chwila jest najbardziej odpowiednia zastanowić się nad obecnym stanem naszego sportu. Chcąc leczyć chorego, trzeba przedewszystkiem poznać przyczyny choroby, a potem dopiero można znaleźć środki zaradcze i lecznicze. Nikt zaś nie zaprzeczy, że sport nasz przechodzi kryzys we wszystkich swych dziedzinach i to kryzys bardzo silny. W wielu dziedzinach stwierdzić wręcz można poważny spadek w stosunku do lat poprzednich, że wymienimy wioślarstwo i tenis.

Leczenie chorego sportu polskiego rozpoczęte zostało przed rokiem. Zabrał się do tego w obliczu zbliżającej się olimpiady Państwowy Urząd W. F. i P. W. Pierwsze projekty były wręcz rewelacyjne, lecz już

pierwsza konferencja z działaczami z całej Polski, odbyta w Warszawie wprowadziła poważne ograniczenia. Dalsze ochłodzenie projektów przyniosła ogólnopolska konferencja z dziennikarzami odbyta miesiąc później, w styczniu 1935 roku. Sama zaś realizacja tych zamierzeń natrafiała na różne trudności, z finansowymi na czele, i w rezultacie sport Polski prawie nie odczuł tej reorganizacji.

W myśl swych zamierzeń P. U. W. F. i P. W. zainteresował się przygotowaniem do olimpiady, przydzielając fundusze na kursy, obozy treningowe oraz sprowadzenie trenerów dla kilku dziedzin sportu. Wszystkie te poczynania jednak nie rozwiązały zasadniczych przyczyn upadku sportu, co najważniejsze nie dotarły do najniższych komórek a więc do klubów. W dalszym więc ciągu zarówno kluby jak i związki, skazane są na własne siły i same muszą sobie radzić, by dźwignąć się z obecnej sytuacji.

Chcąc więc czytelników zapoznać z bolączkami poszczególnych dziedzin sportu na naszym terenie oraz równocześnie ze środkami jakie są w toku czy też są zamierzone dla przeprowadzenia uzdrowienia, rozpoczynamy serię wywiadów z czołowymi działaczami sportowymi na naszym terenie. Pokolei zreferujemy stan istniejący we wszystkich ważniejszych gałęziach sportu, dodając równocześnie, plan zamierzeń tegorocznych. Przypuszczamy, że inicjatywa nasza spowoduje ożywienie się dyskusji w klubach i związkach oraz z drugiej strony zwróci uwagę na momenty, które niejednemu uszły uwadze. W rezultacie w tej czy innej gałęzi sportu może znaleźć się sposób, który umożliwi szybsze wydobycie się z obecnej matni.

Rozpoczniemy naszą serię od piłki nożnej, przyczem pierwszy przemówi prezes P. O. Z. P. N. p. adw. Seydlitz, który przez dłuższy czas stojąc na uboczu, miał najlepszą możność ogarnięcia bez żadnych ubocznych wpływów całokształt zagadnień nurtujących w naszym piłkarstwie.

la, wygranego, jak wiadomo, przez Łódź w stosunku 12:4. Sprawozdanie to uzupełnia nasz korespondent łódzki następująco: Zawody powyższe wzbudziły w mieście naszym niebywałe dotąd zainteresowanie. Wskutek dwu porażek jakie Belgowie ponieśli w Poznaniu i Warszawie, jedynie rewanzowa walka Chmielewskiego z de Schryvera miała być gwóździem wieczoru. Tymczasem dopiero wobec wyjścia drużyn na ring publiczność przekonała się, że nabiło ją poprostu w butelkę. Poza to wystawienie nieodpowiednich zawodników w poszczególnych wagach, dało licznie zebranej publiczności pretekst do burzliwej demonstracji protestującej takimi porządkowi. Prócz tego organizacja samych zawodów dała smutne świadectwo naszym władzom bokserskim.

Wystarczy zaznaczyć, że publiczności nawet zaopatrzonej w bilety nie wpuszczano na widownię tłumacząc się tłokiem. Oczywiście dochodziło na tem tle do zajęć, które musiała likwidować policja. Prócz tego niemiły incydent wywoływały omyłki w ogłaszaniu wyniku punktowego. Miało się wrażenie, że to nie jest impreza o charakterze międzynarodowym, a zawody w Parchatku.

Nadomiar złego podczas walki w wadze ciężkiej, ring pod naciskiem zawodników, najwzajemniej się wyrwali i zawodnicy musieli spacerem przeczeć kilkanaście minut, zanim kilku ludzi zdecydowało się na czas walki ring przytrzymywać.

W rezultacie jesteśmy jak najczarniejszych myśli wobec zbliżających się mistrzostw Polski w Łodzi. Jeśli i ta wielka impreza będzie miała tego rodzaju oprawę organizacyjną, Łódź może się na zawsze pożegnać z myślą powierzenia jej jakiegóż poważniejszej imprezy.

W wadze piórkowej Spodemkiewiczowi przyznano remis z Roggem, chociaż Belg zasłużył na zwycięstwo.

Świat prawdy i dokumentów w „Zburzeniu Jerozolimy“

Wielkim atutem „Zburzenia Jerozolimy“, które wejdzie na repertuar Teatru Polskiego 14 marca, jest między innymi to, że wszystkie postacie, występujące w sztuce, żyły podówczas i działały. Konczyński odtworzył precyzyjnie konflikty polityczne i rasowe, dając pełnię życia epoki na podstawie dokumentów. Ani jednej bitwy, ani jednej utarczki nie ujrzymy na scenie, a jednak całą sztukę owiewa dech wojny. Widzimy rozpadające się wiązania państwa żydowskiego. Potężna organizacja Rzymu wydaje wyrok śmierci na Judeę i przeprowadza dzieło zniszczenia z olbrzymią konsekwencją. Sztuka, skąpana w humorze i sarkazmie, ma żywiołową siłę i wielką plastykę figur.

Gdy czekoladę dobra chcesz

Goplana bez wahania bierz;
Ucieszy Cię jej świetny smak,
„Goplana” to dobroci znak.

Rozkoszujcie się wyrobami „Goplana”

Pr 3143-9.20

Komitet Pomocy Bezrobotnym pracuje bez kosztów

Wobec zaczynających obiegać pogłosek, jakoby działalność Miejskiego Komitetu Pomocy Bezrobotnym w Poznaniu miała być bardzo kosztowna, podajemy do publicznej wiadomości wszystkim zainteresowanym akcją pomocy bezrobotnym, że komitet, którego praca uwieńczona została pięknym sukcesem, pracuje prawie zupełnie bez wydatków. Na zebranych 110 tysięcy złotych gotówki i kilkanaście tysięcy sztuk odzieży niezbędnych kosztów jest zaledwie trzy i pół tysiąca. Jest to suma niesłychanie mała, jeżeli się zważy jeszcze, że z tego 2000 złotych wypłacono bezrobotnym, których komitet przez cały czas starał się w dość pokaźnej liczbie zatrudniać przy roznoszeniu afiszów, zbieraniu zgłoszeń od ofiarodawców itp.

Natomiast kosztów administracyjnych niema dosłownie żadnych. Wszyscy członkowie komitetu wykonują swoje obowiązki zupełnie bezinteresownie. Jedynymi wydatkami, które komitet był zmuszony uczynić, to nadrukowanie nalepek, żetonów zbiórko-

wych, formularzy na listy składkowe, afiszów, odezw i transparentów. Zresztą i tutaj liczone są z każdym groszem. To też wydatkowane tylko na rzeczy najbardziej niezbędne. Dzięki zatem takiemu stanowisku komitetu, faktyczne koszty, związane wyłącznie z konieczną propagandą całej akcji, wynoszą zaledwie półtora tysiąca złotych.

Liczyby te mówią chyba same za siebie.

WELNIANY TRYKOT pod wiosenne płaszcze - dodatki do ubrań - guziki

E. Mikołajczak
Świętosławska (Jezuicka) 12
narożnik Koziej.

Pr 3149/50-54.801

Józef Turczyński

wystąpi w koncercie symfonicznym

Znakomity pianista-wirtuoz prof. Józef Turczyński, który ostatnio zbierał wielkie sukcesy w Niemczech, wystąpi na koncercie Orkiestry Symfonicznej stoł. m. Poznania we wtorek, 17 bm., w Teatrze Wielkim. Występ znakomitego artysty, którego dawno już nie słyszano w Poznaniu, zainteresuje niewątpliwie sfery muzyczne. Osrodkiem zainteresowania części orkiestrowej będzie wykonanie „Il. Symfonji” laureata tegorocznej państwowej nagrody muzycznej Kazimierza Sikorskiego, którą usłyszymy pod dyrekcją dyrektora dr. Latoszewskiego. Program uzupełni Beethovena uwertura „Egmont” i Liszta poemat symfoniczny „Mazepa”.

RADJO

Głoszenie wyników konkursu „Olimpiada tenorów”.

Komisja sędziowska głośnego radiowego konkursu „Olimpiada tenorów” ukończyła obliczanie tabelki klasyfikacyjnych, nadesłanych przez radiosłuchaczy. Miara zainteresowania tym konkursem jest fakt, że Polski Komitet Olimpijski, pod którego adresem odpowiedzi były nadsyłane — otrzymał 9000 listów, przyczem zgodnie z regulaminem konkursu, do każdej odpowiedzi dołączona była ofiara na Polski Fundusz Olimpijski w wysokości przynajmniej 50 groszy. W ten sposób cel, jakim kierował się referat sportowy Polskiego Radja przy organizowaniu „Olimpiady tenorów” został osiągnięty — Polski Fundusz Olimpijski zyskał na tej imprezie około zł 4500.

Wyniki konkursu, o które radiosłuchacze ciągle zapytują listownie i telefonicznie, ogłoszone będą podczas specjalnej audycji, która odbędzie się 15 b. m. w niedzielę, o godz. 21.45. W audycji podana będzie kolejność poszczególnych tenorów ustalona przez opinię publiczną, podane będą nazwiska radiosłuchaczy nagrodzonych, t. j. tych, których klasyfikacja zgodna jest z opinią ogółu radiosłuchaczy, oraz nadane będą płyty zwycięskich tenorów.

A więc wszyscy, którzy emocjonowali się wynikami „Olimpiady tenorów”, otrzymają odpowiedź przez głośniki w niedzielę 15 marca o godz. 21.45.

„W gołębniku” — Ignacego Nikorowicza

W repertuarach teatrów poznańskich od czasu do czasu znajdujemy komedję żyjącego dziś jeszcze autora Ignacego Nikorowicza p. t. „W gołębniku”. Ma ona widocznie nieprzeciętną wartość sceniczną, dając możność aktorom pokazania swych indywidualności artystycznych. Komedja Nikorowicza oparta jest na intrydze, z której wynika szereg zabawnych sytuacji. Jej głównym motywem jest jeszcze jedna warjacja Don Juana, tym razem Don Juana ukaranego. Motyw ten otrzymał oprawę wierszową, która jest jedną z wybitnych cech utworu. Nie będąc arcydziełem, jest komedja Nikorowicza dobrym teatrem. Usłyszymy ją na fali ogólnopolskiej 15 marca br. o godz. 13.00. Reżyseruje Adam Bystrzyński. Wśród wykonawców usłyszymy Teofilę Koronkiewiczównę, Jaminę Porębską, Barbarę Ludwiżankę, Stanisława Jaworskiego i Jerzego Tatariewiczza.

Lekka atletyka

Drużynowy ogólnopolski bieg na przelaj „Warty” na trasie około 4500 m odbędzie się w niedzielę ze startem i metą na dziedzińcu miejskim przy Drodze Dębińskiej. Do biegu zostali zgłoszeni najlepsi przelajowcy okręgu. (kom)

Pięściarstwo

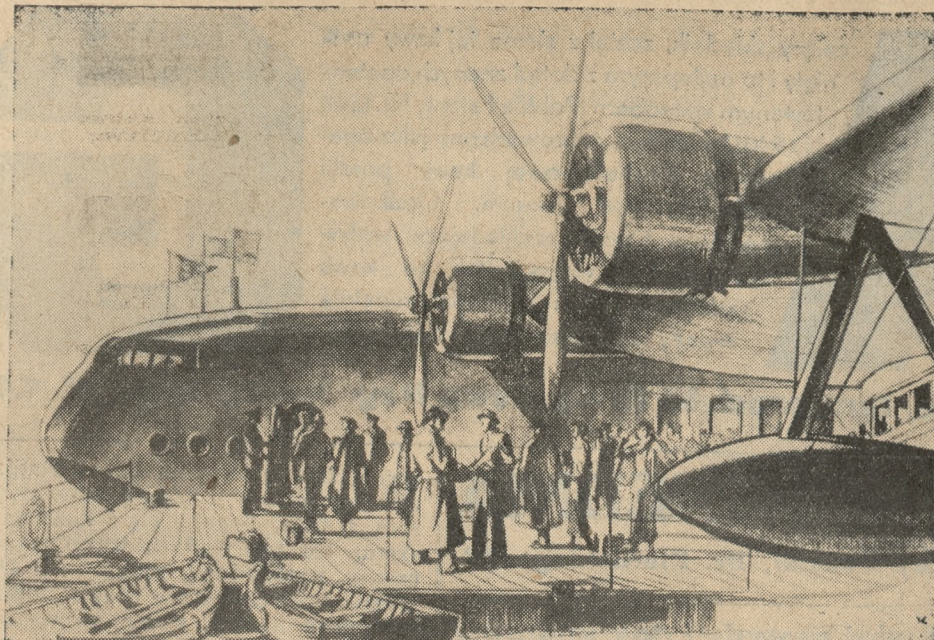
Chmielewski nie walczy. W niedzielę rozegrany zostanie w Łodzi ostatni mecz o drużynowe mistrzostwo Polski pomiędzy Skodą i I. K. P. Spotkanie to ma zdecydować, która z tych drużyn zajmie drugie miejsce w tabeli.

Jak się dowiadujemy, Łodzianie wystąpią bez Chmielewskiego, któremu kontuzja ręki nie pozwala jeszcze walczyć.

Węgrowski — zwycięzca Robbego. Rewelacja niedzielnego spotkania Warszawa — Bruksela Węgrowski, występuje na ringu zaledwie od kilku miesięcy. Pierwszy występ Węgrowskiego odbył się 7 kwietnia ub. r. w ramach mistrzostw marynarki wojennej. Niedzielne spotkanie było 8 w jego karierze bokserskiej. Bilans dotychczasowych walk przedstawia się następująco: 4 spotkania wygrane przez techniczny k. o., jedno zwycięstwo na punkty 2 remisy a tylko jedna porażka z Chomą z Gedanji.

W związku z zawodami Polska i Belgja otrzymaliśmy szereg listów z uwagami, niepozbawionymi słusności na temat organizacji. Nasi Czytelnicy słusznie zaznaczają, że orkiestra zupełnie nieopanowała hymnu belgijskiego, który odegrano poniżej wszelkiej krytyki. W interesie lepszego informowania kilkotysięcznej publiczności należałoby w przyszłości zainstalować megafony. Trybuna dla stojących była zbyt mocna przepelniona; w przyszłości należy ograniczyć sprzedaż biletów a uniknąć się „szturmu” na miejsca siedzące, jak to się stało ostatnio.

Jeszcze Łódź — Bruksela. Wczoraj podaliśmy wynik spotkania Łódź i Bruksel-

Obrazek powyższy, który przed niewielu jeszcze laty uważano za fantazję, dziś jest rzeczą realną, nie budzącą już nadmiernego zdumienia. Przedstawia on mianowicie budujący się obecnie angielski statek napowietrzny, rozmiarów wręcz gigantycznych, kształtu wieloryba. Statek ten ma kursować na brytyjskiej linii napowietrznej.

Jutro nasz KONKURS na OPAKOWANIA

Król detektywów amerykańskich

Stany Zjednoczone mają gangsterów, kidnapperów, wogóle bandytów. Mają skolonizowane bandy porwaczy dzieci, kasiarzy, przemysłników, na czele których stoją „królowie” rewolweru. Mają też Stany i innych królów, królów detektywów, których rodowód wywodzi się od słynnego Nata Pinkertona, założyciela prywatnej agencji detektywów. Dzisiaj znanym i uznanym w całej Ameryce królem detektywów, wrogiem i łepicielem gangsterów jest Edward Hoover, założyciel i przywódca t. zw. G. Men, t. j. ludzi z rewolwerem.

Hoover rezyduje w Nowym Jorku i ze swego mieszkania wprawia w ruch jednym wezwaniem przez telefon armię 13 000 detektywów. Od 1917 r. pozostaje Hoover w służbie policyjnej jako detektyw, a od 1924 r. w jego ręku znajduje się kierownictwo całego aparatu śledczego w U. S. A.

Nielatwe było zadanie podjęcia walki z rozwielnionymi bandami gangsterów na terenie Ameryki wówczas, gdy do dyspozycji Hoopera, w chwili objęcia przezeń funkcji naczelnego kierownika federalnej służby śledczej, pozostawało tylko 200 urzędników. Dwustu detektywów dla

przeciwstawienia się bandom kryminalistów w kraju liczącym 125 milionów mieszkańców!

Pierwszą więc rzeczą, której dokonał Hoover po objęciu swego urzędu, było zwiększenie aparatu wywiadowczego. Dzisiaj dysponuje on armią 13 000 detektywów, uzbrojonych po zęby. Ale zadanie zabezpieczenia życia i spokoju ludności Stanów przed zamachami gangsterów nie jest jeszcze rozwiązane i na 100 zbrodni popełnionych, tylko dziesięć zostaje zupełnie wyjaśnionych i sprawcy ich wykryci. Reszta uchodzi bezkarnie i grasuje dalej. Zresztą, jak twierdzi sam Hoover, sądownictwo amerykańskie ponosi dużą część winy za istniejące stosunki. Albowiem, jak mówi król detektywów, opierając się na danych statystycznych, tylko 20% złapanych przestępców staje przed sądem. A z tych tylko 15% otrzymuje istotnie wyroki skazujące. Na stu zatem aresztowanych przestępców 80 wywija się z oczek sieci sądowo-policyjnej. Zdaniem Hoopera, tu tkwi przyczyna rozpanoszenia się bandytyzmu w Stanach i niemożność pokonania skutecznego zapędów gangsterskich.

Manuskrypt Boccaccia za ćwierć miliona

W Paryżu odbyła się sprzedaż słynnych zbiorów dzieł sztuki i druków należących do znanej zbieraczki pani Belin. Na licytację przybyli amatorzy z wszystkich krańców świata. Licytowano zawzięcie, ale największe zainteresowanie wywołał manuskrypt Boccaccia z XV wieku. Manuskrypt w wersji francuskiej jest ozdobiony 75 minjaturami pięknej roboty. Egzemplarz ten został wykonany w 1450 roku na zamówienie możnego szlachcica francuskiego, Claude de Villac'a. O posiadanie cennego manuskryptu rozgorzała zacięta walka; cenę sprzedażną podwyższano bezustanku, aż wreszcie za 240 000 franków nabył manuskrypt pewien zbieracz francuski. Ogólny wynik licytacji wyraził się sumą 1 miliona dwustu tysięcy franków.

Niezwykłe kawały angielskiego „króla dowcipu”

W tych dniach zmarł w miejscowości Honfleur w Normandji Anglik, nazwiskiem William Horace de Vere Cole, w wieku 56 lat. Był on nazwany „królem dowcipu” i całkowicie sobie na ten tytuł zasłużył. W r. 1905 został on w Cambridge oficjalnie powitany jako sultan: lord-majors wygłosił płomienne przemówienie, miasto witało go owacyjnie, aż kawał wydał się i wszyscy byli zadowoleni, że się udało. Innym razem znów, jako ras abisyński był witany i eskortowany przez honorowy krawownik angielski oraz oficjalnie przyjmowany. Lecz najlepszy kawał udał mu się, gdy przybył na zebranie robotnicze, jako Mr. Ramsay Mac Donald. Wszystko znakomicie się udało, lecz gdy wygłosił przemówienie, wybitnie przeciwrobotnicze, tysiące słuchaczy oniemiało, a Cole był zadowolony, że potrafił podszyc się pod takiego wytrawnego wygę, jakim był zawsze Mac Donald. Nic dziwnego, że wiadomość o jego śmierci. Angliki zaprzeczali, sądząc, że kryje się

za tą wiadomością jakiś nowy kawał „króla dowcipu”.

Cwiczenia wojskowe na wysokości 5 000 metrów

W Górach Kaukaskich na wysokości 5 040 metrów odbyły się ćwiczenia bataljonu sowieckiej piechoty, złożonego z 280 żołnierzy. Bataljon przeprowadził ćwiczenia w pełnym rynsztunku bojowym, w maskach gazowych wraz z bronią towarzyszącą. Specjalnie położono nacisk na próby plutonów ciężkich karabinów maszynowych w akcji ofensywnej i defensywnej. Szczyt 5 040 m. jest największym na Kaukazie.

Najwygodniejszy areszt stoi pustką w Watykanie

Małe państwo Watykańskie nie chce pozostać w tyle pod żadnym względem w stosunku do innych państw. Niedawno przypomniano sobie na dworze Ojca św., że Watykan nie posiada wogóle aresztu. Zabrano się więc do pracy, przyczem papież interesował się bardzo tem, aby areszt watykański był jak najbardziej humanitarny. Całe „więzienie” składa się z trzech cel mieszczących się na parterze jednego z historycznych gmachów Watykanu. Staraniem Ojca św. zaopatrzone podwórko więzienne w kryty deptak, a to w tym celu, aby presumptwni aresztanci mogli zażywać przechadzki nawet w niepogodę. W kołach watykańskich czekają z pewnego rodzaju ciekawością na pierwszego aresztanta. Ale chwilowo nie można go się jakoś doczekać.

Konkurs na najweselszą piosenkę o Poznaniu

Dążąc do wyrażenia regionalizmu poznańskiego w specjalnym typie humoru radiowego, rozgłośnia poznańska rozpisuje niniejszym konkursem na najweselszą piosenkę o Poznaniu, która wkrótce znalazła się na ustach całej Polski, roznieśiona po niej na falach eteru. Do konkursu dopuszczone będą jedynie oryginalne teksty literackie i muzyczne, skomponowane w formie lekkiej piosenki, prztem nigdzie dotąd niewydane, ani publicznie niewykonane. Dziesięć najlepszych pieśni wybranych przez specjalne jury zostanie zakwalifikowanych do plebiscytu radiosłuchaczy, przyczem między radiosłuchaczy, biorących udział w głosowaniu, zostanie rozdanych szereg cennych premii.

Poniżej podajemy szczegółowe warunki konkursu:

1) Układ pieśni powinien być napisany na głos solowy z tow. fortepianu.

2) Tekst piosenki należy nadesłać w maszynopisie. Nuty napisane czytelnie powinny być przesłane w trzech egzemplarzach pod adresem Rozgłośni Poznańskiej, Plac Wolności 11. Tekst i nuty mają być opatrzone nie nazwiskiem autora, lecz tylko jego godłem. To samo godło ma być wypisane na osobnej kopercie, w której powinna znajdować się kartka z tytułem piosenki, nazwiskiem i imieniem, oraz dokładnym adresem autora.

3) Utwory konkursowe muszą być nadesłane do 30 kwietnia r. b.

4) Z pośród nadesłanych utworów sąd konkursowy wybierze najpóźniej do 15 maja nie więcej, niż 10 utworów najlepszych, które zostaną następnie wykonane przed mikrofonem.

5) O kolejności nagród zadecydują ostatecznie słuchacze, którzy będą mieli możliwość wyrobienia sobie zdania drogą wysłuchania dwóch audycji w dwóch różnych dniach, w czasie których zostaną przed mikrofonem wykonane wszystkie utwory zakwalifikowane do plebiscytu.

6) Radiosłuchacze, pragnący brać udział w rozstrzygnięciu konkursu, wypiszą na kartkach pocztowych tytuły czterech, zdaniami ich, najlepszych utworów, i kartki nadesłają pod adresem rozgłośni poznańskiej P. R. w Poznaniu, Plac Wolności 11.

7) Najlepsze utwory otrzymają nagrody: 1 — 150 zł, 2 — 100 zł, 3 — 75 zł, 4 — 50 zł. O kolejności nagród wśród wybranych utworów zadecyduje ilość otrzymanych głosów.

8) Rozstrzygnięcie wyników konkursu nastąpi w pierwszych dniach czerwca.

Kurs praktyczny O. P. L. G. dla członkiń Poznańskiego Koła Kobięcego L. O. P. P. nr. 4

Po przesłuchaniu kursu ogólnoinformacyjnego urzędu Koło Kobięce L. O. P. P. nr. 4 dla swych członkiń 6-godzinny kurs praktyczny, poświęcony najistotniejszemu zagadnieniu obrony domu mieszkalnego. Na kursie tym będzie szczegółowo omówione uszczelnienie mieszkań, ich odkażanie, wykonanie

Oryginalny regulator do gotowania jaj zaprezentowano obecnie na wystawie gospodarstwa domowego w Londynie. Na pokrywce garnka znajduje się piskle, które, odpowiednio nastawione, odzywa się, meldując, że jajka już gotowe „na miękko”, „półtwardo” lub „twardo”.

LEKARZE PRZECIWKO NADMIERNEMU OPODATKOWANIU

Delegacja Naczelnej Izby Lekarskiej udała się do ministerstwa skarbu celem interwenjowania w departamencie podatkowym w sprawie wymiarów podatku dochodowego i obrotowego za ubiegły rok. Lekarze bowiem uskarżają się, iż w stosunkach obecnych zawód ich jest nadmiernie opodatkowany.

Prz 3147-K. 1523

nie zbiorowego pomieszczenia uszczelnionego w piwnicy, zabezpieczenie żywności przed gazami bojowymi i jej odkażanie, obrona dzieci, starców i chorych, niesienie pierwszej pomocy zadziałanym truciznami oraz organizacja Komitetów Domowych. Wykłady będą się odbywały w dni: 16-go, 18-go i 20-ego w sali konferencyjnej lokalu Poznańskiego Okręgu Wojewódzkiego L. O. P. P. prz ul. Fredry nr. 3, m. 4 o godz. 18-ej

Ostatnie dni wystawy Larischa

Z dniem 13 marca 1936 r. kończy się w „Salonie 35” „wystawa poświęcona art. mal. Karola Larischa, po której przedstawi nam swe prace Leon Dołycki. Otwarcie jego wystawy nastąpi dnia 15 marca 1936 r. w niedzielę o godz. 12 w południe.

Poszukiwanie dobrych stron

W sobotę, 14 b. m. o godz. 20 w sali 18 Coll. Minus, jako przedostatni w cyklu „Katolicyzm kulturalny” będzie przemawiał znany literat, redaktor Józef Kisielewski n. t. „Cechy dodatnie dzisiejszej literatury”.

Bilety do nabycia w Archidiecejalnym Instytucie Akcji Katolickiej, Al. Marcinkowskiego 22, III p. i przy wejściu do sali.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dziś operetka „Bal w Savoy'u” która po „Rose - Marie” odniosła największy sukces.

Jutro opera „André Chénier” z gościnnym występem primadonny Adeliny Korytko - Czapskiej i tenorem K. Czarneckim. Popisową rolę Gerarda kreuje świetny baryton Z. Dolnicki.

Z Teatru Polskiego

Dziś w czwartek odegrane będzie po raz ostatni arcydzieło St. Wyspiańskiego „Bolesław Śmiały” po cenach do połowy znizowanych. W piątek przedstawienie popularnej sztuki Begowicza „Bez trzeciego”. W niedzielę po południu po cenach znizowanych „Stare wino”. W sobotę wielka premiera ostatniej nowości wybitnego pisarza Tadeusza Konczyńskiego „Zburzenie Jerozolimy” w której bierze udział cały zespół Teatru Polskiego. Nowa wystawa Z. Szpingera. Inscenizacja R. Zawistowskiego. Premiera jak było do przewidzenia obudziła wielkie zainteresowanie.

W ostatniej odsłonie sztuki Konczyńskiego, kiedy do niewoli pędzone są tłumy Żydów, Flawjusz błaga Cezara Tytusa, aby mu pozwolił zostać wśród ruin miasta. Wobec odmowy i nakazu, aby on właśnie, Żyd Flawjusz opisał zwycięstwo Rzymu nad Judeą, tenże Flawjusz uginając się przed jego wolą zapowiada że wprawdzie cały lud judzki będzie klęczał u nóg zwycięzcy, lecz pozostanie... „rachunek wieków”. Rachunek wieków to obecna kwestja żydowska. Za zniszczenie Judei przez Rzym wystawili Żydzi całemu światu rachunek wieków. Współczesność ponosi tego tragiczne konsekwencje. Dzieło Konczyńskiego to przejmująca wizja dziejowa, która daje klucz do zrozumienia przyczyn i znaczenia kwestji żydowskiej. Dlatego właśnie, że autor tak mocno i głęboko nawiązywał ten tragiczny problem, że dał mu życie sceniczne, że nie stworzył ponurego, ciężkiego widowiska, lecz dał mu rumieńce życia i całość skapał w atmosferze celnego dowcipu i sarkazmu, uznano to za niezbędne dla postulatów żydowskich i ogłoszono w Warszawie bojkot. Tem większe jest zwycięstwo autora że bojkot przelamał i odniósł pełny triumf.

Z Teatru Nowego

Na zakończenie gościnnych występów świetnego artysty Kazimierza Szuberta grana jest w pełni największego powojennej, kapitalnie wesola farsa „On i jego sobowtór”. Najbliższą premierą teatru będzie współczesna sztuka Władysława Fodora „Matura”.

nie zawiera metalicznych domieszek - PUDER ABARID

Dnia 11 marca 1936 r., zmarł, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy syn i brat, ś. p.

Ksiądz Henryk Kuczma

proboszcz w Rogowie

przeżywszy lat 36. Eksportacja zwłok z granicy parafji Rogowskiej do kościoła odbędzie się w piątek, dnia 13 marca rb. o godz. 17. Uroczystości pogrzebowe nazajutrz o godz. 9,30.

W ciężkim smutku pogrążeni

Poznań, Gniezno, Bydgoszcz, Berlin.

matka, brat i rodzina.

Dojazd do Rogowa autobusami z Gniezna i Żnina. Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

zg 13 078

Dnia 11 marca 1936 r., zmarł, opatrzony Sakramentami św., nasz najukochańszy mąż i ojciec, ś. p.

Józef Góral

emeryt. prof. gimn.

przeżywszy lat 64. Pogrzeb odbędzie się w Puszczykowie dnia 14. bm. o godz. 10 z domu żałoby przy ul. Poznańskiej.

W ciężkim smutku pogrążeni

zg 13 085

żona z córką.

Zastępcy

w adwokaturze na czas od 4—6 tygodni poszukuje i uprasza o złożenie ofert z podaniem warunków. zg 13 086

Adwokat Antoni Paulus, Toruń, ul. Żeglarska 31.

Dziś, 11 marca 1936 r., o godz. 2 rano, zmarł, opatrzony św. Sakramentami, w 37 roku życia, po bardzo długiej i ciężkiej chorobie w Poznaniu, w Zakładzie S. S. Elżbietanek, ś. p.

Ks. Henryk Kuczma

proboszcz w Rogowie

Ś. p. Zmarły był zaledwie 4 lata naszym duszpasterzem, ale zjednał sobie swoją troskliwością o dobro Kościoła i parafjan naszą miłość i największe uznanie. W krótkim tym czasie zdołał dzięki swej zapobiegliwości odrestaurować zagrożony kościół, zostawiając niezatartą po sobie pamiątkę.

W imieniu wdzięcznych parafjan

dkr 1104

Rada Parafjalna

Rogowo, dnia 11 marca 1936 r.

Eksportacja odbędzie się w piątek, dnia 13. bm. o godz. 5 po poł. Pogrzeb w sobotę o godzinie 9,30.

W dniu 11 marca 1936 r., zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza żona, nasza droga matka, teściowa i babcia, ś. p.

z Tyszlerów

Helena Perkitna

przeżywszy lat 58. Pogrzeb w piątek, dnia 13 b. m., o godz. 8,30 rano z kościoła parafjalnego w Mosinie.

W ciężkim smutku pogrążeni

dg 1102

mąż i rodzina.

Specjalny autobus dla rodziny i znajomych, udających się na obrzęd żałobny, wyruszy w piątek punktualnie o godz. 7,30 rano z dworca autobusowego w Poznaniu.

Dnia 11 marca 1936 r. o godz. 20, zasnął w Panu, opatrzony Sakramentami św., przeżywszy lat 61, mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy, troskliwy ojczulek, brat, szwagier i wujek, ś. p.

Stefan Weyman

Sodalis marianus.

Eksportacja z domu żałoby w Inowrocławiu do kościoła Panny Marji (ruina) odbędzie się o godzinie 10 w sobotę, dnia 14. bm., po nabożeństwie żałobnym pogrzeb.

W ciężkim żalu pogrążeni

zg 13 081

żona z dziećmi i rodziną.

Inowrocław, Żychlin, Poznań, Strzelno, Rawicz, Września.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Stanisław Zeyland

inż. architekt

em. nauczyciel Państwowej Szkoły Budownictwa

odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi

zmarł w środę, dnia 11 marca 1936 r., po długich i ciężkich cierpieniach, w 81 roku życia.

Pogrzeb odbędzie się z kaplicy cmentarnej na cmentarzu świętomarcińskim przy ul. Bukowskiej w sobotę, o godz. 16 po poł. Msza św. żałobna odprawi się w kościele parafjalnym na Jezycach w sobotę, o godz. 8, o czym donoszą

w imieniu rodziny

zg 13 084

synowie i synowa.

Dnia 10 marca 1936 r., zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, mój najdroższy mąż, nasz brat, szwagier, zięć i wuj, ś. p.

Andrzej Piotrowski

przeżywszy lat 46. Nabożeństwo żałobne i pogrzeb odbędzie się w kościele parafjalnym w Lublińcu w sobotę, 14. bm. o godz. 9,30 przed poł., o czym donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni

dg 1103

żona i rodzina.

Lubliniec (Śląsk), 11. 3. 1936.

Po długich i bolesnych, lecz z poddaniem znośnych cierpieniach, zasnęła w Panu, zaopatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., w środę, o godz. 1 w nocy, nasza najdroższa córka, ukochana siostra, szwagierka i ciocia, ś. p.

Terenia Matuszczakówna

przeżywszy lat 24. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 15. bm. o godzinie 17,15 z domu żałoby przy ul. św. Marcin 69 m. 7 na cmentarz farny przy ul. Bukowskiej. Nazajutrz nabożeństwo żałobne z wigiljami o godz. 7,30 u Fary.

Czcigodnych Konfratrów proszę o memento.

W imieniu stroskanej rodziny

dg 1111

Ks. Stanisław Matuszczak.

Poznań, Ostrów (Pozn.), Rawicz, Warszawa.

W środę, 11 marca 1936 r. o godz. 7.30, zasnęła w Bogu, po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza żona, nasza najdroższa i najtroskliwsza mamusia i jedyna córka, s. p.

z Gruszczyńskich

Jadwiga Drzymała

przeżywszy lat 39. Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby do kościoła w Gniewie odbędzie się w niedzielę, 15. bm. o godz. 17. Pogrzeb w niedzielę o godz. 9, o czym donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni
mąż z synami i rodzice.

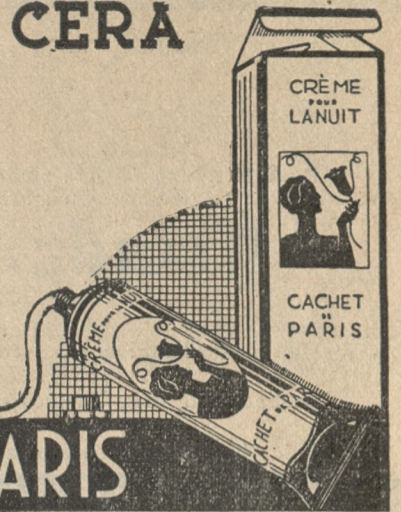
Pg 3160-54,87

Mężyk, pow. Czarnków, Gniew.

Zakł. Pogrz. „Ceremonjał”, ul. Towarowa 25, tel. 31-80.

IDEALNY KREM TO IDEALNA CERA

Dzięki zawartości składników odżywczych, odmładza cerę i nadaje jej gładki matowy wygląd.

CACHET DE PARIS

KREM MATOWY na DZIEŃ 2z. 1z.

KREM ODŻYWCZY na NOC 2z. 1z.

Tg 476

Dnia 9 marca 1936 r., zmarł, s. p.

Jan Ciesielski

dzierżawca maj. Chomiąża Szlach., członek honorowy naszego Towarzystwa i Prezes T. U. G. na pow. Żnin — Szubin oraz członek Rady Oddziału Pow. W. T. K. R. na powiat Żnin.

W Zmarłym straciło Towarzystwo nasze długoletniego członka, który przez swoją wytrwałość i gorliwą pracę przyczynił się do rozwoju naszej organizacji.

Cześć Jego pamięci!

dg 1112

Bronisław Marchowski

Prezes Tow. Urzędników Gospodarczych przy W. T. K. R. w Poznaniu.

W środę, 11 marca 1936 r., o godz. 3.45, zasnął w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., mój najukochańszy mąż, nasz drogi ojciec, teść, dziadek, szwagier i wuj, s. p.

Izydor Dziamski

przeżywszy lat 76. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 14. bm. o godz. 15 z domu żałoby przy ul. Polnej 4 na cmentarz parafjalny. Msza św. żałobna tego samego dnia rano o godz. 7 w kościele św. Florjana, o czym donoszą

Pg 3159-54,81

w ciężkim smutku pogrążeni

Poznań.

żona, dzieci i rodzina.

Zakł. Pogrz. „Ceremonjał”, ul. Towarowa 25, tel. 31-80.

Cały Poznań zachwycą się od 1. III. Atrakcjami

w MOULIN ROUGE

najtańszym i najwykwintniejszym lokalu, pierwszorządne siły krajowe i zagraniczne na czele

PRINCE TITTO syn króla Kolu Fejazzi

Niebywała Atrakcja Pg 3126-11,22

Wstęp wolny! Ceny niskie! 2 orkiestry!

MARECKIEGO

cukierki zdobyły niską ceną i niezrównaną jakością powszechny rynek zbytu. Fabryka Cukrów St. Marecki Poznań, ulica św. Wojciecha 28.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. l, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-lamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811

i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

Parcele

budowlane koło Rynku Łazarzskiego sprzedam „Tri” S. A. Poznań, ul. Łukasiewicza 11 telefon 63-08.

Plac budowlany

objekt około 3000 m² okolica Solacza, przysposobiona budowlą spowodu zmiany stosunków rodzinnych korzystnie sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 772

Kamienice

dochód 14.500, sprzedam 80.000, wpłaty 55.000 Gruszczyński. Pocz. towa. 30. zdg 20 939

Dom piętrowy

składem kolonialnym restauracja i piekarnia oraz sala do zabaw na sprzedaż. Kościół, szkoła, zarząd gminny oraz kolej w miejscu. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 21 098

Plac

z bocznica kolejowa pod wille, składnice, fabrykę korzystnie na sprzedaż. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 031

Parcele

budowlane w śródmieściu sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 363

Administrację

domu przyjmie emeryt ze znajomością prac rzemieślniczych, da zabezpieczenie i polec. znanych poważnych osób. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 135

Parcele

z budynkami fabrycznymi przy Alei Wielkopolskiej tanio sprzeda właściciel. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 183

Willa wielkopańska

9 pokojowa przy Teatrze Wielkim wolna tanio do sprzedania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 262

Kamienice

komfortowa, dochód 11.000, wpłaty 55.000, sprzedam. 6½ krotka dzierżawa. Maciejczyk, Piekary 12a, II. zdg 21 378

Parcele

pod zwarte budowlę w pobliżu Matejki i parcella pod wille na Ostroroga korzystnie sprzedam. Jarczewski, Bukowska 15. zdg 21 204

Willa

nowa, skład rzeźniczy, wpłaty 18.000, — Matejki, Rybaki 20a. zdg 21 408

Kamienice

komfortowa Łazarza 140.000, wpłaty 83.000, reszta hipoteka bezprocentowa na 5 lat, dochód 15.500.

Kamienice

III ptr. Jeżyce 55.000, wpłaty 27.000, reszta amortyzacja, dochód 5.400.

Kamienice

Willa 90.000, wpłaty 70.000, dochód 14.000, sprzedam. Maciejewski, Piłsudskiego 27, telefon 62-66. Pg 3140-54,74

Parcele

przy ul. Marszałka Focha sprzeda korzystnie Kreta 24, m. 8. zdg 21 558

Kupię

dom hipoteka amortyzacyjną. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 279

2. PIENIĄDZ

20—30 000

poszukuje I hipotekę nieruchomości, śródmieście, wartość 150 tysięcy. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 217

Pomogę

zrealizować korzystny interes 5000 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 335

Poszukuje

pożyczki na pierwszą hipotekę. Oferty do „Par” pod 11.110. Pg 3152-11.110.

Pożyczki

wzgl. cichego współnika od 3 do 5000 zł poszukuje dobrze prosperujące przedsiębiorstwo w Poznaniu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 525

25 000,—

wypożycze mniejszych partjach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 508

4. OSOBISTE

Za

sześdziesiąt

groszy kupię by uraczyć Jadzie ćwierć funta

pomarańczowej skórki w czekoladzie, Cukiernia Weber, Nowa 4. ng 7217

Trwałą

ondulację

farbowanie włosów, manicure, peruczki i t. d. wykonuje fachowo „Salon de Oafiure”. Muszyńskiego, 27 Grudnia 4, 3 Maja 3. ng 5 807

Salon Mód

„Czarodziejka”. Jasna 8, wykonuje szybko, tanio ng 7205

Wychodząc z Apollo czy Metropolis

zobacz moje okno wystawowe. „Ines” kapelusze damskie, Piekary 22/23. Pg 3158-11.93

6. OŻENKI

Kawaler

lat 22, przystojny średniego wzrostu, brunet, z zawodu weterynarz, władający kilkoma językami, poszukuje żony. — Panienski młode lat 18—24, o miłej powierzchowności, zechca nadesłać zgłoszenia. Dla wspólnego dobra pożądana pewna ilość gotówki. Ponieważ rzecz traktuje się poważnie i zapewniam całkowitą dyskrecję, proszę o dołączenie fotografii. Adres: Stefan Owczarczak, Opatówko, poczta podstolica, pow. Środa. zdg 21 345

7. SPRZEDAŻE

Sprzedam

beczki do masła, wina, półbeczki, garnki kamionkowe, stół, krzesła, piecyk do topienia metali. — Kędziora, Sieroca 5/6 tel. 11-04. zdg 21 178

Futro

karakulowe, lampa oraz meble cześciowe sprzedam. Złozienia 3—6, Dominikańska 5 m. 4. de 1001

Skład

kolonialny sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 21 099

Maszynę

do pisania „Adler” sprzedam zaraz 120 zł. Oferty Oredownik — Poznań zdg 186

Rzeźnictwo

25 lat w jednych rękach, z powodu choroby do sprzedania. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 20 752

Maszyny do pisania

oraz części, przybory, naprawy. Skóra S-ka, Al. Marcinkowskiego 23. ng 5895

Dwunastoosobowy

sztućce srebrny, inne srebra — drobniaki, kryształy okazynie. „Lamus”, Strzelecka 1. Pg 2 963-54.73

Fryzjerzy

żelazka ruch Deuss para od 12 zł. Foeny, Radioluxy, maszynyki elektryczne, brzytwy, nożyczki, niezrównane poleca okazynie — Wenzlik, Aleje Marcinkowskie 19. N 5326

Wózki dziecięce

wybor tanio Trąbczyńska, Pierackiego 11, podwórce, Asygnaty „Kredyt”. zdg 17 895

Karpie

kroczyki obsadowe, narybek lina sprzeda Zakład Rybactwa i Łowiectwa Uniw. Poznań-Solacz, Niestachowska 10. Tel. 10-31. zdg 19 266

Skład

kolonialny i wyszynk, 25 lat w jednych rękach spowodu wyjazdu zaraz na sprzedaż. Do objęcia potrzeba 2500 zł. W. Koniewicz, Strzelno, Kościelna 12. zdg 20 131

Hotel

Restauracja - kawiarnia w pow. mieście, garnizon, gimnazjum, w najlepszym położeniu w rynku, przystanek autobusowy, świetnie zaprowadzony interes, nowoczesne urządzenie z ważnych przyczyn do sprzedania. Do objęcia potrzeba ca 10.000 zł. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 21 209

Bilard

automatyczny, kompletny 100,— Kopczyńskiego 7. zdg 21 219

Salon

Biedermeyer inkrustowany, rozmaite antyczne meble na sprzedaż. Skarbowa 4 m. 8. zdg 21 010

Pas

parcyjany 20 m długości 15 cm szeroki jak nowy na sprzedaż. Kuski, Środa, Bynkowa 6. zdg 21 186

Sztucer

dla Bractwa Kurkowego tanio. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 181

Jadalnia

sympialnia, maszyna do szycia, aparat do masażu, obrazy olejne, lampy elektryczne pokojowe, kryształy, ubranie frakowe, rozmaite rzeczy tanio na sprzedaż. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 169

Ogród działkowy

ul. Bukowska im. Marcinkowskiego. Informacje Matejki 57 m. 5. zdg 21 174

Wózek

sportowy 27 Grudnia 10 — 8. zdg 21 163

Restauracja - kawiarnia

prosperująca centrum na sprzedaż. Adres Kurjer Pozn. zdg 21 248

Restauracja

centrum w pełnym biegu na sprzedaż poważnym reflektantom. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 266

Kanapa

Matejki 38 — 14. zdg 21 273

Podwozie

samochodowe Ford na dobrych oponach (pod mleczarkę) tanio sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 274

Browning

6.35 liliput korzystnie. Adres Kurjer Pozn. zdg 21 278

Skład spożywczy

towarem, meblami sprzedam 1.300,—, czynsz miesięczny 45,—. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 21 194

Pianina, fortepiany, fisharmonje

okazynie. Pierackiego 10, podwórce parter. zdg 21 323

100

mórg przedmieście 15.000 wpłaty 5.000. Szymala, św. Marcin 3—8. zdg 21 320

Meble

poleca najtaniej

K. Bakoś, Stary Rynek 51

Meble

najtaniej poleca

Baranowski

Poznań, Podgórna 13. Pg 2543/4

Mleczarnia parowa

na wsi większy obiekt zaraz do sprzedania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 735/6

Opony, detki

używane, zużyte skupuje Automagazyn Jakoba Wujka. Tel. 75-17. ng 7412

Torebki

damskie. Czyst. Szkołna 11. Pg 2965/6-1142/3

Wóz

piekarski, reklamowy na sprzedaż Zgłoszenia Piekarnia, Fr. Ratajczaka 32. zdg 21 476/7

Rzeźniczna

maszyna do krajaniania wyrobów miesięcznych „Berke” zupełnie nowa, za pół ceny. Stolarnia, Kantaka 5 zdg 21 503/4

Radjo

prąd zmienny Philips junior sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 21 355

Skład

cukierków owoców centrum sprzedam tanio. Adres Kurjer Pozn. zdg 21 354

Zrób tę zadziwiającą próbę „Zgryzienia” Twego Pudru do Twarzy

Miliony kobiet zdumiała i zaskoczyła ta oto nieawykła próba. Wiadomo, że gruboziarnisty puder do twarzy wywołuje bardzo częste wargy. Wiele pudrów z wyglądu i dotyku ciemnych i gładkich, zawiera jednak ostre, ziarniste cząstki. Nie można ich dojrzeć, ale można wyczuć zębami. Należy najwyżej wzięć szczyptę pudru i spróbować zgryźć przednimi zębami. O ile jest w nim ślad „ziarnistości” poczuje to Pani momentalnie, jak wyczuliaby Pani piasek w jedzeniu. Teraz proszę zrobić tę samą próbę z Pudrem Tokalon, „eterycznym” pudrem, spreparowanym według oryginalnego francuskiego przepisu znakomitego paryskiego Pudru Tokalon. Sporządzony jest on nowym sposobem, który czyni puder dziesięciokrotnie cieńszym i lżejszym niż kiedykolwiek to zostało osiągnięte. Tylko puder utrzymujący się w powietrzu jest zużytkowany. Jest on tak niezwykle cienki i lekki, że wyklucza zawartość wszelkich ziarnistych cząstek, które mogłyby podrażnić delikatne pory skóry. Strzeż się szkody, jaką może wyrządzić ziarnisty puder. Stosując Pudr Tokalon, jedyny „eteryczny” puder, jest Pani absolutnie bezpieczna. Wobec tego, że zawiera Piankę Kremową, trzyma się cały dzień. Niema już blizujących nosów! Niema potrzeby ustawicznego pudrowania się!

Skład

kolonialny, dobrze zaprowadzony. Górna Włda 63. zdg 21 435

Tapczan

2 X 1 nowy okazynie sprzedam. Księgarnia Ślusarska 7. zdg 21 499

Sprzedam

tanio, debowy, czarny, gabinet, skórzane kluby. Kreta 22, m. 6. zdg 21 431

Skład

delikatosew kolonialny mieszkaniem. Powód wyjazd. Adres Kurjer Pozn. zdg 21 490

nr 7 641

Rzeźnictwo
przy Poznaniu 2 000 mieszkaców
stacja kolejowa, obszerna zabudowa,
ogrody natchemiat do
sprzedania. Egzystencja świetna.
Wpłaty 12 000. Oferty Kurjer
Poznański zdg 21 464

Sypialkę
jadalnię, gabinet nowe tania. Sto-
larnia Chlapowskiego 9 Wilda.
zdg 21 461

Złote
marki sprzedam. Oferty Kurjer
Poznański zdg 21 455

Otomane
szafa, lustro, pierzyna, waga ku-
chenna, zegar sprzedam. Wierzb-
biecice 4 m. 1. zdg 21 452

Pianino
Stroma 24. Gerlach
zdg 21 403

Skład kolonialny
towarem mieszkaniem korzyst-
nie sprzedam. Adres wskaże
Kurjer Poznański zdg 21 389

Willa
Kiekrz. 5 minut od dworca. 7
pokoi przybudówka 2 pokoje, o-
gród owocowy, warzywny, 8 móg
staw rybny 8 móg. laki 3 morgi,
inwentarz żywy, martwy, pokój
stołowy kompletny. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 21 353

Rower
Szkoła 7/8 — 8. zdg 21 333

Dom
placem budowlanym okazynie
sprzedam. Miasto powiatowe.
Poznańskie, ranniazum, semina-
rium. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 21 327

Parcele
willowe (Solacz) tania sprzedam.
Informacje ul. Solaczka 6/8.
zdg 21 326

Pilę taśmową
w wadze ciężkiej, prawie nowa,
korzystnie sprzedam. Wiado-
mość telefon 78-24. dz 860

Radjo
baterijne 4 lampowe. Ratajczaka
26 — 17. zdg 21 386

Lisy
futry wiosenne, dogodnie warunki
spłaty. Działalność 7. m. 15.
zdg 21 418

Interes
węglowy i materiałów budowlan-
nych powiatowym mieście, dobrze
zaprowadzony sprzedam zaraz.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 412

Cegielnia
większe miasto powiatowe dobrze
prosperująca powodu wyjazdu —
sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poz-
nański zdg 21 469

**Cukiernię - kawiarnię
piekarnię**
powożenie urządzona, w centr-
um Bydgoszczy, kompletnie
zmechanizowana, sprzedam lub
zamienie z dopłatą na realność
ewtl. plac budowlany. — Oferty
pod „H. 233/5” Biuro Ogłoszeń,
Bydgoszcz, Dworcowa 54.
ng 7 635

Radjo
trzy lampowe, baterijne, sprze-
dam. Patrona Jackowskiego 36,
m. 8. zdg 21 474

Plac
koń, platforma, Długa 9, III —
prawo. zdg 21 472

Skład
nabiału, kolonialny, tania sprze-
dam. Adres Kurjer Poznański
zdg 21 513

Zegarek
złoty Glasstuter bardzo tania
sprzedam. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 21 506

Lokal nocny
pełen wyszynk z powodu choroby
zaraz sprzedam. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 21 546

Aparat
fotograficzny Ithage 10x15 z
przyborami tania do sprzedania.
Adres wskaże Kurjer Poznański
zdg 21 534

Skład
towarów krótkich w dobrym
punkcie sprzedam. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 21 533

11. KUPNA

Szczurów
żywych każda ilość kupuje Za-
kład Mikrobiologii Lek. Waly
Wazów 25. zdg 20 544

Maszynę
do skubania włókna kupię.

**K. Bakoń,
Stary Rynek 51**
zdg 20 765

Samochód
(lekki) na dłuższy czas. Oferty
za km poszukuje przedstawiciel.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 21 240

Opony
dłgi, zużyte i używane kupuje
każda ilość. Wul-Gum. Wielkie
Garbary 8 tel. 18-64. Pg 2 585-7.29

Brylant
duży lub pierścień brylantowy kupię
okazyjnie. Zgłoszenia Kurjer
Pozn. zdg 19 925

Magiel
kupię. Oferty Kurjer Poznański
zdg 21 289

Kino
wedrowne kupię. Oferty Kurjer
Poznański zdg 21 185

Wiertarkę
slupkowa kupię. Zgłoszenia do
Kurjera Poznańskiego
zdg 21 414

Samochód
osobowy kupię korzystnie. Oferty
Kurjer Poznański zdg 21 193

Złote
monety kupię. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 21 454

Bibliotekę, biurko
(lepsze) ewentl. kompletny
gabinet
kupię. Oferty, opis Kurjer Pozn.
zdg 21 480

Dom
czynszowy lub wille kupię. wpła-
ce 40.000. Oferty właścicieli Kur-
jer Poznański zdg 2 554

Dęby
świeżego zrebu poszukuje Krzy-
żanowski. Poznań, Pilsudskiego 5
zdg 21 371

12. DO WYNAJĘCIA

3 pokoje
łazienka słoneczna bez podatku
lokalowego II piętro zaraz Choci-
szewskiego 37a (Lazary), mie-
sieczne komorne. Zgłoszenia go-
spodarz Poplińskich 9 m. 8.
zdg 20 798

7 pokojowe
I p. komfort tania. Chelmońskie-
go 9. zdg 20 244

Pięciopokojowe
przerobione. Półwiejska 11. —
Wskazę str. óz. zdg 21 293

Dwa mieszkania
6-pokojowe wszelkimi wygodami
parter i I piętro, balkonem. Plac
Działowy 6 do wynajęcia. Czynsz
zniżony. zdg 31 298

7 pokoi
bez komfortu dzierżawa 130. —
wydzierżawie. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 21 283

Ośmiopokojowe
Marcinkowskiego do
dwupokojowych
Marcina 74 I 18. front.
zdg 21 142

Centrum
pięciopokojowe 125. —, czteropo-
kojowe 73. —; trzypokojowe 75. —;
dwupokojowe Wilda 30. —.

„Be-Em-Es“
Grudnia 19. zdg 21 308

2
kuchnia front miesięcznie Jeżyce
wskaże Swiercz, Słowackiego 27
m. 10. zdg 21 486

Dwupokojowe
kuchnia antre, plac Nowomiej-
ski. Zgłoszenia Działalność 11,
Parcelus. zdg 21 382

Pokój
kuchnia czynsz roczny 300. potem
22. Droga Urbanowska 11. m. 2.
zdg 21 370

4 pokoje
komfort. III. od kwietnia. Aleja
Hetmańska 11 — 12. Zgłoszenia
gospodarza. Szymborska.
zdg 21 396

3 pokoje
z kuchnią spiżarnia, balkon, przy
tramwaju oddam za 68 zł. rok
naprzód. Powalowski, Kraszew-
skiego 9b, godzina 3 — 4.
zdg 21 473

Trzypokojowe
Kraszewskiego 65. —

Czteropokojowe
Mickiewicza 90. —

„Jur“
Piekary 26. zdg 21 509

13. SZUKA MIEZSK.

5 pokojowego
mieszkania nie wyżej II piętro,
dla pewnego płatnika od 1 kwiet-
nia. Pośrednicy wykluczeni. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 21 295

2-3 pokojowego
komfortowego do I piętra, śród-
mieście Łazary, pewny płatnik —
bezdzienny, maj, czerwiec. Oferty
Kurjer Pozn zdg 21 298

4-5 pokoi
komfortowych wysoki parter do
II piętra od I maja wgl. później
(I lipca) poszukuje pewny płat-
nik. Oferty Kurjer Poznański
zdg 21 179

Trzy - czteropokojow.
blisko centrum dobry płatnik —
kwietnia. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 21 251

Szukam
stróżstwa z kaucją 150. Marsz.
Focha 78 Łomiński. zdg 21 271

Pokoju
kuchnia śródmieście poszukuje
pewny płatnik od gospodarza —
plac zgóry od 1. 4. Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 21 272

2-3
pokojowego od zaraz lub 1. 4.
wprost od gospodarza poszukuje
urzędnik. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 21 201

Pokoju
kuchni śródmieście od czerwca.
czynsz zżory. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 21 369

Emeryt
poszukuje pokoju kuchni śród-
mieściu od właściciela domu. Oferty
Kurjer Poznański zdg 21 365

16. SZUKA POKOJU

Z klatki
próżnego lub meblami centrum.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 21 297

Krawcowa
poszukuje pokoi front śród-
mieściu. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 21 420

Niekrepującego
na biuro oraz mieszkanie 2 osoby
używaniem kuchni natchemiat.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 21 421

**14. ZAMIANA
MIEZSKANIA**

Zamienię
4 pok. Słowackiego na 5 pok. po-
czątek Jeżyce. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 21 531

15. POKOJE UMEBL.

Niekrepujący
Jasna 8 m. 8. zdg 20 620

Elegancki
jedno-dwuosobowy Zielona 7. m.
7. zdg 20 845

Dwuosobowy
Jackowskiego 11. m. 3.
zdg 20 734

Panu
niekrepujący. Dąbrowskiego 2. I.
prawo. zdg 20 888

Śniadeckich
50 II tuż przy Chemicum. Anato-
micum, szkole handlowej, słonecz-
ny, centralne. zdg 21 078

Cieszkowskiego
6 — 6. zdg 21 216

Czysty
solidnemu, starszemu panu. Reja
1 — 10. zdg 21 286

Komfortowy
utrzymaniem. Waly Wazów 3a — 2
zdg 21 290

Pokój
elektryczność Wojciecha 2 — 7.
zdg 21 295

Przyjezdny
Nowy Rynek 5 — 3.
zdg 21 555

Umeblowany
Rzeczpospolitej 3. m. 10.
zdg 21 552

Kulturalnemu
Gasiorowskich 5 — 7. od 3 — 7.
zdg 21 550

Niekrepujący
elektryczność. Półwiejska 36 — 7.
zdg 21 384

Pokój
wolny. Działalność 8 m. 7.
zdg 21 390

Dwuosobowy
duży pierwszorzędne utrzymanie.
tania. Pierackiego 9. m. 6.
zdg 21 373

Półwiejska
5 — 9. panu. zdg 21 410

Pokój
plac Działowy 10 m. 10. dg 1 110

Centrum
utrzymaniem kulturalnym. Kreta
6 — 1 I. zdg 21 526

Pokój
Łakowa 7a m. 13. zdg 21 521

Pokoik
panu. Szajcarska 19 — 9.
zdg 21 520

Niekrepujący
Chwaliszewo 70 m. 3. zdg 21 516

Przyjezdny
tania. Wodna 13 — 9. zdg 21 515

Czysty
elektryczność, dwuosobowy. —
Wszystkich Świętych 8 — 6.
zdg 21 425

Jednosobowy
dwuosobowy. Dąbrowskiego 41
m. 6. zdg 21 479

Pokój
zaraz. Dolina 3 — 9.
zdg 21 543

Klatka
komfortowy. Masztalarska 7a
m 5. zdg 21 545

Tani
pokój, Kreta 5. m. 25.
zdg 21 542

Łakowa
13 — 5. zdg 21 539

Inteligentnemu
panu, pokój Długa 4. m. 8.
zdg 21 538

Czysty
solidnemu panu kulturalnym do-
mu. Półwiejska 3. m. 13. schody
na prawo. zdg 21 537

Śniadeckich
7. m. 2. dobrze umeblowany, czy-
sty a Niemki. zdg 21 535

Małckiego
17 — 6 zdg 21 296

Stalemu
elektryczność, telefon, utrzyma-
nie. Słowackiego 35 — 7.
zdg 20 855

Niekrepujący
Karłowskiego 22 — 4. zdg 21 070

Utrzymaniem
bez. Grobla 1b — 8 narożnik
Garbar. zdg 21 193

Kręta
5 — 6 mily ciepły. zdg 21 184

Klatki
bardzo czysty tylko lepszymu pa-
nu. Jeżycka 46a m. 9. zdg 21 232

2
panom, frontowy, elektryczność,
słoneczny. Wierzbicice 17 m. 10.
zdg 21 242

Działalności
9 — 6. zdg 21 280

Dwuosobowy
utrzymaniem bez. Wierzbicice
16 m. 2. zdg 21 245

Balkonowy
elektryczność, łazienka. Stroma 7
m. 8. zdg 21 263

Komfortowe
Focha 80 — 9. zdg 21 281

Pokoje
wspólne dla pań panów solidnych
Romana Szymańskiego 1 — 3.
zdg 21 195

Pokój
umeblowany dla pana na stano-
wisku. Przeczynca 2 m. 3.
zdg 21 301

Wielkie
Garbary 6 — 5. zdg 21 324

Pokój
Ratajczaka 12 m. 9. zdg 21 325

Słoneczny
Kwiatowa 4 — 11. zdg 21 307

Łakowa
20 — 11. zdg 21 467

Poplińskich
12a — 15. zdg 21 466

Klatki
panu. Wodna 8 m. 11. zdg 21 463

18
pokoik. Prusa 20 — 4. zdg 21 457

Niekrepujący
Prusa 20 — 4. zdg 21 456

Zamek
Skośna 16 — 7. zdg 21 502

Pocztowa
narożnik Kramarskiej 19/20 — 8.
zdg 21 500

Dwuosobowy
elektryczność Skarbowska 17 m. 5.
zdg 21 494

Elegancki
niekrepujący utrzymaniem bez.
Garnarska 3 — 11. zdg 21 493

Wspólny
panom. Łakowa 19 — 4.
zdg 21 492

Pokój
Śniadeckich 11 m. 11. zdg 21 487

Dąbrowskiego
36 — 15 utrzymaniem bez.
zdg 21 481

Słoneczny
Dąbrowskiego 33 — 8. zdg 21 482

Panu
słoneczny, balkonowy Piekary
8a, I. ogrodowy — 42.
zdg 21 401

Kantaka
8/9 — 10 dwa, biuro, mieszkanie
kuchnia. zdg 21 399

Pokoik
utrzymaniem. Marcin 62 — 6.
zdg 21 398

2 pokoje
(gabinet i sypialnia) nadające się
na biura. do wynajęcia Kreta 7
m. 4. zdg 21 394

Stanowisku
słoneczny. Podgórna 14 — 6.
zdg 21 391

Jasna
13. m. 6. zdg 21 590

Jednosobowy
Wierzbicice 39a — 10.
zdg 21 451

Komfortowy
frontowy panu. Cieszkowskiego
7-3. zdg 21 449

Skład
towarów krótkich wskaże Kur-
jer Poznański zdg 21 445

Kolonjalną
dobrze zaprowadzona przy ruch-
liwej ulicy sprzedam. Adres Kur-
jer Poznański zdg 21 442

Niekrepujący
Skarbowska 14 — 7. zdg 21 454

Ładny
u samotnej. Chelmońskiego 4-9.
zdg 21 430

Inteligentnej
osobie Poznańska 56 — 6.
zdg 21 428

programy radjowe

WARSZAWA

Piątek, 13 marca.
Warszawa — 12.40 koncert so-
listów (płyty); 18.30 pozadanka;
18.35 skrzynka rolnicza.

OGÓLNOPOLSKIE

Piątek, 13 marca.
6.30 aud. poranna; 7.20 dzien-
nik; 11.57 sygn. czasu; 12.03 dzien-
nik; 12.15 audycja dla szkół
„Przygody gwiazdki śniegu”; 13.25
chwila gospodarstwa domowego;
15.20 przegląd giełdowy; 15.30
rec. fortepianowy; 16.00 pog. dla
chorych; 16.15 koncert ork. T.
Seredyńskiego; 16.45 Puma przy-
jacieli człowieka; — aud. dla
dzieci; 17.00 „Źródła mineralne
i zdrojeje w Polsce”; 17.15 „Mi-
nuta poezji”; 17.20 pieśni w wyk.
W. Łuczyńskiego; 17.50 poradnik
sportowy; 18.00 koncert kame-
ralny Warsz. Kw. Smyczk.; 19.35
sport; 19.45 komunikat śniegowy;
19.45 Biuro Studiów rolniczych;
19.45 Biuro P. R.; 19.55 „Jak po-
stał Robinzon” — skecz; 20.10
„Carmen” Bizeta — z Teatru
Wielkiego w Warszawie. W prze-

Niekrepujący
2 panom. Kochanowskiego 17-1
zdg 21 427

Dwuosobowy
Śniadeckich 18 — 8.
zdg 21 426

Kossaka
21 — 3. Wyspiańskiego. sympo-
tyczny czysty. tania. zdg 21 352

Pokój
dwuosobowy. Ogrodowa 15. m. 9.
zdg 21 351

Pokoik
Rata

Szofer - leśnik
14 lat praktyki, kawaler poszukuje posady szofera, świadectwa, polecenia dobre. Łask zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 20 764

Woźnica
lat 26 samotny, szuka posady, złoży 150 zł kaucji, gwarancja bankowa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 321

Dziewczyna
uczciwa szuka posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 220

Dziewczyna
cośkolwiek gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 294

Panienska
inteligentna, zupełna sierota, wykwalifikowana pielęgniarka, zapiekuje się starannie chora lub starszą osobą, masaż, robotki, lekka praca domowa. Wymagania skromne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 265

Poszukuje
posady do samodzielnego prowadzenia domu jednej osoby, średniemiejscu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 206

Pomocnik
fryzjerski damsko-męski poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 762

Gospodyni - kucharka
w średnim wieku poszukuje posady na małątek lub probostwo z dobrymi poleceniami. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 192

Pierwszorządna
krawcowa szuka posady do lepszych domów, najchętniej na małątki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 182

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem szuka posady od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 176

Dziewczyna
uczciwa czysta poszukuje posady 15. 3. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 168

Kuchmistrzini
ratynowana zimne zakąski poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 227

Sierota
sumienna, pracowita, poszukuje miejsca z gotowaniem i pieczeniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 241

Młodsza
panienka szuka jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 244

CEGLE
dobrych gatunkach korzystnie dostarczam od wrotnie i wszelkie materiały budowlane. Składnica Mat. Bud. Poznań, Marsz. Focha 204 tel. 78-42. zg 13 087

TEATRY
TEATR POLSKI: Czwartek, 12. 3. „Bolesław Śmiały”.
TEATR WIELKI (Opera): Czwartek, 12. 3. „Bal w Savoyu”.
Piątek, 13. 3. „André Chénier”.
Sobota, 14. 3. „Bal w Savoyu”.
TEATR NOWY: Czwartek, 12. 3. On i jego sobowtór.
Piątek, 13. 3. „On i jego sobowtór”.

KINA
Poznań, czwartek, 12. 3.
ALKAZAR: „Nowi ludzie”.
APOLLO: Pan Twardowski
CORSO: „W sidiach bandytów”.
GONG: „Imperatorowa”.
GWIAZDA: „Kocham wszystkie kobiety”.
METROPOLIS: „Pan Twardowski”.
OSWIATOWE T. C. L.: „Człowiek dwóch światów” oraz nadprogram kolorowy.
RENAISSANCE: „Wyprawy krzyżowe”.
SLONCE: „Katarzynka”.
SFINKS: „Fryderyk Chopin — pieśń wolności”.
SWIT: „Barza nad Andami”.
TECZA-Lazarz: „Byli sobie dwa hultaje”.
TECZA-Wilda: „Księżniczka Czardasza”.
WILSONA: „Kapryśna Marietta”.

Okazyjne kupno nieruchomości

20 marca 1936 r. o godz. 10,30 odbędzie się w Sądzie Grodzkim w Grodzisku licytacja nieruchomości położonej w Grodzisku Wlkp. ul. Poznańska nr. 41. (Dom mieszkalny z restauracją i składem, duża sala zabawowa, ogród restauracyjny oraz kilka móg rol i łaki). Wartość szacunkowa 23.300,— zł. Cena wywołania 15.535,— zł. Do nabycia wystarczy gotówka ca. 5.000,— zł. Informacji udzieli Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu, Plac Nowomiejski 8.

Samodzielnia
z dobrimi świadectwami poszukuje posady od zaraz lub później. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 252

Praktykant
mierniczy poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 254

Panienska
z praktyką szyciem szuka posady do dzieci, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 261

Dziewczyna
czysta uczciwa poszukuje posady najchętniej okolica Łazarza lub Jezyc. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 267

Poszukuje
posługi lub prania Jezyc, Łazarz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 276

Osoba
młodsza inteligentna z kilkoletnią praktyką prowadzenia gospodarstwa domowego szuka posady do samotnej osoby. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 277

Kawaler
lat 25 poszukuje posady za stangreta. Dobry charakter i opinia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 304

Kawaler
lat 25 z dobrym charakterem poszukuje posady za portjera lub służącego zaraz lub 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 303

Sierota
poszukuje posady z szyciem do dzieci i lekkich prac domowych od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 500

Służąca
do wszystkiego poszukuje posady od 1. 4. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 322

Gospodyni
samodzielnia poszukuje posady z dobrimi świadectwami. Królewińska. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 321

Krawcowa
elegancka garderobe, damska, chłopięca szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 316

Ogrodnik
12 lat praktyki przyjmiem posadę lub dzierżawę. Zgłoszenia Jan Pucek, Wronki-Zamość, powiat Szamotuły. zdg 21 249/50

Panna
inteligentna, religijna, prowincji, zna całe gospodarstwo domowe poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 471

Panna
poszukuje posady do szycia bezpłatnie celem dalszego wyuczenia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 470

Posługi
poszukuje do dwójga osób zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 407

Posługaczka
uczciwa, czysta szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 400

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego — szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 397

Posługi
poszukuje od 15. 3. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 392

Posługaczka
poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 447

Gospodyni
dworskie, kucharki, dziewczyny, gotowaniem, Lewandowska, Al. Marcinkowskiego 16. zdg 21 438

Zecer-maszynista
obznajomiony z obsługa pospiesznej, tyglówki i bostonki poszukuje posady. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 21 343

Strzelec - leśnik
syn leśnika, chodowca zwierzyń, samotny, zamilowany w swym zawodzie, poszukuje posady 1. 4. 1936. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 547

Dziewczyna
do wszelkich prac domowych samodzielnem gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 528

Ekspedjentka
prowincji branży kolonialnej długoletnia praktyka lepszej rodziny nawskroś rzetelna szuka posady najchętniej z przyłączeniem do rodziny. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdg 21 529

Posługi
ze szyciem poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 383

Służąca
samodzielnem gotowaniem, uczciwa, pracowita szuka posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 519

Szukam
posługi całodzienniej lub częściej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 518

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem niesamodzielnem szuka posady od pietnastego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 514

Pracznia
poleca się. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 21 422

„Iskra”
— baterje —
— anody —
A. Piechocki, Poznań, Woźna 12
Pg 2955/6-9/74/5

Polecona
uczciwa, czysta służąca gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 829

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem — szuka posady od zaraz lub 15. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 831

Uczciwa
starsza dziewczyna szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 861

Uczciwa
dziewczyna poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 794

Ekspedjentka
młoda z praktyką poszukuje zaraz posady w cukierni, owocarni lub innej branży, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 805

Panna
poszukuje posady tylko przed południem, zaraz lub 15. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 29 748

Krawcowa
akuratna, dziennie 1.— szuka posady w domu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 890

Młoda
dziewczyna poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 997

Robotnik
także do koni, pracowal — małątkach poszukuje posady. Kaucja. Zgłoszenia J. Sibilski, Poznań, Wrocławska 14/4. zdg 20 913

Dziewczyna
uczciwa, czysta z dobrimi poleceniami, skromnem gotowaniem do wszystkich prac poszukuje posady od 15. 3. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 914.

Dziewczyna
uczciwa, czysta, predka szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 20 910.

Dziewczyna
młodsza, zdrowa, uczciwa, poszukuje posady do dzieci i wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 925.

Dziewczyna
szuka posady z gotowaniem bardzo dobre i długoletnie świadectwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 938.

Krawcowa
plaszcz, suknie, szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 20 924

Poszukuje
posługi całodzienniej. Dobre polecenia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 976

Małopolanka
z dobrem gotowaniem, samodzielnia, długoletnie świadectwo szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 957

Dziewczyna
wiejska poszukuje pracy do wszystkiego zaraz lub później, dobrimi poleceniami. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 958

Skromna
uczciwa podporowadzi samodzielnie gospodarstwo domowe, mniejszego domu lub samotnych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 950

Skromna
nawskroś uczciwa z dobr. świadectwami przyjmie posadę jako gosposia oraz do wszelkich prac. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 897

Służąca
gotowaniem do restauracji od pietnastego szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 092

Inwalida
wojenny cieśla wykonuje samodzielnie wszelkie prace w zakresie zawodu wchodzące. Zgłoszenia uprasza Związek Inwalidów Wojennych R. P. Koło Poznań, ul. Kozia 8, tel. 29-94. zdg 20 694/5

Poszukuje
posady jako ogrodnik, woźny lub nocny stróż, może złożyć kaucję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 357

27. WOLNE MIEJSCA
Poszuję per 1. 4. 1936

2 magistrów
z prawem zarządu i językiem niemieckim Panowie o dobrej prezencji, biegli i rutynowani sprzedawcy, którzy wykazac się mogą dłuższą, weteranowaną praktyką, zachęca szczegółowa oferta z podaniem warunków i referencyj przesłać do Apteki pod Lwem w Toruniu. zdg 1098

Stenotypistka
potrzebna od zaraz. Podania z krótkim życiorysem do Kurjera Pozn. zdg 20 974

Ekspedjentka
rzeźniczka, dzielna swym zawodzie potrzebna od 15. 3. A. Bakos, Poznań-Staroleka, św. Antoniego 8. zdg 21 145

Czeladnik
piekarski Sady, powiat Poznań. zdg 21 218

Ucznia
biurowego 16—18 lat z lepszym wykształceniem wladającego językiem polskim i niemieckim poszukuje przedsiębiorstwo branży żelaznej. Zgłoszenia z życiorysem referencjami i odpisami świadectw Kurjer Pozn. zdg 21 187

Panienska
dobrze polecona do dzieci. Adres Kurjer Pozn. zdg 21 173

Dziewczyna
młodsza samodzielnem dobrem gotowaniem. Marcin 45a m. 3. zdg 21 221

Chłopak
do posyłek silny potrzebny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 253

Posługaczka
potrzebna. Żupańskiego 4 m. 15. zdg 21 255

Akwizytora
ogłoszeniowego poszukujemy. — Pierackiego 17 m. 8. zdg 21 275

Młodszy
pomocnik krawiecki potrzebny. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 21 202

Fryzjer
potrzebny. Rynek Śródecki 9. zdg 21 319

Fryzjerka
posada stała. Donaj. Nowa 11. zdg 21 318

Hafciarki
samodzielnie na standardy potrzebne. Ul. Szkolna 9 m. 9. zdg 21 331/2

Potrzebni
kocaj, kucharka (małżeństwo bezdzietne) na wyjazd, pensja 40.— Poznań, Małe Garbary 8, mieszkanie gospodarza. zdg 21 264/5

Fryzjer
starszy Pocztaowa 22. zdg 21 462

Pomocnik
fryzjerski potrzebny. Fabryczna 6. zdg 21 458

Służąca
samodzielnia potrzebna. Wierzbicice 4 m. 1. zdg 21 453

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem zaraz. Piotra Wawrzyniaka 43—9. zdg 21 082

Pielęgniarka
wykwalifikowana polecona potrzebna do niemowlęcia. Przeczynica 4 — 5. zdg 21 498

Zegarmistrz
starszy na male zegarki potrzebny. Chwińskiego, Nowa 8. zdg 21 497

Bufetowa
kwalifikowana potrzebna. Restauracja Dworcowa, Jarocin. ng 7646

Fryzjerka
lub uczniaca celem dokończenia nauki. Mylna 6. zdg 21 483

Służąca
młodsza inteligentna Mielżyńskiego 28. m. 8. zdg 21 395

Paramint
odkaza
krtań i jamę usna

Dziewczyna
z gotowaniem praniem do wszystkiego potrzebna do Puszczykowa. Zgłoszenia Chwaliszewo 48. piekarnia. zdg 21 419

Dwóch
organizatorów, dwóch stróżów, zaraz. Instytut Strzeżenia Mienia Publicznego „Czuji” Górna Wilda 17 — 8. Warunek: 100 zł na umiudrowanie. zdg 21 411

Kelnerki
potrzebne z niemieckim. Zgłoszenia z fotografją Kurjer Pozn. zdg 7 653

Obciążaczka, chłopiec
posyłek, mniejsza kaucja. Św. Marcin 27 IV wejście. zdg 21 530

Pomocnik
fryzjerski. Poznańska 27a. zdg 21 522

Marszantka
młodsza zdolna. G. Lewicka, Wielka 8. zdg 21 517

Przedstawiciel
na gotowe druki adwokackie, komornicze i inne potrzebny. W miastach powiatowych dla emerytów względnie urzędników latwo poboczny zarobek. Oferty Kurjer Pozn. zdg 7219

Technika
poszukujemy do robót kolejowych z dłuższą praktyką w terenie. Oferty do „Par”, Toruń, pod „Technik”. Pg 3157-64-21

Ekspedjentka
starsza z konfekcji damskiej potrzebna. Oferty pisemne do „Par” pod 11.114. Pg 3155-41.114

Dziewczyna
młoda zgrabna z gotowaniem potrzebna. Ul. Wodna 8. m. 9. Pg 3156-54.33

Chłopak
do posyłek od zaraz. Zgłoszenia A. Dziłkowski, Stary Rynek 49. Pg 3153-11.112

Fryzjerski
pomocnik potrzebny. Ostrówek 15 zdg 21 376

Potrzebny zaraz
zdolny ekspedjent blawatnik, wladający niemieckim, do działu bawelnianego w chrześcijańskiej firmie w Katowicach. Požadana znajomość dekoracji. Oferty wraz z odpisami świadectw, życiorysem i fotografją nadsyłać pod adresem: Dąbrowa Górnicza. — Skrytka pocztowa nr. 10. zdg 21 344

Do
dzieci, lekkich prac domowych. Sniadnia, Półwiejska 38. zdg 21 336

Chłopiec
do posyłek, syn uczciwych rodziców, który ukończył lat pietnastcie potrzebny zaraz. Tadeusz Zieliewicz, ul. Sew. Mielżyńskiego 4. m. 8. zdg 21 330

Która
z pań, posiadająca gotówkę chciałaby pracować w szkółnictwie w przyszłym roku szkolnym, niech zgłosi się do Kurjera Pozn. zdg 21 285

Humor zagraniczny

— A to co ma być?
— Doświadczenie — krzyżuje gołębia pocztowego z papugą. W razie zmylenia drogi, będzie mógł zapytać się o kierunek...

(Tribuna — Rzym). S. F.

Biurowa
przyjme, zabezpieczenie 300—400 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 424

Fryzjerski
damsko-męski. Dąbrowskiego 5a. zdg 21 478

Uczeń
piekarski może się zgłosić. — Chwaliszewo 6, piekarnia. zdg 21 536

Młodsza
służąca z gotowaniem zgłosić się może. Ratajczaka 37, m. 2. zdg 21 532

28. ROZRYWKA

Żyrandole
abażury ampele lampy biurkowe wielki wybór przeprowadzamy instalacje
Idaszak i Walczak
Poznań.
św. Marcin 18 przy Fr. Ratajczaka. Asygnaty „Kredyt”. Pg 3096-10.116

„Feniks”
Fredry 12. poleca smaczne, tanie obiady, kolacje, wielki wybór a la carte, dobrze pieczone napoje — Winiarnia — w czasie obiadu koncert — wieczorem „dancing”. dz 1033

Salke
i pokoje do zebrań towarzyskich poleca Dembiński daw. Grzesiak ul. Wspólna 15 Górna Wilda. zdg 21 230

Wróg we krwi
Rewelacyjny wyucz kultyury — sztuki
godzina 3,30 oraz 10,45
Kinoteatr „Sfinks”. zdg 21 441

Fryderyk Chopin — Pieśń wolności
wywołuje niesłabną entuzjazm — zachwyt.
Kinoteatr „Sfinks”
zdg 21 440

Radjoodbiorniki
uniwersalne oraz bateryjne kupisz najkorzystniej

Radjostar
Piekary 5. zdg 21 524

Pompy i Sprężarki
wskiego rodzaju
oraz armature
i węże do wody
poleca
St. Duchowski
Poznań
Aleje Marcinkowskiego 25
dz 1109

Co futro == to Edmund Rychter == co palto == to Edmund Rychter == co ubranie == to Edmund Rychter, Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata
na miesiąc marzec 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,42, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5,00, w innych krajach zł 7,00—9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 26 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami miejsc 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagiłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „dobre” do godz. 11.00, w dni przedświąteczne do godz. 11.00, większe dłużej według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówek): słowo nagłówek (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstaje wskutek matrycy, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkościątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiału poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedziele, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr. 300.149